

JOSEPH KESSEL

GÜNDÜZ GÜZELİ

GÜNDÜZ GÜZELİ

JOSEPH KESSEL

GÜNDÜZ GÜZELİ
JOSEPH KESSEL
Çeviren: Sâmih Tiryakioğlu
Belle de Jour: Joseph Kessel - 1928
Gallimard (Folio)- 1975

E YAYINLARI A.Ş: Kasım-1989

Kapak Resmi — Egon Schiele
Kapak Düzeni — Bülent Engez
Kapak Filmi — Ebru Grafik
Dizgi-Ofset Hazırlık — Gözlem Matbaacılık
Baskı — Gözlem Matbaacılık
Cilt — Dursun Ünlü

JOSEPH KESSEL

GÜNDÜZ GÜZELİ

JOSEPH KESSEL
(1898-1979)

Joseph Kessel, bir Rus ana-babanın çocuğu olarak babasının uzak ülkelere yaptığı geziler yüzünden Arjantin'deki Clara kentinde dünyaya geldi, çocukluğunu kimi zaman annc tarafından büyükannesiyle büyükbabasının yanında, Ural Dağlarının eteklerinde, kimi zaman da babasının hekimlik yapmak için yerleştiği, Fransa'nın Lot-et Garonne kentinde geçirdi. Orenbourg Rus Lisesi'nde daha sonra da Nice Lisesi'nde okudu. Öğrenimini 1914'te Paris'teki Louis-le-Grand Lisesi'ndc sürdürdü.

Daha o zamandan, gazetecilik onu çekmeye başlamıştı ve aynı yıl, o dönemin ünlü gazetelerinden Journal des Débats'da gazeteciliğe başladı. Sonra 1915'te Sorbonne Üniversitesi'nde Klasik Edebiyat lisansı yaptı, Paris Konservatuarı'nın tiyatro bölümünde öğrenci, Odéon Tiyatrosunda da aktör oldu.

Fakat Birinci Dünya Savaşı, onun meslek seçme bakımından yaptığı tüm tasarıları yarıda bıraktı: 1916'da Hava Kuvvetleri'ne katıldı, teğmen rütbesiyle birçok tehlikeli savaş ve keşif hareketlerinde görev aldı. Savaş sona erince kendini gazeteciliğe ve yazın hayatına adadı. Birbiri ardınca yaptığı geziler kitaplarının konularını oluşturdu. Savaş yıllarının havacılarını (L' Epquipage, Kanatlılar-1923) romanında anlattı.

İkinci Dünya Savaşı onu, bu etkinliklerine ara vermek zorunda bıraktı. 1936'da İspanya İç Savaşı'na katıldıktan sonra, 1940'ta savaş muhabiri oldu. Fransa'nın bozguna uğrayışından sonra da, 1941'de Fransız Gizli Direniş Hareketi'nde yer aldı. Gizlice İngiltere'ye geçerek yine havacılığa başladı ve Fransa'da tehlikeli görevler üstlendi. O kahramanlık günlerini, sıcağı sıcağına (L'armée desombnes, Gölgeler Ordusu-1946) adlı belgesel yapıtında anlattı.

Savaş sona erince yine gezilere çıktı, röportajlar yapmaya, romanlar yazmaya başladı. Yapıtları çoğu kez başarılı oldu ve özellikle 1959'da Monaco Prensi Rainier'in adını taşıyan bir ödül aldı. 1963'te de Fransız Akademisi'ne üye seçildi.

Görüldüğü gibi Kessel ölümüne dek edebiyatla türlü etkinlikleri bir arada yürüttü. Bu niteliği de herhalde Saint-Exupéry'den Malraux'ya dek bütün bir edebiyatçılar kuşağının, romanı, **"yaşanmış"**, serüvenlerin **"ayrıcalıklı anlatım tarzı"** haline sokmaları sonucu edindi. Canlandırdığı kişiler hep toplumun kıyısında, dışında kalmakta, serüven yaşamaya can atmaktaydı.

Nitekim, çok tanınmış ve sevilmiş, Luis Bunuel tarafından filmi de

yapılmış romanın (Gündüz Güzeli-1928) kahramanı Séverine de böyle idi. Bir hekim eşi olarak rahat bir kentsoylu yaşamı sürdürmek varken, Séverine kendini hayat kadını olmak gibi "diriksel" bir arzuya kaptırmıştı. "Hep yaşamakta olduğu düzenli çevreyle, gücünü ölçmekten çekindiği bir içgüdünün dürtüsü yüzünden önünde açılan başka bir dünya arasında bir bağ, bir iletişim vardı".

Halkın çok sevdiği, "Entel"lerin ise çoğu kez kıskandıkları Joseph Kessel, uzun yaşamı boyunca, tam anlamı ile evrim halindeki bir dünyada herşeyi, gördü, herşeyi tanıdı, herşeyi denedi. **"Yaşamım yapıtlarımdan daha önemlidir ama, insan hem yaşayabilir, hem yazabilir,"** diyordu.

Nitekim sayısı seksen beşi bulan kitapları da onun bu düşüncesini tıpatıp yansıtan bir ayna gibidir.

Yapıtlarından bazıları: **Les Coeurs purs** (öykü, 1927 Temiz Kalpler); **Lecoup de grâce** (roman, 1931, Son Darbe); **Au grand. La Rose de Java** (öykü, 1937, Cava Gülü); **Le Tour du Malheur** (roman, 1950, Mutsuzluk Döngüsü); **Avec les alcholiques anonymes** (roman, 1960, İsimsiz Alkolikler Arasında); **Au Grand, Socco** (roman, 1952, Büyük Socco'ya); **(Les Amant du Tajo** (roman, 1954, Tajo'nun Aşkları); **Lelion** (roman, 1958, Aslan); **Témoin parmi les hommes** (röportaj, 3 cilt, İnsanlar Arasında Tanıklıklar); **Les mains du miracle** (roman, 1960, Mucizevi Eller); Tous n'etaient pas des anges (özyaşam öyküsü, 1963, Herkes Melek Olamaz) **Le Cavaliers** (roman, 1967, Atlılar)

ÖNSÖZ

Kitapların içeriğini anlatan önsözleri hiç sevmem ve bir kitabı yazdığım için özür diler duruma düşmek de özellikle hoşuma gitmez. Yazdığım kitaplar arasında hiç bu denli sevdiğim olmamıştır ve ben ona en insancıl vurguyu yerleştirmiş olduğuma inanıyorum. Böyle bir dil anlaşılmaz olur mu hiç?

Oysa, bir anlaşmazlık var, biliyorum, ve bunu gidermeyi içtenlikle istiyorum.

"Gündüz Güzeli" haftalık "Gringoire" dergisinde tefrika halinde çıkmaya başlayınca okuyucular az çok sert bir tepki gösterdiler. Beni gereksiz yere edep dışı davranmak, hatta pornografi yapmakla suçlayanlar oldu. Bunlara verilecek hiçbir yanıt yok. Kitap onları inandırmaya yetmediyse eğer, bu onlar için mi, benim için mi üzücü olur, bilemem; kesin olan şu ki, bu konuda bir şey de yapamam. Ruhun ve tenin, bedenin dramını açıklarken birinden, öbürüne göre daha açık seçik söz etmemek olanaksız gibi görünüyor bana. Okuyucunun ilgisini gıcıklamak için hiçbir zaman açık saçıklıktan yararlanmamış bir yazarın, önündeki sınırı aşmış olabileceğine de inanmıyorum.

Seçtiğim konuyu ele alırken ne gibi tehlikelerle karşılaşacağımı biliyordum. Fakat romanı bitirince, yazarının düşüncesi üzerinde yanılgıya kapılanlar olacağı gibi bir duygu beslemedim. Yoksa "Gündüz Güzeli" hiçbir zaman yayınlanmazdı.

Zevksizlik nasıl hoş görülmüyorsa, ikiyüzlü ve yalancı utangaçlığı aşağılamayı da bilmek gerek. Toplumsal nitelikteki eleştiriler beni hiç ilgilendirmez, fakat manevi alandaki yanılgılar üzer. İşte bunları gidermek için kitaba bir önsöz yazmaya karar verdim. Bunu yapmayı hiç düşünmüyordum oysa.

Bana birçok kez: "Amma da olağandışı bir konuyu ele almışsınız" diyenler oldu ve kimi hekimler de romanın kahramanı Séverine gibi kadınlara rastladıklarını söylediler. "Gündüz Güeli"nin başarılı bir patolojik gözlem olduğunu düşündükleri açıkça belli oluyordu. Oysa benim tam istediğim de böyle bir kanı uyandırmamak. Bir aykırı yaratığı, çok başarılı biçimde de olsa betimlemek, hiç mi hiç ilgilendirmez beni.

"Gündüz Güzeli"nde benim yapmak istediğim, yürekle ten arasındaki korkunç uçurumu; gerçek, sonsuz ve sevecen bir aşkla bedensel isteklerin dizginlenemez dürtüleri arasındaki derin kopukluğu göstermekti. Uzun zaman seven her erkek, her kadın - kimi istisnalar dışında - bu çatışmayı benliğinde taşır. Bu duyumsanır ya da duyumsanmaz; açığa çıkar ya da uyuklar, ama vardır. Sıradan, "harcıâlem" bir aykırılıktır bu, defalarca da

ırdelenmiştir! Fakat bunu içgüdülere topyekûn büyüklükleri ve sonsuzlukları içinde işleme olanağını verecek bir enginlik, bir yeğinlik derecesine ulaştırmak için, kanımca, olağanüstü bir durumun varlığı gerektir. Ben de her canlıda çekirdek, tohum halinde bulunan bu acıklı nesneye daha güvenilir, daha keskin bir tarzda yaklaşıp dokunmak için, bu durumu bile isteye yarattım; çekiciliği için değil. Sağlıklı bir yürekte olup bitenleri daha iyi öğrenmek için nasıl hastalıklı bir yürek ele alınırsa; ya da zekânın gidişatını anlamak için nasıl zihin bozuklukları incelenirse, ben de bu konuyu onun için seçtim. "Gündüz Güzeli"nin konusu Séverine'in bedensel duygularındaki sapıklık değil, bu sapıklıktan bağımsız olarak, onun kocası Pierre'e duyduğu sevgi ve bu sevginin acıklı yanıdır.

Séverine'e acıyan, onu seven yalnız ben mi olacağım acaba?

J.K.

GİRİŞ

Séverine sekiz yaşındayken kendi odasından annesinin odasına gittiğinde bir koridordan geçmek zorundaydı. Bu geçiş onu sıktığından, bu işi koşarak yapıyordu hep. Fakat bir sabah, koridorun ortasında durmak zorunda kaldı. Orada bulunan banyonun kapısı açılmıştı. Bir işçi dışarıya çıktı. Kısa boylu, tıknaz bir adamdı. Seyrek kızıl kirpiklerinin altından süzülen bakışlarını küçük kıza dikti. Séverine çekingen değildi ama korktu, geriledi.

Bu davranış üzerine adam kararını verdi. Çabucak çevresine bakındı, sonra iki eliyle Séverine'i kendine doğru çekti. Küçük kız, karşısında bir havagazı, bir güç kokusu duydu. Üzerindeki sakallar uzamış iki dudak, boynuna yakıcı bir öpücük kondurdu. Séverine çırpındı.

İşçi sessiz sedasız, şehvetle gülümsüyordu. Kızın geceliğinin altına soktuğu elleri, yumuşak bedeni okşadı. Séverine çırpınmaz, kendini savunmaz oldu birden. Kaskatı, bembeyaz kesilmişti. Adam onu döşemenin üzerine bıraktı, usulcacık uzaklaştı.

Dadısı onu yerde yatarken buldu. Ayağı kaydı sandılar. Kendisi de öyle sandı.

I

Pierre Sérizy koşum takımını incelliyordu. Kayaklarını takan Séverine sordu:

- "Hazır mısın?"

Genç kadın kalın, mavi yünlü kumaştan bir erkek elbisesi giymişti ama vücut çizgileri öylesine ince ve zarifti ki, giysi onun sabırsız bedenini hantallaştırmıyordu.

Pierre: "Senin için ne denli ihtiyatlı davransam az," dedi.

- "Evet ama, hiçbir tehlike yok ki benim için, sevgilim. Kar öylesine temiz ki, düşmek bile bir zevk. Hadi, ver kararını."

Pierre çevik bir sıçrayışla eyere atladı. At yerinden oynamadı, kılı bile kıpırdamadı hatta. Geniş sağrılı, güçlü sakin bir hayvandı, koşmaktan çok taşımaya alışıktı. Séverine koşum takımına tutturulmuş uzun dizginlerin tutaklarını sıktı, ayaklarını hafifçe açtı. Bu spor türünü ilk kez yapıyordu, gösterdiği dikkatten ötürü de yüzü hafifçe kasılmıştı.

Böylece de hareket halindeyken pek göze çarpmayan kusurlar daha belirli bir hal alıyordu: Çenesi çok geniş, elmacık kemikleri çıkıktı. Fakat Pierre, Severine'in yüzündeki bu sert görünüşü seviyordu. Bu ifadeyi birkaç saniye daha görebilmek için, üzengilerini düzeltir gibi yaptı.

Sonunda da: "Gidiyor muyuz?" diye bağırdı.

Séverine'in tuttuğu dizginler gerildi, genç kadın yavaşça kaydığını hissetti.

İlkin dengesini korumaktan, gülünç görünmemekten başka şey düşünmedi. Açıklık alana ulaşmadan önce küçük İsviçre kasabasının tek caddesini bir baştan öbür başa aşmak gerekiyordu. O saatte de herkes bu caddeye dökülmüştü. Pierre bar ya da spor arkadaşlarını, erkek elbisesi giymiş genç kadınlarla alacalı renklere boyalı kızaklara uzanmış başka kadınlan ağzı kulaklarına vanrcasına gülümseyerek selamlıyordu. Fakat tüm dikkatini kırlara yaklaştıklarını gösteren direklere dikmiş olan Séverine'in kimseyi gördüğü yoktu: Önündeki küçük alanıyla açık seçik görünen kilise... patinaj yeri... bembeyaz kıyıları arasındaki kapkara ırmak... pencereleri kırlara bakan son otel.

Séverine onu da geçtikten sonra rahat bir soluk aldı. Kayıp düşse bile kimse görmeyecekti onu. Pierre'in dışında hiç kimse. Ama o... O anda tüm sevgisini yüreğinde körpe, taze bir yaratık

gibi duymakta olan genç kadın, daha da güzelleşti bu yüzden. Kocasının güneşten yanmış ensesine, güzel omuzlanna bakarak gülümsedi. Kocası doğuştan yakışıklı, doğuştan güçlüydü. Her işi ustalıkla, doğru olarak, rahatça yapıyordu.

Séverine: "Pierre!" diye seslendi.

Kocası döndü. Güneş yüzüne tam karşıdan vurduğu için, iri mavi gözlerini yarı kapadı bu yüzden.

Genç kadın: "Çok hoş doğrusu," dedi.

Karla kaplı vadi, sanki hesaplanarak yapılmış izlenimini veren tatlı meyillerle uzanıp gidiyordu. Ta tepede, dorukların çevresinde birkaç bulut, yumuşak ve sütbeyaz pamuk yığınları halinde süzülmekteydi. Yamaçlarda kayakçıların kuşlara özgü kanatlı, hafif hareketlerle kaydıkları görülüyordu. Séverine yineledi:

- "Çok hoş doğrusu."

Pierre: "Daha bu bir şey değil," dedi.

Atın sağrılarını daha çok sıkarak tırıs gitmeye başladı.

Genç kadın: "Başlıyor," diye düşündü.

Bir çeşit mutlu kaygı, benliğine yayılmaya başladı. Bir yandan da bu, güven ve sevinç haline dönüşüyordu yavaş yavaş. Sıkı duruyordu. İnce uzun kayaklar kendiliklerinden taşıyorlardı onu. İnsanın kendini onların hareketlerine bırakmaktan başka yapacağı şey yoktu. Kaslarındaki gerilim gevşemekteydi. Genç kadın onların daha yumuşak hal alan işleyişlerini kolayca denetleyebiliyordu. Arasıra ağır ağır ilerliyen, odun yüklü kızaklarla karşılaşıyorlardı. Üzerlerinde bacaklarını sarkıtarak yanlamasına oturmuş yanık yüzlü, geniş omuzlu erkekler vardı. Séverine gülümsüyordu onlara.

Pierre arada bir karısına: "Aferin, çok iyi," diye sesleniyordu.

O zaman bu neşeli, sevgi dolu ses genç kadına kendiliğinden geliyormuş gibiydi sanki. Kocasının "dikkat" diye bağırdığını işitince, duymakta olduğu zevkin daha da artacağını bir his ona haber vermemiş miydi? Dörtnalın soylu temposu yolu dövmeye başladı. Bu ritim Séverine'in benliğini kapladı. Hız, dengesini öyle iyi sağlıyordu ki, denge diye bir şey düşünmüyordu artık, ve üzerine çöken o ilkel keyife tüm benliğini kaptırıyordu. Dünyada yüreğinin, damarlarının atışlarından başka şey yoktu artık, bunlar da kendilerini gidişin hızına uydurmuşlardı. Genç kadın artık çe-

kilmiyor, sürüklenmiyordu da bu düzen dolu, çoşkun hareketi yönetiyordu. Bu harekete hem köle, hem egemen olduğu halde hükmediyordu.

Ya o çepeçevre, ışıl ışıl beyazlık... Ve bir içki gibi akışkan, pınarlar kadar, gençlik kadar saf ve arı o buzlu rüzgar...

Séverine: "Daha hızlı, daha hızlı!" diye bağırıyordu.

Fakat Pierre için bu tür uyarmalar, coşturmalar gerekli değildi; Pierre'in de atı dürtüklemesine, kışkırtmasına gerek yoktu. Üçü birden aynı diriksel ve mutlu yığını oluşturuyorlardı.

Yoldan ayrılacakları sırada keskin bir dönemeçle karşılaştılar. Séverine bu dönüşü yapamadı, dizginleri bıraktı, karla dolu hendeğin içine beline dek gömüldü. Fakat kar öylesine yumuşak, öylesine tazeydi ki, genç kadın sırtından içeriye süzülen buz gibi sulara aldırmadı, yeni bir zevk duydu bu yüzden. Daha Pierre ona yardıma gelmeden, genç kadın ayağa kalkmıştı bile, pırıl pırıldı. Yine yola çıktılar. Küçük bir otelin önüne geldiklerinde, Pierre durdu:

- "Yol burda bitiyor, dinlen," dedi.

Saat erken olduğundan, ortalıkta kimseler yoktu. Pierre bir an çevresine bakındıktan sonra:

- "Dışarda oturalım istersen," dedi. "Güneş çok sıcak."

Otelci kadın onlara evin önünde bir yer gösterirken Séverine sordu:

- "Bu otelden hoşlanmadığını hemen gördüm. Niçin? Öyle temiz bir yer ki."

- "Çok temiz hem. Yıkana yıkana ortada bir şey kalmamış. Bizim orada, en külüstür kahvede bile eskiliğin bıraktığı kirin izi vardır. İnsan tüm bir ilin kokusunu duyar çoğu kez. Burada ise, gördün ya, insanlar da evler de nasıl apaçık ortada. Ne gölge var, ne gizli düşünce, dolayısıyla hayat da yok."

Séverine gülerek: "Bu da bana iltifat oldu," dedi. "Beni gizli kapaklı yanım olmadığı için sevdiğini söylersin ya hep."

Pierre yanıtladı: "Orası doğru bak, ama sen benim hastalığım, zayıf tarafım gibi bir şeysin." Sonra da dudaklarını Séverine'in saçlarına değdirdi.

Otelci kadın peynir, ekmek, bira getirdi onlara. Hepsini çabucak silip süpürdüler. Pierre de, Séverine de mutlu bir iştahla yiyorlardı. Arasıra bakışları, altlarında kıvrıla kıvrıla uzanan dar bo-

ğaza; dallannın her birinde bir kar demetini incitmeden taşıyan çamlara doğru gidiyordu: Gökle güneş bu karlann çevresinde külü andıran, mavimsi bir hale oluşturmaktaydılar.

Bir kuş gelip hemen yakınlannda yere kondu. Parlak san renkte bir karnı, kara çizgili kurşuni kanatlan vardı.

Séverine: "Ne hoş renkleri var," dedi.

- "İskete kuşu, erkek. Dişilerin renkleri daha soluktur."

- "Bizim gibi demek."

- "Anlayamadım..."

- "Hadi hadi, sevgilim, ikimizden en güzeli sensin, biliyorsun pekâlâ. Yüzün böyle sıkıntılı bir hal aldığı zaman nasıl da seviyorum seni."

Pierre başını çevirmişti. Séverine onu yandan görüyordu şimdi, yüzü de duyduğu sıkıntı yüzünden çocuksu bir hâl almıştı. Bu atılgan atak yüzdeki bu ifade genç kadını çok derinden duygulandınyordu hep.

- "Öpmek istiyorum seni," dedi.

Fakat kendini toparlamak için elinde bir kar topu oluşturan Pierre:

- "Bunu sana atmak geliyor içimden," dedi.

Sözünü yeni bitirmişti ki alnına bir avuç buz gibi, toz halinde kar yedi. Karşılık verdi. Birkaç saniye boyunca ikisi de birbirlerine karları atarak vargüçleriyle savaştılar. Devrilen sandalyelerin gürültüsüne gelen kadın kapıda görününce utanarak durdular. Fakat yaşlı kadın bir anne edasıyla gülümsedi, Séverine de Pierre ata binmeden önce onun dağınık saçlarını aynı gülümseyişle düzeltti.

Küçük kasabanın içinde bile dört nala ilerlediler, sevinçlerini açığa vururken de gelip geçenleri uyarmak için kopardıklan çığlıkları olasıya yükselttiler.

Séverine'le Pierre otelde, aralarında kapı bulunan iki ayn odada kalıyorlardı. Genç kadın kendi odasına girer girmez kocasına:

- "Git üstünü değiştir, Pierre," dedi. "Vücudunu da iyice oğuştur. Sabah çok serin."

Genç kadın biraz titrediği için Pierre:

"Sana yardım edeyim de soyun," dedi.

Fakat Séverine: "Yok yok. Git diyorum sana," diye bağırdı.

Ama Pierre'in bakışından da kendisinin duyduğu sıkıntıdan da, "olmaz" derken biraz sertçe davrandığını, bu bakışın ilgi ve özenden başka şeyler de taşımakta olduğunu anladı. Pierre'in gözleri: "İki yıl evlilikten sonra..." der gibiydiler. Séverine yüzüne ateş bastığını hissetti.

- "Çabuk ol," dedi sinirli sinirli. "İkimiz de soğuk alacağız yoksa."

Pierre kapıyı açarken Séverine bir an için onun yanına gitti, kocasına sokularak:

- Ne güzel bir gezinti yaptık, sevgilim," dedi. "Geçirdiğim her dakikayı öylesine dolduruyorsun ki."

Pierre karısını tekrar gördüğünde Séverine siyah bir rob giymişti, altında da biraz sert, güzel bir tenin özgürlüğü seziliyordu. Birkaç saniye boyunca o da, Séverine de kımıldamadılar. Birbirleine bakmaktan zevk duyuyorlardı. Sonra Pierre geldi, boynunun nazlı bir tarzda omuzla birleştiği yerden öptü onu. Séverine de kocasının alnını okşadı. Pierre onun bu davranışında, kendisini hep ürküten, özellikle dostça bir eda sezdi. İlkin kendisi ayrılmak için başını çabucak kaldırdı:

- "Aşağıya inelim istersen," dedi. "Geç kaldık."

Renée Févret pastanede bekliyordu onları. Bu ufak tefek, zarif ve canlı kadın, Pierre'in - kendisi gibi operatör olan - bir arkadaşıyla evlenmişti. Séverine'e de derin ve aşırı bir sevgi beslemeye başlamış ve bu sevgi, genç kadının çekingenliğinden eser bırakmamış, ikisi de senli benli oluvermişlerdi.

Renée, Serizy'leri pastanenin kapısında görür görmez salonun ta öbür ucundan mendilini sallayarak onlara seslendi:

- "Buradayım, buradayım. Bu İngilizlerin, Almanların, Yugoslavakların (Yugoslavla Çekoslovakı birbirine karıştırıyordu) ortasında yalnız kalmak hoş şey değil. Kendimi yabancı bir ülkede mi hissedeyim istiyorsunuz?"

Pierre: "Özür dileriz," dedi. "Bizim safkan at çok uzağa götürdü bizleri."

- "Dönerken gördüm sizi. İkiniz de çok güzelsiniz, neme lazım. Hele sen, Séverine, o mavi erkek giysileriyle ne hoştun...Eeee, hadi bakalım, ne içersiniz? Martini mi? Şampanya--kokteyl mi?... Aaaa, Husson geliyor. Ne içeceğimizi o söyler bize."

Séverine gür kaşlarını hafifçe çattı:

- "Çağırma onu," diye fısıldadı.

Renée çabucak cevap verdi, ya da Séverine'e öyle geldi:

- "Geç kaldın şekerim, ona işaret ettim bile."

Henri Husson çevik ve aldırmaz bir tavırla masaların arasından geçiyordu. Önce, Reneé'nin, sonra arkadaşının ellerini - uzun uzun - öptü. Séverine bu dudakların değişinden hoşlanmadı; yersiz, kuşkulu bir şey gibi geldi bu ona. Husson doğrulunca onun gözlerinin içine baktı. O da bu merakla soran bakışlara, zayıf yüzünde hiçbir kıpırdama olmadan karşı koydu:

- "Patinaj yerinden geliyorum." dedi.

Renée sordu: "Herkes size hayran olmuştur muhakkak."

- "Yok canım. Birkaç figür yaptım, o kadar. Çok kalabalık vardı. Ötekileri seyretmek daha işime geldi, patinaj yapanlar usta oldular mı bu da epey hoş bir şey oluyor. Hele melek gibi bir kız vardı ki hiç gözümün önünden gitmiyor."

Kırıltısız, yıpranmış yüz çizgileriyle çelişki halindeki sesi ateşliydi, ahenkliydi, insanı çok saran, müziği andırır bir hali vardı. O da sanki bu sesin gücünden habersizmiş gibi, ölçülü biçimde kullanıyordu onu. Pierre onu dinlemekten hoşlanıyordu, sordu:

- "Güzel kadınlar var mıydı?"

- "Eh, yarım düzine kadar ki bu kadarı da ne şans. Ama giysilerini nereden alıyorlar bunlar? (Séverine'e hitap ederek) Bakın, hanımefendi, o iri yarı Danimarkalı kadını tanıyorsunuz, değil mi? Sizin otelinizde oturan hani... Düşünün bir: Sırtında zeytin rengi çizgili bir kazak, boynunda da pembe ve krem rengi karışımı bir eşarp vardı."

Rénée: "Ne korkunç!" diye bağırdı.

Husson gözlerini Séverine'den ayırmaksızın sözlerini sürdürdü:

- "Zaten bana sorarsanız, o kalçalarla o memeler ondayken bu kız çıplak dolaşabilir ancak..."

Pierre gülerek: "Hiç de fazla bir şey istemiyorsun bakıyorum, hele sen... " dedi.

Pierre elini Husson'un kalın kürk paltosuna değdirdi. Salon sıcaktı ama Husson sırtındaki paltoyu çıkarmamıştı. Kollarından dışarıya uzun, güzel, narin ve soğuktan ürperen elleri çıkmıştı yalnız.

Husson sözlerini sürdürdü: "Kadında giysi, şehvet düşkünlüğünün göstergesidir. Bir kadın namusluysa, giyinmesi edepsizce bir iş gibi görünür bana."

Séverine başını çevirmişti ama o inatçı bakışları üzerinde hissediyordu yine. Husson'un sözlerinden çok onun kendisine böyle ısrarla bakışından sıkılıyordu.

Renée sordu: "Yani sözün kısası, patinaj alanındaki melekler hoşunuza gitmedi mi?

- "Yooo, böyle bir şey söylemedim. Zevksizlik beni sinirlendirir ama her zaman için de hoştur."

Rénee, Severine'in her zamankinden daha az serbestçe bulduğu bir neşeyle yanıt verdi:

- "Yani sizin hoşunuza gitmek için insan zevksizce giyinmeli öyle mi?"

Pierre: "Yok canım, hayır," dedi. "Ben işi çok iyi anladım. Kimi renklerin bir araya gelişinde insanı isteklendiren, dürtükleyen bir şey var. Kötü evleri anımsatıyor bu, değil mi Husson?" Renée Séverine'e sordu: "Bu erkekler de çok çapraşık yaratıklar, ne dersin, ha?

- "Duydun mu, Pierre?"

O, erkekçe ve sevecen gülüşüyle gülmeye başladı;

- "Yooo, ben herşeyi anlamaya çalışıyorum sadece," dedi. "Biraz içkiyle de epey kolaylaşıyor bu."

Husson birdenbire: "Biliyor musunuz?," dedi. "Herkes balayı gezisine çıkmış yeni evliler sanıyor sizi. İki yıllık evliler için iyi şey doğrusu."

Séverine eni konu saldırgan bir eda ile: "Biraz da gülünç, değil mi?" diye sordu.

- "Neden canım? Beni sinirlendiren görünümlerin hoş şeyler olduklarını söylememiş miydim?"

Pierre karısının yüzünde beliren sertlikten korktu:

- "Söyle bakayım Husson," dedi. "Yarış için formunda mısın? Oxford'luları kesinlikle yenmek gerek."

Sonra kızaklardan, rakip ekiplerden sözettiler. Sohbet bitince Husson, Serizy'leri o akşam yemeğini birlikte yemeye çağırdı.

Séverine: "Olanaksız," diye yanıtladı. "Başka yere çağrılıyız."

Sokakta Pierre sordu:

- "Husson'dan seni yalan söylemek zorunda bırakacak kadar hoşlanmıyorsun demek, ha? Oysa sporda gözü pektir, kültürlüdür, dedikodu yapmaz."

- "Bilmiyorum ama çekilmez buluyorum onu. Sesi... Sesinden hep insanın hoşlanmayacağı bir şeyi onda araştırır gibi bir hal var sanki... Gözleri... Hiç kırpırdamıyor gözleri, sen de dikkat etmişsindir. Sonra o çok üşüyen tavrı... Ama alt tarafı, onu on beş gündür tanıyoruz topu topu... (Birden durakladı). Söyle bana, Paris'te onunla yine görüşmeyeceğiz, değil mi? Bir şey söylemiyorsun... Onu davet bile ettin oysa, Ah sevgili Pierre ah, adam olmazsın sen. Herkesle çabucak dost oluveriyorsun, herkese de güvenip inanıyorsun... Yok yok, kendini savunmaya kalkışma. Bu da sevimli yanlarından biri. Bu yüzden de çok kızmıyorum sana: Paris burası gibi değil. Onunla karşılaşmamak için gerekeni yapabilirim."

- "Renée daha az kaçacak ondan."

- "Sen öyle sanıyorsun..."

- "Benim hiçbir şey sandığım yok, ama Husson'un karşısında suspus oluveriyor. Bu da bir işaret. Ha, aklıma geldi bak: Bu akşam yemeği nerede yiyeceğiz? Birilerine yakalanmayalım."

- "Biz bize yeriz."

- "Sonra? Bakara oynamaya mı gideriz?"

- "Yooo, sevgilim, rica ederim. Kaybedeceğin parayı düşündüğümden değil, ama kendin de söylüyorsun ya, pişmanlık duyuyorsun sonradan. Yarın yarışa da gireceksin hem. Kazanasın istiyorum."

- "Nasıl istersen sevgilim."

Sonra da, âdeta istemiye istemiye ekledi:

- "Söz dinlemenin bu denli tatlı olacağını hiç sanmazdım."

Séverine ona biraz kaygılandırıcı genç kız gözleriyle ve sevecenlikle bakmıştı çünkü.

Akşam tiyatroya gittiler. Londra'dan gelen bir topluluk Hamlet'i oynuyordu. Prens Elseneur rolünü genç, ünlü bir Yahudi aktör oynamaktaydı.

Séverine İngiltere'de eğitim görmüştü ama Shakespeare'den hoşlanmıyordu pek. Bununla birlikte, karlar arasında ve ay ışığı altında kızak onları otele götürürken, Pierre'in suskunluğuna saygı gösterdi. Kocasının seyrettiği oyundan sonra çok soylu bir ke-

der duymakta olduğunu seziyor; bu kederi paylaşmamakla birlikte onun o güzel alnındaki görünümünden hoşlanıyordu.

Pierre: "Bu Movelski'de gerçekten deha var, korkunç bir deha..." dedi. "Bedensel isteklerini deliliğin, ölümün içine dek sokuyor. Hiçbir sanat, bedensel isteklerine ilişkin sanat kadar bulaşıcı olamaz. Sen de benim gibi düşünmüyor musun?"

Séverine yanıt vermekte geciktiği için Pierre düşünceli sözlerini sürdürdü:

– "Sahi, sen bilemezsin ki..."

II

Sérizy'lerin İsviçre'de geçirdikleri son günler boyunca Séverine ateşinin yükseldiğini, göğsünün tıkandığını hissetti. Paris'e döner dönmez de zatürreden yatağa düştü.

Hastalık çok ağır geçti. Derisi çizilerek vantuzlar çekilen, sülüklere kanı emdirilen genç kadın, tam bir hafta boyunca ölümle göz göze geldi. Kendine geldiği zaman başucunda annesinin ince uzun silûetini görüyor; odanın içinde de, işitince kendisini hoşnut eden, fakat hiç tanıyamadığı bir ayak sesi duyuyordu. Sonra ölüm tehlikesini geçiren bir bitkinin hummalı ve duygusuz yaşamına yeniden dalıyordu.

Bir sabah, seher vaktinin ışığı ne idüğü belirsiz bir hayvan gibi ta yatağına dek sokulurken, bu bitkisel halden çıktı. Sırtı çok ağrıyordu ama fazla acı çekmeden soluk alabiliyordu. Yanında birisi oturmaktaydı. Séverine: "Pierre olsa gerek," diye düşündü. Aklına kendiliğinden gelen bu ad, onda belirsiz bir güven duygusu uyandırdı ancak. Kocası elini alnına koydu, okşadı onu. Séverine başını çevirdi. Pierre bunu bilinçsizce bir davranış sandı ama Séverine bu temastan kurtulmak istemişti. Kendini o denli iyi hissediyor, öylesine tümüyle kendine yetmiyordu ki, kendinden gayrı herşeyi unutmak ihtiyacındaydı.

Bu yalnız kalma isteğinden, bu sırf kendi düşüncelerine değer veren bencillikten yavaş yavaş sıyrılabilirdi ancak. İnce damarlarla masmavi, zayıflamış bileklerini, ya da henüz hasta bir morlukta olan tırnaklarını saatler boyu seyrediyordu. Pierre ona bir şey söylediği zaman yanıt vermiyordu. Kendi bedenine duyduğu sevginin yanında, kocasının sevgisinin ne önemi vardı? O denli engin, değerli ve zengindi ki o! Séverine onu besleyen kanın hoş çağıltısını duyar gibi oluyordu. Gücünün, kuvvetinin artışını her gün derin bir zevkle ölçüyordu.

Arada bir, yüzü bir bilmece gibi kapalı olduğu halde, acaip düşleri izliyordu sanki. O sırada Pierre bir şey söylerse Séverine ona aynı zamanda sabırsızlıkla, gevşeklik ve utanç dolu gözlerle bakıyordu.

Fakat kocasının bir davranışında bir arzu izi sezer gibi oldu mu, benliğini isyan ve bezginlik duygusu kapladığını hissediyordu.

O anlarda Pierre, Séverine'in yüzünü hayran hayran seyrediyordu. Hastalık bu yüzü, ona bir yeni yetmelik görünümü verirce-

sine soymuş, çıplak hale sokmuştu sanki. Her yerinden gençlik ve namusluluk fışkırıyordu bu yüzün.

Séverine gücünü çabucak yeniden kazandı ama bu, sevindirmedi onu. Ateş bedenini terkettiği ölçüde, duyduğu tarifsiz zevk de azalıyordu. Ayağa kalkınca ne yapacağını bilemez hale geldi. Yaşamını yeniden öğrenmek istercesine odadan odaya avare dolaştı.

Evlerinde Pierre'in çalışma odasına varıncaya dek herşeyi Séverine düzenlemişti. Hastalanmadan önce, kurduğu bu düzeni denetlemekten hoşlanıyordu: Rahat ve ferahtı, onun egemenliğinin damgasını taşıyordu bu düzen çünkü. Şimdi bile gururu okşanıyordu bu yüzden ama soyut, yavan bir tarzda. Tüm yaşamı aynı açıdan gözünün önüne geliyordu hep: Rahat, güvenli, ölçülü bir alın yazısı. Annesini, babasını dadılar, mürebbiyeler aracılığıyla görmüştü her zaman; İngiltere'deki yatılı okulda spordan, disiplinden oluşan yıllar geçirmişti... Evet, Pierre vardı kuşkusuz, dünyada Pierre'den başka kimsesi yoktu hatta... Onun sevgili yüzünü düşünürken Séverine tatlı tatlı gülümsüyor, düşlerinde daha uzağa gitmiyordu. Fakat içinde belirsiz, inatçı zorlayıcı bir bekleyiş vardı: Pierre'in hayalini belli belirsiz silikleştiriyor; oluşturduğu elle tutulmaz yığının üzerinden bilinmez bir ufka doğru kayıp gidiyordu. Séverine'in anlayamadığı, onun heyecanlandıran, fakat kabul etmek de istediği bir bekleyişti bu.

Yapılmamış bir takazayı yanıtlamak ister gibi: "Birkaç tenis partisi yapabilsem herşey yoluna girecek," diyordu kendi kendine.

Pierre de onu düşünceli, uyuşuk görünce aynı şeyi düşünüyordu.

Bu acaip nekahet döneminde Séverine'e hepsinden başka görünen bir gün, geldi çattı: Husson'un ilk kez kendisine çiçek gönderdiği gündü bu. Genç kadın çiçeklerin üstündeki kartı okuyunca bir şaşkınlık anı geçirdi. Bu adamın varlığını bile unutmuştu; ama onun adının yaşamına yine dönmesini beklermiş gibi bir duygu vardı içinde. Akşama kadar rahatsızlık duyarak, düşmanlık duyarak onu düşündü. Fakat bu sinirli sıkıntı, içinde bulunduğu ruh haline öylesine uygun düşüyordu ki, buruk bir zevk veriyordu ona.

Sonradan başka çiçekler de geldi.

Séverine: "Kendisini görmek istemediğimi iyice anladı," diye

düşündü. "Teşekkür etmedim ona, Pierre'in de teşekkür etmesini istemedim. Ama çiçek gönderiyor hâlâ."

Husson'un kımıltısız gözlerini, hep üşümüş gibi duran dudaklarını gözlerinin önüne getiriyor; benliğinde için için yayılan bir tiksintiyle ürperiyordu.

Beri yandan, Renée Févret de her gün geliyordu. Acele acele içeriye giriyor, şapkasını çıkarmıyor, "birkaç dakikalık vaktim var ancak" diyor ve saatlerce oturuyordu. Séverine onun deli dolu konuşmalarından pek hoşlanıyordu. Onun bu havaî hali genç kadını serseme çeviriyordu ama iyi de geliyordu ona. Bu yüzden yalnız giyim kuşamın, boşanmaların, ilişkilerin ve süs püsün söz konusu olduğu boş, kof bir evrene girmiş oluyordu... Bununla birlikte zaman zaman Séverine'e öyle geliyordu ki, acı bir yorgunluk arkadaşının yüzünü yaşlandırmaktadır ve onun canlılığında makinalaşmış bir hal vardır âdeta.

Bir gün öğleden sonra iki genç kadın yine birliktelerken hizmetçi Séverine'e bir kartvizit getirdi. Kartı bir an elinde evirip çevirdikten sonra Renée'ye:

- "Henri Husson'un kartı..." dedi Séverine.

Bir sesizlik oldu.

Renée birden bağırdı: "Kabul etme onu."

Sert, gerilimli edası her zamanki haline öyle az benziyordu ki Séverine uzun boylu düşünmeden ona uyacaktı nerdeyse. Fakat şaşkınlığı geçince sordu:

- "Neden canım?"

- "Bilmiyorum... Hoşuna gitmiyordu, onu anımsıyorum... Sana anlatacağım bir sürü şey de var sonra."

Arkadaşının acaip tavrı olmasaydı Séverine Husson'la görüşmek istemezdi kuşkusuz ama Renée'nin bu karşılaşmayı önlemek için gösterdiği direniş genç kadının hem merakını, hem gururunu gıcıklıyordu.

- "Fikir değiştirmiş olabilirim," dedi. "Sonra... bana yolladığı o çiçekler de var."

- "Yaaa... sana çiçek gönderdi demek..."

Renée kaçmak ister gibi ayağa kalkmıştı ama eldivenlerini giyemiyordu bir türlü.

Onun bu şaşkınlığına üzülen Séverine sordu: "Nen var kuzum? Açık konuş benimle. Kıskanıyor musun yoksa?"

- "Yok canım, ne münasebet... Öyle olsaydı hemen söylerdim. Dürüst insansın sen, anlardın. Hayır, korkuyorum. Adam benimle eğleniyor. İyi tanıyorum onu şimdi. Ahlaksızın biri. Birtakım dalavereler çevirmekten hoşlanıyor ancak. Kendimi küçük göreyim diye bana her şeyi yaptı nitekim... Başardı da doğrusu... Seninle ise iş tam tersi: Sende uyandırdığı tiksintiyi canlı tutuyor. Onun için bir zevk bu. Dikkatli ol, şekerim, tehlikeli adamdır haaa."

Hepsi bir yana, Séverine'in karar vermesi için yalnız bu söz yeterliydi:

- "Göreceksin bak," dedi.

- "Yok yok, yapamam."

Séverine yalnız kalınca üzerinde yattığı şezlongdan kalktı, Husson'u getirmesini hizmetçiye söyledi. Husson onu küçük bir masanın başında ve kendini savunmak istermiş gibi çiçeklerle dolu bir vazonun ardında, zorlukla seçilir bir halde görünce gülümsedi. Kasıtlı bir suskunlukla daha da belirgin hal alan bu uzun gülümseyiş, Séverine'in rahatını kaçırdı. Husson açılıp karşısına geçip otururak çiçekleri yana çekince daha büyük bir rahatsızlık duydu.

Husson birden sordu: "Pierre yok mu?"

- "Yok tabii. Burada olsaydı görürdünüz onu."

- "Evdeyken yanınızdan hiç ayrılmıyor sanırım... Sonra... yokluğu üzüyor mu sizi?"

- "Çok üzüyor."

- "Çok iyi anlıyorum, ben kendim de onu görmekten çok hoşlanıyorum çünkü. Yakışıklı, neşeli, düşünceli, dürüst bir erkek. Eşi bulunmaz bir arkadaş olsa gerek."

Séverine sözü değiştirdi birden. Bu adamın ağzından çıkan her övgü, Pierre'nin kişiliğini küçültüyor, yavanlaştırıyordu.

Séverine: "Her gün gelip beni gören bir kadın arkadaşım sayesinde pek sıkılmıyorum," dedi.

- "Bn. Févret mi?"

- "Çıkarken gördünüz onu galiba?"

- "Hayır, sürdüğü kokuyu duyuyorum burada, biraz da onun gibi, yalvarır bir hali var bu kokunun."

Sonra güldü, Séverine de tiksinti duydu bu gülüşten.

Husson: "Bir saniye için eski iyi halinize döndünüz yine," dedi.

Genç kadın hafifçe ürpererek sordu: "Çok mu değiştim yani?"

Sorusunun altında gizli olduğunu sezdiği düşüncesizce kaygı yüzünden kendine kızdı hemen, Husson yanıt verdi:

- "Bana kalırsa genç kızlık çehrenizi yitirmişsiniz."
- "İltifatınıza teşekkür ederim."
- "Siz kendinize karşı daha açık sözlü davranırsınız öteden beri..."

Séverine onun bu sözlerini açıklamasını bekledi ama açıklama olmadı. Genç kadın sinirlendiğini göstermek için ayağa kalktı, yanında duran çiçekleri düzeltir gibi yaptı.

Husson: "Oturmaktan yoruldunuz," dedi. "Ben yabancı değilim. Uzanın da rahat edin."

- "Yok canım, alışığım buna..."
- "Hayır, hayır, Pierre bana çok kızar. Uzanın hadi."

Ayağa kalkmış, genç kadın geçebilsin diye koltuğunu çekerek yer açmıştı. Séverine verecek sert, açık bir yanıt aradı, hastalığından önce kolayca bulabiliyordu böyle bir yanıtı ama aklına hiçbir şey gelmedi. Bu tür bir çekişmenin gülünç hale dönüşmesini önlemek için öfkeli ve sıkıntılı bir halde gidip şezlonga uzandı.

Husson yumuşak bir sesle sözlerini sürdürdü: "Böyle ne denli daha iyisiniz bilseniz. Hareketli bir kadınsınız, buna kendiniz de inanıyorsunuzdur herhalde. Başkaları da bunu size söylemiş olmalı. Başkaları her şeyi üstünkörü görüyor. Oysa ben sizi tanır tanımaz yatarkenki halinizi düşündüm. Ne denli haklıymışım! Nasıl da gevşeyiverdiniz birden! Kaslarınız rahat ettiklerini nasıl da açığa vurdular..."

Bir yandan konuşurken azıcık geriye doğru oturmuştu, bu yüzden Séverine onu göremiyordu artık. Etki yapan, yalnız sesiydi; ötedenberi bu sesin gücünü bilmez görünürdü, şimdiyse tehlikeli bir çalgı gibi kullanıyordu onu. İçe işleyen, baştan çıkarıcı bu ses yalnız kulaklara değil, bütün sinir hücrelerine hitap ediyordu. Kaskatı kesilen Séverine, bu sesi susturmak gücünü bulamıyordu kendinde. Gösterdiği çaba yüzünden güçsüzleşmiş ve sinsice işleyen bu ses dalgalarının kölesi olmuş haldeydi. Geçirdiği nekahet dönemindeki o belirsiz havaya ve o zaman her yanını kaplamış olan gizli zevke yeniden kavuşmuştu sanki.

Birdenbire iki el omuzlarına abandı; obur, susamış bir soluk

dudaklarını yaktı. Çok kısa bir an için duyduğu zevk şaşırttı onu, fakat bunun yerini sınırsız bir tiksinti alıverdi hemen. Nasıl olduğunu kendi de bilmeden ayağa kalktı, şehvetle sık sık soluyarak:

- "Yok yok, ırza geçecek adam değilsiniz siz," diye fısıldadı.

Uzun uzun bakıştılar. O anda aralarında hiçbir engel kalmadı. İkisi de birbirlerinin gözlerinde birtakım duygular, içgüdüler görüyorlardı ama her biri kendisinde bunların bulunduğundan habersizdi belki. Böylece de Séverine, Husson'un gözlerinde kendisini ürküten bir hayranlık ifadesi gördü.

O: "Haklısınız," dedi. "Benden çok daha iyilerine layıksınız siz."

Saygı dolu, yumuşak hali, Tanrı'nın seçtiği kurbanları saran haldi.

Husson gittikten sonra Séverine'in duyduğu hisler yavan, belirsiz, etkisiz oldu. Artık ona karşı ne öfke, ne tiksinti beslediğini anlıyor, bu yüzden de şaşırmıyordu. Çok iyi bildiği bir şey de vardı: Kendini hiçbir zaman ona vermiyecek, hatta o da kendisine karşı hiçbir şey yapmaya kalkışmıyacaktı. Bununla birlikte, bir suç ortağı gibi görüyordu onu.

Olup bitenleri Pierre'e anlatmak geldi aklına birden. Ona her şeyi söylemeye öylesine alışıktı ki bu kez de bunu yapmamak aklından geçmedi. Bununla birlikte, anlatacağı şeyler canını sıkıyordu daha şimdiden. İçine girmiş olduğu evrene Pierre öyle yabancı gibiymiş görünüyordu ki ona.

- "Pierre... Pierre.."

Séverine bu adı bir varlık haline sokmak istermişçesine yinelediğini görünce şaştı. Fakat bu onu, içinde bulunduğu acaip uyuşukluktan kurtaramadı. Kocasının ayak seslerini duyunca Husson'un yaptığı girişimi ona nasıl anlatacağını hiç düşünmez oldu artık. Pierre anormal bir şeyler olduğunu onun yüzünden hemen anlayacak, onu sorguya çekecek, o da konuşacaktı... Önemli olan bu muydu?

Fakat Pierre, Séverine'in beklediği gibi, karısını o içe işleyen, sevgi dolu bakışla incelemedi. Şöyle bir öptü. Bu davranış, sıkıcı soruların yapabileceğinden daha iyi bir tarzda, Séverine'i kendi benliğine kavuşturdu. Şöyle bir izlenime kapıldı: Çok sürekli olduğu için artık dikkat bile etmediği bir dayanak birden kayboluveriyor, genç kadın da sendeliyordu. O zaman Pierre'in yüzü şaşırttı

onu. Bu donuk, durgun yüz onun değildi sanki. İri gözlerinde dalgın bir kaygı vardı, belli etmemek için her şeyi yapmasına karşın belli oluyordu bu.

Genç kadın: "Canın bir şeye mi sıkıldı sevgilim? diye sordu.

Pierre irkildi, alt çenesinin titreyişini önlemek ister gibi, çenesini eline dayadı:

- "Aldırma canım," dedi. "Mesleğin dertleri..."

Gülümsemeye çalıştı ama bunun acınacak bir şey olacağını hissederek vazgeçti. Pierre operatördü. Séverine onun ne tür kanlı işlerle uğraştığını bilmesin diye, Pierre işinden hiç söz etmiyordu. Séverine de Pierre'in, kederinin nedenini kendisine söylemek istemediğini sandı. Fakat bu neden herhalde taşınamayacak kadar ağır olmalıydı ki, Pierre sözlerini sürdürdü:

- "Korkunç şey, biliyor musun.... Hiç böyle olacağını sanmıyordum... Görünürde de bir şeyler yoktu... Derken o cıvıl cıvıl İtalyan çocuğu..."

Kocası sözlerini bitirmediği için Séverine yavaşça:

- "Öldü galiba... Ameliyat sırasında mı?"

Pierre yanıt vermek istedi ama dudakları çok titriyordu. Séverine'in duyduğu heyecan ve Pierre'e yabancı ne varsa hepsi silinivердi birden. İçini sonsuz bir sevecenlik, engin ve anaca bir şeyler kapladı, yüreği bunların içinde eriyordu sanki. Kollarını Pierre'in boynuna doladı, gelişigüzel sözler söylemeye başladı:

- "Suç sende değil ki yavrucuğum. Üzülme artık. Üzüldün mü senin, benim için her şey olduğunu açıkça görüyorum."

III

Séverine çok erken uyandı. Buna karşın kendini öyle zinde, öyle çevik hissetti ki, ilk yaptığı iş, yataktan kalkmak oldu. Ama yanında kımıltısız bir vücudun yatmakta olduğunu, kendisine engel olduğunu farkedince durdu. Pierre'di bu... Hastalıktan beri ilk kez geceyi birlikte geçirmişlerdi. Düş görmeksizin, içinde kuşkulu duygular filizlenmeksizin nasıl da iyi uyumuştu.

Pierre mi savunmuştu onu? Séverine onun olmakla kurtulmuş muydu?

Bununla birlikte, genç kadını Pierre'e yaklaştıran, sadece onun kederini gidermek arzusu olmuştu asıl. Kendisi ise, her zaman olduğu gibi, onu mutlu etmenin yarattığı masum sevinci duymuştu ancak. Pierre onu bağrına bastırdığı zaman kendi kendine şunu sormuştu: Acaba nekahet dönemini yumuşatan, karanlık zevklerle dolu davranışlar, kendisinin bilmediği bir coşkunlukla mı sonuçlanacaktı? Fakat Pierre kollarını gevşetince Séverine'in bakışlarının her zamanki gibi değişmemiş olduğunu farketti. O sırada genç kadının içinde belirsiz bir düş kırıklığı yer eder gibi olmuştu ama, Pierre'in kederden bozulan yüz çizgilerinin erkeksi hallerine, yumuşaklıklarına yeniden kavuştuklarını görünce bu düş kırıklığını unutuvermişti hemen.

Şimdiyse, sabahın alacakaranlığında Pierre'in yüz çizgilerini seçemiyordu ama bunların güzel hatlarını yine canlandırmak için başını görmesi yetiyordu ona. Pierre küçük bir oğlan çocuğu gibi, güvenle soluk alarak uyuyordu. Onun bu hali Séverine'in çok içine dokundu. Yanyana sürdükleri iki yıllık yaşam, harlı ve sürekli bir ateş gibi zihninden geçti. Pierre nasıl da onun için kolay yaşanır hâle sokmuştu bu yılları! Séverine onun başkalarına karşı gururlu olduğunu biliyordu. Oysa Pierre ne büyük bir uysallıkla onu mutlu etmeye çalışmıştı!

Minnet beslemeye, kuruntu duymaya elverişli olan sessizlik, insanın içine işliyordu.

Séverine kendi kendine sordu: "Bunca sevginin değerini bilebildim mi acaba? Onu memnun etmeye çalıştım mı her zaman? Benim için yaptığı her şeyi doğalmış gibi, bana bunu borçluymuş gibi kabul ettim."

Bu vicdan azaplarını kafasında kurmak tatlı geliyordu ona. Tepkileri güçlü olan bir insan için, kesinlikle onarmak istediği hataları kabul etmek kadar ruh yüceltici bir şey yoktur. İrade ve ça-

re sorunudur bu. Séverine de Pierre'e hem neler borçlu olduğunun, hem onun için neler yapabileceğinin bilinci içindeydi. Sesinin ve kollarının, yüreği umutsuzluk dolu bir insanı böyle çabucak huzura kavuşturacağını bir gün önce hiç sanmazdı.

Séverine: "Şimdi biliyorum artık, bir çocuk gibi bana bağlı o," diye düşünüyordu.

Pierre'in arasıra kendisine: "Benim için uyuşturucu madde gibi bir şeysin sen," dediğini anımsadı. Bu sözlerdeki karanlık ve güçlü anlamı kavrayamıyordu, sevmiyordu da. Sağlıktan, normallikten uzaklaşan her şeyden çok tiksiniyordu çünkü. Kocasının kendisiyle tanışmadan önce yapmış olabileceği çapkınlıklar üzerinde hiçbir zaman kafa yormamıştı. Aralarında varolan o sevecenlikten, o temiz yüreklilikten başka neye gereksinmeleri vardı ki?

Séverine Pierre'in tatlı gülümseyişini, taze, körpe, dürüst ellerini düşündü. Bu gülümseyişin, bu tazelikle körpeliğin kaderinin kendi elinde olduğunu aklına getirince de bir an için korktu.

"Ne büyük kötülük edebilirim ona!" dedi içinden.

Hiçbir gurur duygusu bu korkuyu hafifletmiyordu. Séverine böylece sevgisinin derinliğini, bütünlüğünü daha iyi ölçtü. Dünyada Pierre'den başkası yoktu onun için, yalnız onu seviyordu.

Bu güven öylesine güçlü idi, kökü öylesine derinlerdeydi ki, Séverine kapıldığı geçici korkuyu düşününce gülümsedi. Ne olursa olsun, Pierre onun yüzünden acı çekmeyecekti hiçbir zaman. Çocuk gibi soluk alan bu erkek için ne olağanüstü bir sıcaklık duyuyordu içinde. Madem ki onu iyice üzmek ya da iyice sevindirmek kendi elindeydi, her günü onun için mutlu bir gün haline getirecekti. Ortak yaşamlarının sonuna dek de böyle olacaktı bu. Aralarında kuşku yaratan, anlaşılmaz hiçbir şey olmadan yolun sonuna dek gideceklerdi. Séverine çok güzel bir ateşi canlı tutma sorumluluğunu üstlendiğini biliyordu. Fakat kendisinde öyle bir güç, bir saflık ve bir sevgi hissediyordu ki, bu görev görkemli ve güzel göründü ona.

Başka bir kadın o anda hastalığını izleyen düşleri, daha dün kendisini Husson'la birleştiren o acaip bağı düşünürdü belki. Fakat Séverine'in gördüğü özellikle fiziksel eğitim, her zamanki beden sağlığı, kusursuz dengesi, sükûnete ve neşeye olan doğal eğilimi... kısaca her şey kendini sorguya çekmemeye iteliyordu onu. Duyduğu heyecanların yalnız yüzeysel bölümüyle ilgileni-

yor, benliğinin en gözle görünür yanını denetliyordu yalnız. Böylece de kendini çok iyi çekip çevirdiğini sanırken, Séverine içinde uyuklayan asıl güçlerin hiç farkında değildi, dolayısıyla da onlar üzerinde hiçbir egemenliğe sahip bulunmuyordu. Bu gizli sakınımlar o zamana dek sağduyusunun doğru saydığı eğilimleri desteklemiş olduklarından, genç kadının duyduğu arzular, istekler her zaman güçlü olmuştu; o da bu güçlülük karşısında sabırsız ve yenilmez bir davranışla boyun eğiyordu.

İçini dolduran yeni sevgiyi Pierre'e göstermek için daha fazla beklemek istemedi, onun alnını uzun uzun öptü. Pierre uykuyla uyanıklık arasındaki o belirsiz sınırdaydı. Böyle zamanlarda ise yönetimsiz kalan beden, içgüdülerine boyun eğer. Pierre de içgüdüsüne uyarak Séverine'e sokuldu. İnsan sevdiği kadının varlığını anlamadan önce, karanlık ve sıcak bir kıyıya yanaşır gibi sokulur ona. Pierre de birkaç saniye boyunca Séverine'le haşir neşir oldu. Sonra hâlâ düş dolu bir sesle mırıldandı:

- "Sevgilim, tatlı sevgilim benim."

Séverine yatağın yanındaki alçak bir masanın üzerinde duran lâmbayı yavaşça yaktı. Bu sözlerle kendini açığa vuran her türlü düşünceden uzak olan arı duru mutluluğu görmek ihtiyacındaydı. Donuk bir ipekli kumaşın peçelediği ışık, yavaşça odanın içine yayıldı. Pierre ışıktan rahatsız olmadı, hiç kımıldamadı ama Séverine'in yakalamak istediği nesne, yani henüz karanlıkların ve yaşamın etkisi altında olan bir çehredeki o bitkisel giz, yüz çizgilerinden kayboluvermişti. Pierre kendine gelmişti artık.

- "Sana yeniden kavuştuğum için öyle mutluyum ki," dedi. "Çok duyuyordum bunun eksikliğini."

Birden gözlerini açtı. Ağır ağır:

- "Ha, evet," diye ekledi... "Küçük Marco... küçük bir İtalyandı o. Benimle oynamaktan çok hoşlanıyordu."

Bu kez Pierre'i yatıştırmak için Séverine'in elini onun saçları üzerine koyması yeterli oldu. Kocası alçak sesle:

- "Üzülmüyorum artık," dedi, "Seninle dopdoluyum. Başkaları için çok az duyarlık kaldı içimde."

- "Sus. Herkes senin gibi olsaydı yaşam daha iyi olurdu." Sonra Séverine ateşli bir tavırla sözlerini sürdürdü: "Biliyor musun, bu sabah seni öyle çok düşündüm ki."

- "Sen çoktan uyandın demek? Ama gün ışımamış bile. Rahat-

sızlandın mı yoksa? Ben de uyumuş kalmışım."

Séverine sevecenlikle gülmeye başladı:

- "Rolleri değiştirme," dedi. "Seni ne denli sevdiğimi söylemek, nasıl mutlu edebileceğimi sana sormak istiyordum..."

Yanlış bir şey yapmış gibi duraladı. Pierre'in yüzünde biraz şaşkınlık, birçok da sıkıntı vardı.

- "Yok yok, rica ederim..." diye mırıldandı. "Çok incesin, iyisin. Sen benim çocuğumsun asıl."

Séverine: "Senin yaşamına daha çok karışmam gerek," dedi. "Yapıp ettiğin her şeyi bilmek istiyorum: Hastaların, ameliyatların... Hiçbir şeyde yardım etmiyorum sana."

Pierre minnet değil de suçluluk hissi duydu. Sevdikleri zaman nazik ve güçlü olan erkeklerin hepsi gibi o da Séverine'in kendisine gösterdiği en ufak ilgiyi, kendisinin ona karşı işlediği bir hata gibi görmek eğilimindeydi.

- "Dün gece kendimi tutamadım," dedi. "Onun için sen de benim yüzümden meraklandın. Utanıyorum doğrusu. Ama merak etme sevgilim, bu yüzden üzülmeyeceksin artık."

Séverine hafif bir öfke duyar gibi oldu. Engin bir sevgi isteğini harekete geçirmek bu denli güçtü demek. Her şey onun düşündüklerinin karşısına dikiliyordu. Pierre'e iyilik etmek istiyordu ama asıl kocası ona iyilik etmeye, hizmette bulunmaya hazırdı her zaman.

Gerçi mesleğinden başka onun bir de özel yaşamı, okuduğu kitaplar, beslediği düşünceler vardı, Séverine de bunlara ortak olmayı deneyebilirdi. Fakat genç kadın tüm arzusuna karşın bu konuda elinden bir şey gelmeyeceğini anladı. Şimdiye dek hiç ilgilenmediği bir çalışma alanına katılmak için gerekli kültür, yetenek ve istek yoktu onda.

İçinde yer etmeye başlıyan büyük bir şaşkınlıkla ve engin bir işe yarama isteğiyle sordu:

- "Senin için n'apabilirim öyleyse, sevgilim?"

Bunu öyle bir eda ile söylemişti ki, Pierre dikkatle ona doğru eğildi. Birbirlerini yeni tanımış gibi bakışıyorlardı. Ve genç kadın iri mavi gözlerin derinliğinde titreşen şu yakarışı gördü:

"Ah Séverine ah! Vücudunu artık yalnız benim zevkim için bana vermeseydin de onu kendin tanısaydın, onun içinde kaybolsaydın."

Bu bakışta öylesine güçlü, öylesine yoğun bir çağırış vardı ki, Séverine o zamana dek hiç duymadığı bir bedensel, heyecanı duydu. Husson'un bir gün önceki davranışının kendisine bir an için duyurduğu hissi şimdi yine duyuyordu ama sevecenliğin verdiği mutlulukla. Pierre, Séverine'in gücünü bildiği elleriyle, üzerinde sert kasların oynaştığını bunca kez gördüğü kolları, bacaklarıyla onu sarıp sıksaydı, genç kadın kocasının kendisinde görmeye can attığı zevkle kendinden geçecekti muhakkak. Fakat Pierre onu kucakladığı sırada, Séverine onun yüzünde bir minnet ışıltısı gördü. Anaca bir duygu beslediği halde, bir kez daha verdi kendini ona.

Sonra Pierre'le Séverine öylece, kımıltısız kaldılar.

Pierre neyi, kimi düşünüyordu? Belki eskiden sahip olduğu, hiç sevmediği, fakat yine de onun elinden şehvetin hemen hemen öldürücü zevkini tatmış olan metreslerini... Belki de yanında yatan ve uğurunda canını vereceği bu kadını, kocasını seven bu kadını, kendisinin cân-ı gönülden istediği kusursuz bir karışım haline getiremeyen bir vücudun uğradığı haksızlığı.

Séverine'de ise kederle karışık bir hayret belirmeye başlıyordu: Çünkü Pierre üzerinde büyük bir etkisi olduğunu biliyordu ama yine de, kendi malı olan bir insanın kendisine daha çok açılmasını başaramamaktaydı. Séverine'in teni nasıl kendini ona vermiyorsa, bu insan da - elinde olmaksızın - kendini vermiyordu ona.

Aralarında hüküm süren suskunluk, bu yenilginin ağırlığını taşımaktaydı.

Neyse ki her şeyi yatıştıran, derin bir dostluk beslemekteydiler birbirlerine. Asıl duygularında bozulan hiçbir şey olmadı. Tersine, birbirlerine yaklaşmak; aralarındaki kopmaz, bozulmaz bağı bir kez daha pekiştirmek gereksinimini duydular. Séverine, kendi de farkında olmaksızın, elini kocasının avucunun içine koydu. Pierre şehvet heyecanına kapılmadan, yol arkadaşı, hayat arkadaşı gibi, bu eli sert sert sıktı. Genç kadın da aynı yanıtı verdi ona. Sevgilerinin, kendilerinin yol açmadıkları bir anlaşmazlığın çok uzağında olduğunu anladılar böylece.

İkisi de şöyle düşünüyorlardı: "Zevk, geçici bir alevdir ancak. Biz ise çok daha nâdir, çok daha güvenillr bir nesneyi paylaşmaktayız."

Fazla derin, esrarlı ruh anlaşmazlıkları, karanlığın sarmaşıkları

gibidirler: İçgüdüler bunlara dolanır. Fakat gün ışığı bunları dağıtıverdi. Pierre'le Séverine birbirlerine baktılar, gülümsediler. Yıpranmaya, solmaya başlıyan her şeye karşı acımasız olan sabah ışığı onların genç yüzlerine hoşgörür davranıyordu. Tazelikle, körpelikle dolu oldukları halde çıkıyorlardı gecenin içinden.

Séverine: "Daha erken," dedi. "Hastaneye gitmeden önce vaktin var. Boulogne Ormanı'na kadar gel benimle."

- "Yorulmaktan korkmuyor musun?"

- Her şey bitti, hasta değilim artık. Çabuk giyin."

Pierre odadan çıkınca Séverine ona henüz Husson'dan sözetmediğini anımsadı:

"Hiçbir şey söylemeyeceğim ona," diye karar verdi. "Boş yere üzülsün istemiyorum."

İlk kez Pierre'den bir şey gizlediği için daha iyi hissetti kendini, onu da daha çok sevdi bu yüzden.

IV

Séverine bir büyünün etkisinden kurtulmuş hissetti kendini. Ölümle göz göze gelen bu kim olduğu bilinmez kadın, hastalığı, daha sonra da dirilişi sırasında bir takım acaip, ahlâksızca hayaller yüzünden benliğindeki bütünlük ögelerinin eriyip dağıldığını hissetmişti. Birkaç hafta boyunca Séverine'in asıl benliğine -ki genç kadın bunu kabul ediyordu yalnız- karışan bu düşler, peşini bırakmıştı nihayet. Hem de bir daha geri gelmemecesine, iyice hissediyordu bunu.

Hastalıktan doğan bu karanlık duygular, Séverine sağlığına kavuşunca, zihni makul bir dünyadaki ilişkileri normal olarak kavramaya yeniden başlayınca toz haline gelip dağılıyorlardı şimdi.

Genç kadın bu dünyadaki yerini güvenle aldı. Yemek, uyku, sevgi, dürüst zevklerle eğlenceler... her şey, eskiden olduğu gibi, Séverine'in dengesine yararı dokunan bir düzen içinde, onun hizmetine girdi. Yaşamın ayrıntılarına karşı artan bir ilgi, bunlardan aldığı yeni tat, hayatiyetini daha da kamçıladı. Yeni bir şeyler keşfedermiş gibi, bir odadan ötekine gidiyordu. Mobilyalarla öbür eşyalar aralarındaki derin ve yararlı bağlantıyı ona da iletiyorlardı. Hizmetçilerini, duygularını, yaşantısını yeniden yönetmeye başlıyordu.

Giderek engin bir hal alan bu güçle hareket, ciddi yüzünde belli belirsiz bir ışıltıyla kendilerini belli ediyorlardı; ancak Pierre hiçbir zaman onu böylesine çekici bulmamış, Séverine de ona karşı hiç böylesine derin bir sevecenlik göstermemişti. Hastalığını izliyen, ne olduğunu bilemediği bunalımdan Séverine'de kalan tek belirli iz kocasını mutlu etmeye çalışmak için verdiği karardı çünkü. Çok doğrudan bir girişim yapmış, ama başaramamıştı. Fakat ona esin veren istek, bu başarı yüzünden yenilgiye uğramış değildi. Sesinin çınlayışlarında, Pierre'i hem heyecanlandıran, hem kaygılandıran sürekli uysallığında bu istek vardı hep. Karısının böyle üstüne titreyişi, Pierre'in o zamana kadarki yaşantısının akışını da değiştirmişti.

Gördüğü iki tane değişmez belirti, Séverine'in bu yepyeni davranışının kendisinde uyandırdığı kaygıyı yatıştırdı: Karısı -tıpkı eskiden olduğu gibi- vahşice denebilecek aynı utangaçlığı gösteriyor, giyimkuşam tarzını da değiştirmiyordu.

Gerçekten de Séverine'de her şeye karşı bir istek uyanmıştı. Boyuna tuvaletlerini yeniliyor; fakat yine eskisi gibi, genç kızlara

gidecek kumaşlarla biçimler seçiyordu. Arasıra Pierre hem Séverine'in duyduğu zevki paylaşmak, hem de ödenecek fiyatlar ne olursa olsun bu yüzden çekinmemesi için terzilere, modacılara onunla birlikte gidiyordu. Fakat oralarda geçirilen uzun zaman boyunca ondan hiç ayrılmayan arkadaş, Renée Févret idi. Bu genç kadın gerçek benliğini kuponlar, mankenler, prova yapan terziler, satıcı kızlar arasında açığa vuruyordu. Bu işi de bir çeşit coşkunluk, gerçek bir heyecan ve kusursuz bir zevkle yapıyordu. Séverine ise bu tür şeylerle pek ilgilenmiyor; işleri hep çabuk bitirmek istediği için de bu tutkulu yardıma büyük değer veriyordu.

Bununla birlikte, yine bir son provaya gideceği akşam, Renée'yi boş yere bekledi. Arkadaşı ancak terziye yetişebildi. O sırada da Séverine yeni robunu giymişti bile.

Renée: "Bağışla şekerim," dedi. "Ama neler oldu bilsen..."

Séverine'in robuna şöyle bir göz attı, hiçbir şey söylemedi, sonra satıcı kızın bir an uzaklaşmasından yararlanarak çabucak fısıldadı:

- "Jumiége'lere çaya gitmiştim. İnanılmayacak bir şey duydum orda. Henriette var ya, arkadaşımız Henriette, sık sık bir randevu evine gidiyormuş."

Séverine'in bir şey söylemediğini görünce, Renée sözlerini sürdürdü:

- "İnanmıyorsun değil mi? İlkin ben de inanmadım ama işin ayrıntılarını öğrendim, bu yüzden böyle geciktim. Kuşkulu yanı yok bu işin. Jumiége'in kendisi telefonda Henriette'le aynı hatta bağlanmış, onun randevucu kadınla neler konuştuğunu duymuş. Jumiège'yi sen de tanırsın. Gevezedir ama yalan söylemez. Hem suç da olur bu... İşi çok gizli tutmak gerek tabii. Jumiège sıkı sıkı öğütledi bunu bana."

Séverine sakin bir tavırla: "Herkes de bu işi öğrenir öyleyse," dedi. "Robum için ne düşüyorsun. Yarın akşam giyeceğim."

- "Ah, bağışla şekerim. Benim kafam seninki kadar sağlam değil ki. Dur... Dinleyin, matmazel."

Sonra Renée titizce bir takım öneriler yaptı ama Séverine her zaman kendini tümüyle verdiği bu işi yapmak için ona ne büyük bir irade gücünün gerektiğini hissediyordu. Prova biter bitmez Renée sordu:

- "N'apıyorsun şimdi?"

- " Eve gideceğim. Pierre nerdeyse gelir."

- "Ben de geleyim öyleyse. Yine de Henriette'ten söz etmem gerek. Anlamıyorum seni doğrusu..."

Arabaya bindiler, Renée de hemen konuşmaya başladı:

- "Gerçekten anlamıyorum seni... Böyle bir şeyi haber veriyorum da sanki farkında değilmiş gibi davranıyorsun."

- "Ama ben Henriette'i topu topu iki kez gördüm. Sen de biliyorsun pek âlâ..."

- "Yüz kez ya da bir kez, önemi yok. Önemli olan, olayın kendisi... Tanımadığımız bir kadın bile olsa hatta... Öyle bir kadın ki şeylik yapıyor... şey... ne diyeceğimi bilemiyorum... Hâlâ anlamıyor musun? Robunu mu düşünüyorsun hâlâ?... Bizim çevremizden bir kadın, bizim kadar varlıklı değil, kabul ama senin gibi, benim gibi bir kadın ve... randevu evine gidiyor."

Séverine kurulmuş makine gibi: "Randevu evi mi?" diye yineledi.

Arkadaşının davranışına şaşan Renée birkaç saniye bir şey söylemedi, sonra daha alçak sesle:

- "Anlamalıydım," dedi. "Sen bu işlerin o denli dışındasın ki... Çok temizsin, bu gibi şeylerin iğrençliğini kavrayamazsın. En iyisi..."

Fakat içinde bulunduğu telaşı, heyecanlı hali başkasına da aktarma gereksinimi onu kuvvetle dürtüklüyordu adeta:

- "Yooo, bilmen gerek," dedi. "Bir kötülüğü dokunmaz bunun sana, insan gözleri kapalı da yaşayamaz. Dinle bak, insanın yalnızca sevdiği bir erkek için bile bazı şeyler acıdır. (Séverine: "Kocasını düşünüyor," dedi içinden, fakat Pierre'i düşündüğü için de kendine kızdı.) Düşün şekerim, bu tür evlerden birinde neler olup bitebileceğini gözünün önüne getir. Çirkin de olsa, pis de olsa karşısına çıkacak ilk erkeğin kölesisin. Onun istediğini, her istediğini yapacaksın... Her gün değişen, kim oldukları belirsiz erkekler. Herkesin kullandığı eşyalar. O yataklar... Bir saniye, tek bir saniye bu zanaatı yaptığını düşün, o zaman göreceksin..."

Séverine bir şey söylemediği için Renée bu konuda uzun uzun konuştu, onun inatla sustuğunu görünce ağzından tek bir söz çıksın diye o evlere ilişkin olarak anlattıklarını daha korkunç, daha iğrenç hale soktu.

Hiçbir başarı gösteremedi ama karanlık bastırmamış olsaydı Séverine'in görünümü, arkadaşını korkuturdu. Séverine'in yüzü soğuktu, görünmez bir kalıbın içine sıkışmış gibiydi. Soluk alamıyordu adeta. Elleri ayakları tutulmuştu. Hem öyle tutulmuştu ki, artık hiç kımıldamayacaklardı sanki. Genç kadın öldüğünü hissediyordu. Benliğinde neler olup bittiğini hiç bilmiyordu ama ne bu ölü gibi hâli, ne de yüreğini durduran o anlatılamaz kaygıyı hiçbir zaman unutamayacaktı. Gözlerinin önünden sırayla alevler, dumanlar geçiyor; bunların içinde de kıvranan çıplak vücutlar bulunduğunu seziyordu. Gözlerini elleriyle kapamak geliyordu içinden. Göz kapakları da teninin geri kalanı kadar kaskatıydı çünkü. Fakat elleri güçsüz bir halde iki yanına sarkmış, öylece duruyordu.

Elinde olsaydı: "Yeter, yeter artık!" diye bağıracaktı Renée'ye.

Bununla birlikte arkadaşının söylediklerinin her biri, ballandıra ballandıra anlattığı iğrenç sahnelerin her biri Séverine'in içine işliyor; bunlar sanki onun o uyuşuk halinden yararlanır gibi, çok canlı bir halde derinlere, ta derinlere yerleşiyordu...

Séverine arabadan nasıl indiğini, evine nasıl döndüğünü anımsamadı. Ancak odasında, zorlu bir şokla kendine gelir gibi oldu. Eve döner dönmez ayakları onu dosdoğru, giyinirken kullandığı büyük aynanın karşısına götürmüştü. Aynadaki hayalinin önünde kımıldamadan durmuştu. Aynaya da öyle yaklaşmıştı ki, hayaliyle kendisi birbirlerine girmek isitiyorlarmış gibisine gelmişti. Aynanın buz gibi gizleri içinde kendisine geldi. İlkin içine düştüğü şaşkınlığın etkisiyle ve salt organik bir savunma duygusuyla, karşısında yabancı bir kadın gördüğünü sandı. Fakat yavaş yavaş şu duygu yer etti içinde: Bu kadın yaklaşıyor, onu sarıyor, kaplıyor, onun benliğine katılıyordu. Séverine aynadan uzaklaşmak, istemediği bir sahip oluştan kaçmak için davrandı. Fakat çok güçlü bir istek yerinde tuttu onu. Kendi yüzüne doğru uzanan yüzü tanıması gerekiyordu. Bunun ne gereği olduğunu söyleyecek halde değildi ama bu incelemeden daha önemli, daha ivedi bir eylem bulunmadığını seziyordu.

Çok berbat bir şey oldu bu inceleme. Bu kireç gibi beyaz yanaklardan, çöküк gözler üstündeki bu kabank ve çıplak alından, nihayet bu anormal biçimde gelişmiş, cansız fakat kıpkırmızı ağızdan öyle hayvanca ve korkulu bir hal yükseliyordu ki, Séverine karşısındaki görünütüye bir an bile dayanamadı. Başka bir odaya gitmek, aynanın içinde taş kesilmiş, parlak ve korkunç bir hal-

de bıraktığı kadınla kendisi arasına olasıya fazla mesafe koymak için kapıya doğru koştu. Topuzu çevirdi ama kapı açılmadı. Séverine kapının kilitli olduğunu farketti. Yüzüne ateş bastı birden. Yüksek sesle:

- "Saklamak istemişim demek," dedi.

Depreşen gururunun, dürüstlüğünün etkisiyle kapıyı çabucak açtı:

- "Saklamak mı?... Kimden?" diye mırıldandı.

Fakat eşikten dışarıya adım atamadı. Aynadaki hayal canlıydı hâlâ, emindi bundan, hemen oracıktaydı. Kendisini, yakalamış olduğu odanın dışında da gösterecek miydi?

Séverine kapıyı kapadı ve o hayali yansıtabilecek hiçbir şeye bakmamaya özen göstererek gidip bir koltuğa yığıldı. Ateş gibi yanan ve zonklayan şakaklarını yumrukları arasında sıktı. Elleri buz gibiydi. Onların bu serinliği yavaş yavaş Séverine'in acaip ateşini yatıştırdı, sonunda da düşünebildi nihayet. Çünkü o ana dek benliğinde olup bitenlerin hepsi davaranışlardan, atılımlardan, düzensizliklerden ibaretti, bunları da anımsamıyordu artık. Çılgın bir hayvanı andıran yüzünün anısı bile aklından çıkmıştı.

Séverine bu büyük kargaşalıktan, dayanılmaz bir utanç duygusuyla çıktı. Ona öyle geliyordu ki bir daha temizlenememecesine kirlenmişti; aynı zamanda bu kirden arınamıyor, arınmak da istemiyordu.

Başını iki yana sallayarak birkaç kez: "Nem var? Nem var benim?" diye inledi.

Geçirdiği dakikaların dağınık, belirsiz kalıntılarını toparlamaya çalıştı ama boşuna. Ne denli çabalarsa çabalasın, onun bütün çabalarından daha güçlü - ve iradesinin hiç işleyemediği derinliklerden gelen - bir engel, Renée'nin sözlerini yeniden toparlamasını, anımsamasını önlüyordu.

Séverine birdenbire Pierre'in çalışma odasına geçti. Telefon oradaydı. Açıp arkadaşını aradı. Sesindeki değişikliği yenmeyi başararak:

- "Dinle şekerim," dedi. "Arabadayken üzerime fenalık gibi bir şey geldi galiba. Düşün bir: Senden nasıl ayrıldığımı bile anımsayamıyorum."

- "Çok doğal bir hâlin vardı. Hiçbir şey farketmedim."

Séverine derin bir soluk aldı. Kendini ele vermemişti demek.

Hangi konuda kendini ele verebileceğini sormadı bile kendi kendine. Bilmiyordu bunu.

Renée sordu: "Şimdi iyi misin bari?". Séverine:

- "Hepsi geçti," dedi. "Pierre'e bile söz etmeyeceğim bundan hatta."

- "Daha dikkatli olman gerek. Bu bahar akşamları tehlikeli olur. Yeterince sıkı da giyinmiyorsun sonra..."

Séverine sabırsızlıkla dinliyordu. Fakat konuşmayı da kesmiyordu. Renée'nin sözlerini sürdüreceğini umuyor, bekliyor, korkuyordu. O serüvenden yine söz ederdi belki...

İçinden: "O zaman da neler olup bittiğini anlarım herhalde," dedi.

Kendisini telefon başında tutan tek nedenin bu olduğuna inanıyordu.

Fakat Renée öğütlerini henüz bitirmişti ki Séverine Pierre'in ayak seslerini duydu ve kendisini odaya hapseden o anlaşılmaz korkunun içini kapladığını hissetti birden. Renée Henriette'ten sözederse Pierre işi anlayacaktı. Onun neyi anlayabileceğini de yine sormadı kendi kendine, bunu da hiç bilmiyordu çünkü. Sonra telaşla telefonu kapadı.

Pierre: "Sen de şimdi döndün ha, sevgilim?" diye sordu.

- "Yooo, on dakika oluyor ki..."

Séverine şaşırdı, durdu. Mantosu sırtında, şapkası başındaydı hâlâ. Çabuk çabuk konuşmaya başladı:

- "On dakika... Yani, şey... Tam olarak bilmiyorum... daha az belki. Renée'ye bir şey sormam gerektiğini anımsadım da... Telefonla konuşunca da vaktim olmadı pek, ama sanma ki..."

Söylediği her sözün, üzerine çöken suçluluk duygusunu daha çok açığa vurduğunu, bu duyguyu ise canı bahasına da olsa tanımlayacağını düşünerek:

- "Bir saniye. Gidip soyunayım," diye kekeledi.

Geri döndüğü zaman aklı başına gelmiş, hemen hemen erkekçe düşünmeye başlamıştı. Böylece de benliğinin en gizli yerlerinde saklanan henüz ne olduğunu bilemediği düşmanı altetmeği başarmıştı. Davranışındaki deliliğe yakın acaipliği anlamış bulunuyordu. Hiçbir suçu yoktu, biliyordu bunu. Bu özür dileme gereksinmesinin, bu kuşku yaratan şaşkınlığın sebebi neydi öyleyse?

Séverine kocasını öptü. Pierre'e değince her zamanki gibi

duyduğu güven, her kanıttan daha çok rahatlattı onu. Her şeyi kendisine yabancı, düzensiz, zorbaca bir irade yönetiyordu. Séverine de o akşam ilk kez özgür hissetti kendini. Ferahladığını, kurtulduğunu gösteren bir tavırla içini çekti. Bu da öylesine anlamlıydı ki Pierre sordu:

- "Bir şeye mi üzüldün? Renée ile aranda bir şey mi geçti yoksa?"

- "Nereden de aklına geldi bu, sevgilim? Tersine çok memnunum. Robum çok güzel olmuş, canım da eğlenmek istiyor. Çıkalım istersen."

Séverine Pierre'in biraz üzgün olduğunu gördü. Bütün hafta boyunca yalnız bu akşam serbest olduklarını, onu da başbaşa geçirmeyi kararlaştırdıklarını anımsadı. Kocasını mutlu etmek için verdiği ve o zamana dek hiç aksatmadan uyguladığı kararı da hatırladı sonra. Fakat, artık pek yakın olmayan bir geçmişte yaşamış olduğu korkulu anları anî bir değişiklik sayesinde geriye atmak için de dayanılmaz bir gereksinme duyuyordu.

İlkin düşüncesini gerçekleştirmeyi başardı. Kocasının kendisini götürdüğü müzik holle dans salonu, Séverine'deki duygularını askıya alma arzusunu ışıklarıyla, gürültüleriyle sağladı. Fakat dışarıya çıkar çıkmaz o bildiği, tanıdığı kaygı Séverine'in bütün benliğini yeniden kapladı. Motorun gürültüsü, arabanın içinde oynaşan ışıklarla gölgeler, şoförün camın ardından hayal meyâl seçilen sırtı Séverine'e, Renée o şeyleri anlatırken onunla birlikte dönüşünü anımsattı...

Pierre asansörde onun yüzünü görebildiği zaman, Séverine bembeyazdı.

Yavaşça: "Görüyorsun ya, bu gece gezintileri yoruyor seni," dedi.

- "Yok canım, ondan değil... Merak etme. Anlatırım..."

Séverine bir an için kesinlikle kurtulduğunu sandı. Pierre'e içini dökmeyi kararlaştırmıştı ya, her şey açık seçik bir hal alacaktı. Pierre onu tanımadan önce epey gezip tozmuştu. Ondaki bu Allah'ın belâsı çırpınışları, edindiği deneylerden çıkaracağı örneklerle açıklayacak, yatıştıracaktı.

Yalnız bu yatıştırma umudu yüzünden mi Séverine şakaklarına o sıcak dalgasının çıktığını hissetti acaba? Yoksa buna daha belirsiz, fakat daha bulanık, daha güçlü bir şeyler de mi karıştı?

Genç kadın bu halle savaşma zorunda kalmamak için, evin kapısı üzerlerine kapanır kapanmaz konuştu:

- "Renée'nin anlattığı bir olay çok sarstı beni," dedi. "Henriette adında bir arkadaşı var, sen tanımazsın, işte o Henriette sık sık... bir randevu evine gidiyormuş."

Son sözcükleri öyle titrek, değişik bir sesle söylemişti ki Pierre şaşırdı. Sordu:

- "Yaaa, sonra sevgilim?"

- "Hepsi bu kadar işte."

- "Bu yüzden mi böyle altüst oldun? Gel otur çabuk."

Holde konuşuyorlardı. Pierre karısını alıp çalışma odasına götürdü. Genç kadın kanapenin üzerine yığıldı. Hafif bir ürpertiyle titriyordu, fakat bu titreyişin sıklığı ve çabukluğu tümüyle güçsüz bırakıyordu onu.

Beri yanda da Pierre'in söyleyeceklerine kulak kabartarak umutsuzca bir dikkat göstermeye başlamıştı. Şimdi de içini kaplamış olan bir yatışma, sakinleşme arzusu değildi de, yenilmez bir meraktı. Aklına getirmek bile istemediği bu şeylerden sözedildiğini duymak için açlık gibi organik bir gereksinme duyuyordu adeta.

Hem yalvarış, hem korku dolu, zorlayıcı bir sesle: "Cevap versene hadi," dedi.

- "Oldukça sık görülen bir şeydir bu, yavrucuğum. Lüks ihtiyacı, hepsi bu işte. Bu Henriette'in kocası az para mı kazanıyor? Öyle mi? Kadın da Renée gibi, senin gibi giyinip kuşanmak istiyor. İşte o zaman... Ben de sözünü ettiğimiz yerlerde o tür kadınlara rastladım herkes gibi."

- "Sık gidiyor muydun oralara?"

Bu kez Pierre Séverine'in sesinin tonundan korktu. Onun elini tutarak:

- "Yok canım, sakin ol," dedi. "Her bekâr gencin geçmişi aşağı yukarı birbirine benzer. Ben de geçmiş üzerinde senin bu denli kıskançlık göstereceğini sanmamıştım doğrusu."

Séverine gülümseme yürekliliğini gösterdi. Fakat içini kemiren merakı gidermek için neler yapmazdı.

- "Kıskanç değilim," diye yanıt verdi. Seninle ilgili yeni şeyler öğrenmek ilgilendiriyor beni. Devam et... devam et..."

- "Daha ne söyleyeyim istiyorsun? O kadınlar - Henriette gibi-

ler demek istiyorum - yumuşak başlı, uysal, korkak olurlar orada. Hepsi bu kadar işte, sevgilim, başka şeyden söz edelim, bütün bu zevkler dünyanın en aşağılık şeyleridir çünkü."

Séverine herhangi bir uyuşturucu madde kullansaydı, içini kaplayan duygunun dayanılmaz niteliğini daha iyi anlardı. Tam kendisine iğne yapacağı sırada kullanacağı morfin elinden alınan bir uyuşturucu tiryakisi kadar deliliğin eşiğinde hissetti kendini. Pierre'in yaptığı tüm açıklamalar, onun beklediğini o denli az cevaplıyordu ki. Tadı, çınlayışı yoktu bunların, yavandılar. O zaman hiç yapmayacağını sandığı bir şey yaptı, kocasına karşı derin bir öfke duydu. Parmaklarından başlayan bu öfke gittikçe yayılıyor; tek bir siniri, tek bir hücreyi bile dışarda bırakmıyor; memelerine, gerdanına, beynine tırmanıyordu. Dalgın dalgın:

- "Konuş, konuşsana hadi," diye fısıldadı.

Pierre'in büyük bir dikkatle kendisine baktığını görünce de:

- "Sus. Yeter artık... Dayanamıyorum... Yasak etmeli bunları... Pierre, Pierre, bilmiyorsun sen..." diye bağırdı.

Sonra hıçkırıklar, çırpıntılar yüzünden durdu.

- "Séverine sevgilim, Séverine yavrucuğum."

Pierre genç kadının yanaklarını, saçlarını, omuzlarını duyduğu kaygıdan daha büyük bir acımayla okşuyordu. Çünkü Séverine, kocası kendisini korkunç bir kovalamacadan kurtaracakmış gibi asılıyordu. Yaptığı düzensiz davranışlar sırasında yüzünü kaldırınca, köşeye sıkıştırılmış masum bir çocuğun iç paralayıcı ifadesi okunuyordu bu yüzde.

Ağlayıp inleyişleri arasında Pierre tutarlı sözler duyabildi nihayet:

- "Beni hor görme, küçümseme beni."

Séverine'in ağladığı için utandığını sandı - hiç ağlamazdı çünkü - ve bir çeşit saygıyla:

- "Ama ben seni çok seviyorum yavrucuğum," dedi. "Ne kadar temiz, lekesiz olmalısın ki bu olay bu denli incitti seni."

Séverine sert bir silkinişle ondan uzaklaştı, yüzüne baktı, şaşkın şaşkın başını salladı:

- "Evet, haklısın," dedi. "Gidip yatayım."

Güçlükle yerinden kalktı. Pierre ona yardım etmek için davrandı ama durdu. Séverine için bir yabancı haline gelmiş bir duyguya kapılmıştı birden. Ama yine de onu böylesine perişan bir hal-

de ayağa kalkmış görünce, utangaç bir tavırla sordu:

- "İstersen seninle yatayım bu gece."

- "Dünyada olmaz."

Pierre'in sarardığını görünce de birkaç saniye sonra ekledi:

- "Ama ben uyuyuncaya dek başucumda durursan sevinirim."

Pierre Séverine'in başucunda ilk kez beklemiyordu ama yüreği hiçbir zaman böylesine kabarık olmamıştı. Loşluğun içinde genç kadının gözlerini hep kendisinden yana çevirdiğini seziyordu. Sonunda dayanamadı, bu gözlere doğru eğildi. Bakışlarında bir ölüm kımıltısızlığı vardı.

Pierre: "Nen var, sevgilim? diye sordu.

- "Korkuyorum." (Çeneleri birbirine çarpıyordu).

- "Ben burdayım ya işte. Kimden, neden korkuyorsun?"

- "Ben de bilmiyorum."

- "Bana güveniyor musun?"

- "Oh tabii Pierre."

- "Yarın hava iyi olacak de kendi kendine, öyleyse. Gökyüzü nasıl yıldızlı, bak. Yarın beyazlar giyinip tenis oynamaya gideceğim, ardarda üç set kazanacağım,' de. Gözlerini kapa. Vargücünle bunu düşünmeye çalış. Nasıl, iyi geliyor bu sana, değil mi?"

Séverine: "Sahi öyle," diye yanıtladı. Beri yandan da içine yerleşen ve kendi düşüncelerinin her birini gizli bir imgeyle katmerlendiren düşman bir kadın - ama bir düşman mıydı bu? Güneşte uçuşan tenis toplarının görüntüsüne, Husson'un o üşümüş edalı gülümseyişini de ekliyordu.

Husson'un yaptığı girişimden beri Séverine'le o, birkaç kez herkesin içinde karşılaşmışlardı ama genç kadın her seferinde onu tanımazlıktan, görmezlikten gelmişti. Husson da onun bu davranışını hiç ses çıkarmadan kabullenmişti. Bununla birlikte o sabah tenis kordunda Séverine'in kendisine doğru gelişini, görünürde şaşırmadan karşıladı.

Séverine: "Oyuna başlamadınız mı?" diye sordu.

Husson: "Henüz başlamadım," dedi. "Benimle konuşmak istemediğiniz zaman başlayacağım ancak."

Séverine'in önceden sezdiği gibi, ikisi de çok tabii ve rahattılar. Yalnız, Husson'un acaip saygısı, başansızlığa uğradığı zaman gösterdiği aynı saygı, genç kadında biraz soğuk bir etki ya-

piyordu.

Bununla birlikte: "Dün akşam Renée ile sizden söz ettik," dedi. (Beri yandan hem açık bir görüşle, hem de aldırmazlıkla: 'Yalan söylediğimi anlıyor,' diye düşündü). "Bir haber verdi bana, sizi de ilgilendirir herhalde. Arkadaşlarından biri o... evlerden birine gidiyormuş da..."

- "Henriette, değil mi? Biliyorum... Biliyorum..."

Séverine'in yüzüne bakmadı ama sözlerini sürdürmeden önce onun soluk alış tarzını uzun uzun gözledi sanki:

- "Hoş bir şey değil. Para sorunu" dedi. Sonra Séverine'i ürkütmek istemiyormuş gibi durgun, fakat kullanmasını bilen bir kimse için yine de tatlı bir sesle sözlerini şöyle düzeltti: "İşin kendisi hoş değil, yani. Bir kadın ki oldum olası kendisine saygı, hiç değilse nezaket gösterilmesini haketmiş, ama başkaları tüm isteklerini kabul ettirebiliyorlar ona. En olmayacak, en utanç verici isteklerini hem. Genellikle erkeklerin zevk aldıkları şeyler sınırlıdır ama bir sosyete kadınına karşı böyle davranmak, onun ırzına geçmekten daha kötü, ya da daha iyi bir şeydir."

Séverine başı biraz eğik, gövdesi dimdik olduğu halde dinliyordu.

Husson aynı durgun sesle sözlerini sürdürdü:

- "Ben o evlere hiç gitmiyorum artık. Pek çoklarını gördüm. Fakat çok da sevdim onları. Yoksul bir sefahat kokusu vardır havalarında. Vücutların ne işe yaradıklarını insan daha iyi görür orada. Geçimini bu yoldan sağlayan kadınlar için olduğu kadar, onlara para veren erkekler için de bu işin aşağılatıcı bir yanı vardır. Bir sığırtmaç da benim kadar ilgi görmek ister, haklıdır da. İkinci sınıf evlerden söz ediyorum tabii, lüks, oralarda da her şeyi bozar çünkü: Ruispar sokağındaki 42 no.lu ev, ya da Viréne sokağındaki 9 No.lu ev gibi, yahut... saymakla bitmez bunlar. Dedim ya, gitmiyorum artık oralara, ama yine de önlerinden geçmekten hoşlanıyorum. Mezat Salonu'nun, ya da Louvre'un yakınında, orta halli insanların oturdukları evler; ama duvarların ardında bilinmeyen erkekler, köleleşmiş kadınları soyarlar, hoşlarına gittiği gibi, hiç çekinmeden sahip olurlar onlara. Bu da insanın hayal gücünü gıcıklar."

Séverine tek söz söylemeden elini bile uzatmadan Husson'dan ayrıldı. Bakışları karşılaşmamıştı.

Ondan sonra da Séverine'i işkenceyle kıvrandıran binlerce belirsiz davranış, katı bir saplantı halinde billurlaştı. Bunun o anda farkına varmadı ama içinde kör ve azgın kurtçukların kaynaştıkları derinliklerle kendi dış varlığını ayıran duvar da yıkılmıştı artık. Her zaman yaşamakta olduğu düzenli evrenden bir içgüdünün itişi yüzünden karşısında açılan evrene geçilebiliyordu artık. Bu içgüdünün gücünü ölçmekten de çekiniyordu henüz. Her zamanki kişiliğiyle, uzun bir uykunun verdiği bütün güçle içinde uyanmakta olan varlık birbirleriyle ilişki kurmaya birbirleriyle içiçe olmaya başlamışlardı bile.

Séverine kendi benliğinden ne istediğini anlamak için iki gün düşündü. Bu iki gün boyunca da yapmaya alışık olduğu hareketleri yaptı, söylemeye alışık olduğu sözleri söyledi. Hiç kimse, hatta Pierre bile onun içinde yaşamakta olduğu o kendi yoklayış, dinleyiş halini sezmedi. Fakat o, böğürlerine yakıcı, acımasız, zehirli bir dikenin saplanmış olduğunu hissediyordu.

Bütün o saatler boyunca aynı hayal karmakarışık zihnini kurcaladı durdu. Bu hayâli, nekahet döneminin başlarındaki belirsiz mutluluk içinde zevkle ürpererek gözünün önüne getirmişti. Yüzünde ateşli bir arzu okunan bir erkek, sefil, pis bir mahallede kovalıyordu onu. Séverine adamdan kaçıyor, ama onun kendisini gözden kaybetmemesine de özen gösteriyordu. Derken bir çıkmaz sokağa giriyordu. Erkek üzerine doğru geliyor, genç kadın onun ayakkabılarının gıcırdadığını işitiyor, sık soluğunu duyuyordu. Bir kaygının, adını bilemediği bir zevkin bekleyişi içindeydi. Fakat adam onu gizlendiği köşede bulamıyor çekip gidiyordu. Séverine de en önemli sırrını alıp götüren bu hayvan gibi herifi boş yere arıyordu.

Hastalığından sonra gördüğü daha aşağılık, daha karma karışık hayaller de gözünün önüne geldi yine. Fakat asıl temayı öbür hayal oluşturuyor, ötekiler de onun çevresinde toplanıyorlardı. Séverine iki gün iki gece çıkmaz sokaktaki adamı çağırdı, sonra Pierre her zamanki gibi hastaneye gidince olasıya gösterişsiz bir kılığa girdi, sokağa indi, bir taksi çağırdı:

- "Viréne sokağına gideceğim," dedi. "Bu sokağın bir başından öbür başına dek çok yavaş gideceksin. Numarasını anımsamıyorum ama evi görürsem tanıyabileceğim."

Otomobil rıhtımlardan geçerek yola çıktı. Çok geçmeden Séverine Louvre Sarayı'nın bina yığınını gördü. Boğazı öylesine sım-

sıkı düğümlendi ki, onu çözmek ister gibi elini boynuna götürdü. Yaklaşıyordu.

Şoför fren yaparak: "Viréne sokağına geldik," dedi.

Séverine başını tek numaralardan yana çevirdi. Bir ev... bir ev daha... ve işte - daha otomobil önünden geçmeden önce - aradığı evin hangisi olduğunu anladı. Bu evin ötekilerden farklı hiçbir yanı yoktu ama kapının önüne bir adam gelmişti. Séverine de yalnız sırtını görmekle birlikte tanımıştı onu. Tıknazdı, giysileri eskiydi, sonra bu omuzlar, bu adî ense... Uysal kadınlara gidiyordu... Başka yere gidemezdi ki. Séverine canı pahasına iddiaya girerdi bu konuda. Adamın kapıdan içeriye girişindeki aceleyi, kollarının irade dışı tutukluğunu, ve kendisini yöneten katı şehveti çamurlu, kirli denebilecek bir sezgiyle paylaşıyordu.

Otomobil kısa sokağın öbür başına gelmişti. Şoför Séverine'e haber verdi bunu. O da eve döndü.

Zihnindeki saplantıyı besleyecek bir şey vardı şimdi elinde. Viréne sokağında saklanmaya çalışarak ilerleyen erkekle çıkmaz sokakta kendisini elinden kaçıran erkek özdeşleşiyorlardı. O utanç dolu eve girip kaybolan siluleti düşündükçe sarhoş edici bir ıstırap yüreğinin atışlarını yavaşlatıyordu. Onun dar alnını, iri ve kıllı ellerini, kaba saba giysilerini gözünün önüne getiriyordu. Adam merdivenlerden çıkıyor... Kapıyı çalıyordu. Kadınlar, geliyorlardı, Séverine'in düşüncesi de orada duruyordu, ondan sonra gölgelerden, tenlerden, güçlükle alınan soluklardan oluşan bir sayıklama, bir çoşkunluk hali başlıyordu çünkü.

Bu hayaller bir süre yetti ona, sonra bunlar sıklıkları, sertlikleri yüzünden silikleştiler. Séverine evi yine görmek istedi. İlkinde oraya taksiyle, ikicisinde yaya olarak gitti. Öylesine korkuyordu ki, kapının yanındaki levhayı okumak için bir an olsun durma yürekliliğini gösteremedi. Fakat sanki gizledikleri bayağı ve zorlu sefahat içlerine işlemiş gibi duran eski duvarlara derin bir heyecanla, hafifçe sürtündü.

Üçüncü seferinde Séverine kapıda yazılı olanları çabucak okudu:

Bayan Anais-Asma katta, solda

Dördüncü seferinde de kapıdan girdi.

Séverine ne merdivenden nasıl çıktığını, ne de bir kapı açılınca kendisini henüz genç, uzun boylu ve sanşın bir kadının karşısında nasıl bulduğunu bilemedi. Soluğu kesildi. Kaçmak istedi ama bu yürekliliği gösteremedi. Şu sözleri duydu:

- "Ne istediniz efendim?"

Sonra mırıldandı:

- "Siz... şey misiniz?... Burada mı oturuyorsunuz?"

- "Ben Bn.Anais'im."

- "Öyleyse... ben şey istiyordum..."

Séverine bulunduğu hole şaşkın bir hayvanın bakışıyla baktı.

Bn.Anais: "Gelin de rahat rahat konuşalım," dedi.

Genç kadını duvarları koyu renk kâğıtla kaplı odaya aldı. Odada, üzerinde kırmızı örtü bulunan büyük bir karyola vardı.

Bn.Anais neşeli neşeli söze başladı hemen: "Eeee, yavrucuğum, kendine şöyle bir yan gelir sağlamak istiyorsun ha? Sana yardıma hazırım. Gençsin, güzelsin. Burada da bunlar hoşa gider. Parayı yarı yarıya bölüşürüz. Benim de masraflarım var."

Séverine yanıt veremiyor, başını sallıyordu yalnız. Bn.Anais onu öptü:

- "Biraz heyecanlısın bakıyorum," dedi. "İlk kez yapıyorsun bu işi, değil mi? Hiç de öyle korkunç bir şey değil, göreceksin. Saat henüz erken, arkadaşların gelmediler. Burda olsalardı onlar da söylerlerdi. Ne zaman başlayacaksın?"

- "Bilmiyorum... Bir düşüneyim."

Sonra Séverine sanki oradan bir daha çıkamamaktan korkuyormuş gibi birdenbire bağırdı:

- "Herhalde saat beşte gitmem gerek... Öyle icap ediyor."

- "Nasıl istersen yavrum. İkiyle beş arası iyi bir zamandır. Gündüz Güzeli olacaksın yani. Yalnız, vaktinde gelmen gerek, yoksa bozuşuruz. İşin saat beşte biter. Seni bekleyen bir sevgilin var, değil mi? Ya da kocan..."

V

"Ya da kocan... Ya da kocan... Ya da kocan..."

Bu sözler üzerine Bn.Anais'ten hemen ayrılan Séverine, durmadan yineliyordu bunları. Onları anlamıyordu ama bitkindi bu yüzden.

Louvre'un sütunları önünden geçti. Bu çok soylu cepheye baktı ve sadeliği bir an için iyi geldi ona, fakat hemen başını çevirdi. Bu görüntüye bakmaya hakkı yoktu.

Bir trafik tıkanıklığı yüzünden durdu. Tramvaylardan biri Versailles'a ve Saint-Cloud'ya gidiyordu. Séverine anımsadı: Bir gün Pierre'le birlikte müzeden çıktıkları zaman kocası, kralların güzel konutlarına giden bu hattı sevdiğini söylemişti. Pierre... Mimar Pierre Lescaut'nun Louvre'u... Pierre, sevgili kocacığı... Saraylarının görünümleriyle kusursuz parklardan hoşlanan bu erkeğin karısı...

Séverine'in kafasında her şey karma karışık oldu: Tramvayların çan sesleri, görkemli görüntüler, Bn.Anais, kendi öz kişiliği. Caddeyi çevresini görmeden, kör gibi geçti, kendini Seine Nehrinin karşısında, korkuluğa dayanmış buldu. Orada daha rahat soluk aldı. Nehir, bahara özgü çamurlu sularını almış, götürüyordu. Séverine onun güçlü ve bulanık rengiyle büyülendi, kıyıya gitti. Karşılaştığı manzara ile insanlar onun için öylesine yeniydi ki, Séverine kendi varlığından tümüyle uzaklaşmış gibi bir izlenime kapıldı. Bu kum tepecikleri, bu kömür ve hurda demir yığınları, bu kurum kaplı dibi düz gemiler, onların üzerinde ağır ağır gidip gelen sessiz adamlar; sonra sandığından çok daha yüksek, çok daha katı bu duvarlar ve hele bu kirli, bol, aşılmaz su... Séverine ona doğru ilerledi, eğildi, eğildi. elini içine soktu.

Sonra hemen geri çekti, bağırmamak için de zor tuttu kendini. O büyüleyici suda bir ölüm soğukluğu vardı. Séverine ancak o zaman farkına vardığı, kendisini az daha nehrin çamurlu suları içine çekecek olan isteğin ne olduğunu anlayarak korkuya kapıldı. Ama ne yapmıştı da bu yoğun suların içine gömülmek istemişti? Bn.Anais... Evet, bu kadının evine gitmişti kuşkusuz, söylediklerini dinlemişti. Fakat duyduğu büyük acıyı, hangi amansız ve hazin saplantının onu Viréne sokağına sürüklediğini Pierre'e anlatsaydı, o bile acırdı kendisine: Kocasını tanıyordu, bunun için seviyordu onu. Kızmazdı, küçümsemezdi ama acırdı ona, doğru olan da buydu. Séverine iç paralayıcı bir merhamet duydu kendi-

ne karşı.

Bir delilik nöbeti cezalandırılır mı? Onun yaptığı da başka ne türlü adlandırılabilirdi? Birdenbire tutulduğu bu hastalığı iyileştirmek gerekti, bu korkunç haftadan geriye hiçbir şey kalmayacaktı o zaman. Şöyle diyordu kendi kendine: "İyileştim de sayılır. Çünkü yaptığım çılgınca iş yüzünden öldüm hemen hemen. Çünkü Bn.Anais'in evine dönme düşüncesi bile korkudan kaskatı ediyor beni, çünkü..."

Séverine'in zihninde umutsuzca bir hızla koşuşan düşüncelerin yerini birdenbire tam bir düşünme yeteneksizliği, tam bir boşluk aldı. Doymak bilmez bir ağız tarafından emilen bütün varlığı, bedeninden çıkıp gidiyormuş gibi geldi çünkü ona. Başını kaldırdı... Hemen yakınında, kendisine dokunacak kadar yakınında bir adam duruyordu. Hummalı çırpınışları arasında onun geldiğini duymamıştı. Çıplak boynu güçlüydü, geniş ve sakin omuzları vardı. Pont-Neuf'ün yakınına yanaşmış olan o nehir gemilerinden birinde ateşçilik ediyor olsa gerekti. Mavi iş gömleğinin üstünde ve yüzünde is ve kurum lekeleri vardı çünkü. Ucuz tütün, makine yağı kokusu ve güç fışkırıyordu her yerinden.

Adam genç kadının kendisinde uyandırdığı arzunun belki farkında olmadan, gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Nehirden Rouen'a Le Havre'a doğru inecekti, güzel bir kadın görüp önünde durmuştu. Kendisine göre çok iyi giyinmişti, biliyordu ama içi çekiyor, ona bakıyordu.

Séverine çoğu kez kalabalık içinde bilmediği insanların kendisine arzuyla baktıklarını hissetmişti. Sıkıntı ve üzüntü duymuştu bu yüzden ancak. Fakat bu kaba, hayasızca, katıksız arzuyu düşlerinde kendisini kovalayan erkekle Bn.Anais'in kapısından içeriye girişini gördüğü adam dışında başka hiç kimsede görmemişti. Aynı adam - aynı adamdı bu çünkü - yanıbaşında duruyordu şimdi. Séverine'in umutsuzlukla özlediği teması duyabilmesi için adamın elini uzatması yeterliydi. Fakat bu yürekliliği gösteremeyecekti, gösteremezdi...

Séverine anî ve korkunç bir açık seçiklikle: "Viréne sokağındaki evde olsaydım, otuz frank karşılığında..." diye düşündü. Katı duvarla koyu nehir arasında kapanıp kalmış bu ilkel evrenin içindeki bütün yüzleri, bütün bedenleri bakışlarıyla inceledi. Arabacı iniş aşağı yavaş gitmesini sağlamak için atını yularından tutuyor, atla çekmekte olduğu moloz yüklü arabayı görkemli yumruğu-

nun üzerinde taşıyordu sanki. Basık alınlı, böğürleri kımıltısız hamal; midelerini içkiler, besleyici yiyeceklerle tıka basa doldurmuş inşaat işçileri... Séverine'in o ana dek varlıklarından habersiz olduğu bütün bu erkekler, kendisinden ayrı bir etten, kemikten bu erkekler, Bn.Anais'in evinde otuz franka sahip olacaklardı ona.

Séverine göğsünü sıkıştırmakta olan spazmın niteliğini anlamaya vakit bulamadı. Nehir gemisinin ateşçisi geriye doğru bir adım atmıştı. Genç kadın dayanılmaz bir korkuya kapıldı, gerçek bir izlenime dayanmıyordu bu korku çünkü. Hayâle yaklaşan bir hali vardı. Bu erkek de öteki gibi, çıkmazdaki adam gibi kaybolup gidecekti. Séverine onun kayboluşu yüzünden duyacağı üzüntüye ikinci kez katlanamayacağını hissetti. Yapamayacaktı bunu.

- "Durun, durun," diye inledi.

Sonra parıldayan gözlerini ateşçinin ifadesiz gözlerine dikerek:

- "Saat üçte, Bn.Anais'in Viréne sokağı, 9 No.lu evinde" dedi.

Adam kömür tozu dolu saçlarını aptal aptal salladı.

Séverine yalnız karabasanlarda görülen o insana özgü korkuyla: "Anlamıyor, ya da canı çekmiyor artık," dedi içinden. "Yahut da parası yok belki."

Bakışlarını adamdan ayırmadan çantasını karıştırdı, yüz franklık bir banknot çıkarıp uzattı. Adam aptallaşmıştı, parayı aldı, dikkatle baktı ona. Başını kaldırdığı zaman Séverine kıyıdan rıhtıma çıkan yokuşa koşa koşa tırmanıyordu. Adam omuzlarını silkti, parayı avucunun içinde katladı, bir nehir gemisine doğru koştu. Boş yere vakit kaybetmişti. Gemi tam öğle üzeri kalkıyordu.

Eski Paris'teki eski kilise çanlarının çalmaya başladıkları aynı öğle saati, Séverine'in yola çıkışını da belirlemişti. Pierre'in Hotel Dieu hastanesindeki çalışması da o saatte sona eriyordu. Hastaneden ayrılmadan önce ona yetişmesi gerekti. Birkaç günden beri aldığı kararların hepsi gibi, Séverine bu kararı da beklememekteydi, fakat çok güçlü bir gerekliği vardı bunun.

Giriştiği işe karşı Pierre'in kendisini korumasını Séverine hiç mi hiç beklemiyordu. Hiçbir şeyin, hiç kimsenin belirli saatte Viréne sokağında bulunmasını engelleyemiyeceğinden korkunç tarzda emindi. Kıyıdaki erkeği önüne çıkaran rastlantı için bir mazeret aradığı yoktu. Artık kararını vermişti ya, her şeyin aynı karar için bahane olacağını hissediyordu. O erkeği de, tanıdığını sandı-

ğı bir kentin her dört yol ağzında bulacağına inanıyordu. Bu kent birbirine kenetlenmiş, hayvanlaşmış, istek dolu bir kalabalıkla kaynaşır göründü ona birden: Séverine de o kalabalığa verecekti kendini. Fakat kendisine tiksinti mi, mutluluk mu getireceğini bilemediği bir özveride bulunmadan önce, Pierre'in kendisini nasıl seviyorsa son bir kez öyle görmesi için ona koşuyordu. Onu yokedecek olan an yakında gelip geçecekti çünkü.

Séverine hastanenin kapıcısına kaygıyla sordu: "Dr.Sérizy çıktı mı acaba?"

- "Nerdeyse çıkar. İşte, giyinmeye gidiyor."

Pierre çevresini öğrenciler sarmış olduğu halde avludan geçiyordu. Hepsi beyaz gömlekler giymişlerdi. Séverine kocasının genç yüzünü seyretti, daha genç yüzler bu çehreye dönmüşlerdi. Bu yüz aydınca heyecanlara karşı çok az duyarlıydı ama bu gruptan öyle ateşli bir öğrenme arzusu, o denli büyük bir ruh sağlığı yükseliyor ve bütün bunlar öyle belirli tarzda Pierre'e doğru yöneliyordu ki, Séverine ona seslenmek yürekliliğini gösteremedi.

Alçak sesle: "Burda bekleyeceğim onu," dedi.

Fakat Pierre herhalde sevginin içgüdüsüyle onun geldiğini hissetmiş olacak ki, başını karısından yana çevirdi. Saçağın loşluğu altında duruyordu ama onu yine de tanıdı. Séverine Pierre'in çevresindeki delikanlılara bir şeyler söylediğini, sonra kendisine doğru geldiğini gördü. O yaklaşırken Séverine de bu her şeyden değerli yüz çizgilerine sanki bir daha görmeyecekmiş gibi, olanca dikkatiyle bakıyordu. Pierre'in yüzü Séverine'in tanıyamıyacağı kadar değişmişti. Yalnız kendisinin, hocalarının, öğrencilerinin malı olan bir alanda geçirdiği saatlerin izini taşıyordu hâlâ. Sevilen bir çalışmanın, sabırlı bir iyilikseverilğin izleri; tezgâhın başında, adamları arasında haberi yokken bastırılan birinin yüzündeki hem şefe, hem işçiye özgü o ifade... İşte Séverine o beyaz gömlekle birlikte bunları da görüyordu: Öylesine beyaz bir gömlek ki, kanın kutsal kızıllığını hatıra getiriyordu ister istemez.

Séverine sevgi dolu ve suçlu bir gülümseyişle: "Gelip seni rahatsız ettim diye kızma bana sakın," dedi. "Öğle yemeğini birlikte yemediğimiz için, benim de buralarda işim olduğu için... anlıyorsun, değil mi..."

Pek alışık olmadığı bu sabırsızlık, bu utangaçlık karşısında Pierre etkilendi: "Sen beni sevindirirken ben sana kızacağım ha,

sevgilim, sana kızmak mı?... Seni arkadaşlanma gösterdiğim için öylesine övünçlüyüm ki! Sana nasıl baktıklanna dikkat etmedin mi?"

Séverine yanaklarını buz gibi donduran solgunluğunu gizlemek için başını hafifçe yere eğdi. Pierre sözlerini sürdürdü:

"Bir saniye bekle beni. Öğle yemeğine kadar yanm saat vaktimiz var. Ama tersliğe bak ki bizim hoca yemeğe çağırdı beni, nasıl da seve seve seninle kalırdım."

Hava güzeldi. Kendini bu çok masum yerin çekiciliğine kaptıran Séverine, Pierre'i Notre-Dame katedralinin eteğindeki, yeşilliklere gömülü küçük bahçeye doğru götürdü. Bahar, kentin öteki yerlerine göre orada daha az belli etmişti kendini. Belediye Sarayının çevresindeki sağlıksız mahalleler, orda oynayan çocukların benizlerini soldurmuştu. Nisan bulutlarının arasından arasıra süzülen bir ışık, bir oluğun üzerine vuruyor ya da bir vitrayın esrarlı camları içinde eriyip gidiyordu. Yaşlı işçiler sıraların üzerine oturmuş konuşyorlardı. Saint Louis adasıyla nehrin sol kıyısındaki sakin bir rıhtım da görünüyordu.

Séverine kocasının omuzuna yaslanarak bahçede birkaç kez dolaştı. Pierre hâlâ katedralin altında yatmakta olan sönmüş hayatlardan söz ediyordu ama Séverine onun istemeksizin alçalttığı sesinin tonunu dinliyordu yalnız. İçinde bir şeyler yavaş yavaş, uğursuzca kırılıyordu. Pierre gitmek zorunda kalınca, ona kapıya dek eşlik etti ancak.

- "Ben biraz daha kalacağım burada, sen git haydi, sevgilim," dedi.

Kocasını zorlu bir çırpınışla öptü, sonra boğuk bir sesle yineledi:

- "Git sevgilim, git."

Sonra güçlükle gidip bir sıraya oturdu ve yün ören iki kadının arasında sessiz sessiz ağlamaya başladı.

Ne yemek yemeyi düşündü, ne de yerinden kalmayı. Sonra içine kapanarak benliğinde hiç kimsenin erişemeyeceği şeyleri dinledi. İk saat geçti böylece. Séverine saate bakmadan Notre Dame bahçesinden Viréne sokağının yolunu tuttu.

Bn.Anais onu görünce pek sevindi:

- "Artık gelmeyeceksin sanmıştım yavrucuğum," dedi. "Bu sabah biribirimizden öyle ani ayrıldık ki korktun sandım. Ama korka-

cak hiçbir şey yok, göreceksin bak."

Sevgi dolu, sağlıklı bir gülüşle güldükten sonra, onu alıp loş bir avluya bakan küçük bir odaya götürdü.

Bn.Anais bir dolabı açarak: "Eşyanı şuraya koy," dedi neşeli neşeli. Séverine dolapta iki mantoyla iki şapka gördü.

Çene kemikleri birbirlerine kilitlenmiş gibi olduklarından, tek söz söylemeden isteneni yaptı. Beri yandan da heyecanla şöyle düşünüyordu: "Ona haber vermem gerek... Benim için gelecek erkeği... yalnız onu..." Fakat ağzından tek bir ses çıkmadı, Bn Anais'i dinlemeyi sürdürdü. Kadının içtenlik dolu neşesi onu hem avutuyor, hem korkutuyordu.

- "Görüyorsun ya, yavrucuğum, bana ihtiyaç olmadığı zaman burada otururum. Burası pek aydınlık değil ama pencerenin yanında oturunca dikiş masasını yeterince görebiliyorum. İşleri yoksa arkadaşların da yardım ederler bana. Mathilde de, Charlotte da çok iyi kızlardır. Yalnız kibar, neşeli insanları eve alırım ben. İnsan güle eğlene, olay çıkarmadan çalışmalı. Onun için üçüncü kızım Huguette'e beş gün önce yol verdim. Güzel kızdı oysa, ama çok kötü bir konuşması vardı. Senin ise çok kibar bir halin var gerçekten, yavrum; yavrum diyorum boyuna... ama adın ne senin?"

- "Adımı... Adımı söylemek istemiyorum."

- "Aptal, sen de. Kimse senden nüfus cüzdanı örneği istemiyor ki! Sen bir ad seç kendine. Ama güzel, sevimli bir şey olsun... Hoşa gitsin yani. Kendiliğinden bulunur bu. Arkadaşlarınla ben sana tıpatıp uygun bir ad buluruz."

Bn.Anais kulak kabarttı. Koridorun öbür yanında gülüşmeler geliyordu.

- "Mathilde'le Charlotte B.Adolphe'le işlerini biterecekler. En iyi müşterilerimizden biridir. Kentten kente dolaşarak mal satar, yüklü para kazanır... hoş adamdır. Buraya gelen erkeklerin hemen hepsi iyi insanlardır. Benim evden kesinlikle hoşlanacaksın. Şimdi de senin gelişin şerefine bir şeyler içelim. Ne içersin? Her çeşit içki var bende. Bak."

Bn.Anais Séverine'in şapkasını koyduğu dolabın karşısındaki dolaptan birkaç tane şişe çıkardı. Séverine bunlardan rastgele birini gösterdi, içkiyi tadını bile farketmeden yuttu, beri yandan Bn.Anais kendi anasonlu içkisini uzun uzun kokluyordu. İçtikten

sonra sözlerini sürdürdü:

- "Sana "**Gündüz Güzeli**" deriz şimdilik. Nasıl, uygun buldun mu bunu? Evet mi? Uysal kızsın. Henüz biraz utangaçsın ama bu da doğal. Saat beşte gidersen her şey yolunda olacak, öyle değil mi? Seviyor musun onu? (Séverine gerilemek ister gibi bir hareket yaptı.) Yoooo, ısrar etmiyorum, sırlarını bana açasın diye zorlamıyorum seni. Çok geçmeden bunu bana kendin yapacaksın zaten. Patron değilim ben, arkadaşım, gerçek bir arkadaş. Hayatı anlarım... Seninkine göre kendi durumumdan hoşlanırım tabii, ama n'aparsın, toplumu ne sen , ne ben kurmuş değiliz ki. Öp beni bakıyim, Gündüz Güzelim benim."

Bn.Anais'in sesinde gerçek bir dostluk vardı ama Séverine birden ayrıldı ondan. Kaşları çatılmış, yüzü gerilip solmuştu. Başını az önce gülüşmelerin geldiği odadan yana çevirdi. Şimdi sessizlik vardı orda, arasıra boğuk gürültüler geliyordu yalnız. Bu gürültüler yüreğinin atışlarını düzenliyorlarmış gibi geldi Séverine'e. Bn.Anais'e öylesine sabit, öylesine umutsuzluk dolu gözlerle baktı ki, kadın her gün yönetmekte olduğu, bedensel arzularından oluşan dramın karanlık bilincine bir an için vardı belki. İyicil yüzünde bir sıkıntı belirdi. Onun gözleri de iyi niyetle kiraladığı odadan yana gitti, sonra Séverine'in gözlerine yöneldi. Bu bakışlar yaşamın istemediği, çok derin bir gerçeği açığa vurdukları için insan böyle bakar da sonradan pişman olur her zaman. Çekingen bir cinsel sızlanıştı bu bakış.

Bn.Anais sarışın, ondüle saçlarını sallayarak: "Benim yüreğimi de yufkalaştırıyorsun ama demin de söyledim ya, toplumu yapan ne sensin, ne ben."

Biraz kısık, fakat çok neşeli bir ses duyuldu:

- "Patron, patron, biraz gelsenize," diyordu.

Bn.Anais: "Charlotte susamıştır muhakkak," dedi.

Güvenli bir tavırla gülümseyerek dışarıya çıktı. Séverine de yalnız kalır kalmaz ayağa kalktı hemen. Kaçmak... Kaçacaktı... Bir an bile kalamazdı burada... Burada bulunuşuyla gerçek, olası bir şey arasında bağlantı kuramıyordu bir türlü. Nehir gemisinin ateşçisini de, Pierre'i de, Bn.Anais'in kendisini de unutmuştu. Olayların ne gibi bir zincirlenişiyle orada bulunduğunu bilemiyor, bu sır da çılgınca bir özgürlük isteğiyle dolduruyordu onu. Ama yine de kımıldamadı.

Bir erkek sesi duyuluyor, sitemli sitemli şöyle diyordu:

- "Yeni bir 'mal' var da hâlâ getirmedin onu bana. Doğru değil bu."

Bn.Anais yine göründü, Séverine'i kolundan tutarak sürükleyip götürdü.

Çok esmer bir genç kadın: "İşte Gündüz Güzeli," dedi.

Séverine'in bulunduğu yer, Bn.Anais'in kendisine o sabah göstermiş olduğu odaydı. Odayı hiç tanımadı ama, bir dakika önce hâlâ düşlediği, insanı eritip bitiren, şehvet uyandıran bu yuvaya benzer yanını da bulamadı hiç. Buruşmuş külüstür yatak, bir sandalyeye asılı yelek, yan yana konulmuş ayakkabılar... her şey burjuvaca bir lâubaliliği açığa vuruyordu. Bir koltuğa oturmuş, uzun boylu esmer kızın memelerini görev yapar gibi okşayıp ağzı kulaklarına vararak gülen erkeği Séverine burada bulacağını sanmıyordu: Onun için burası o ana dek hemen hemen gizemli bir ahlâksızlıkla doluydu çünkü. Adamın sırtında gömlek vardı. Kalın askılar, güldükçe zıp zıp zıplayan göbeğinin çıkıntısını izliyordu. Yağlı, ince boynunun üzerine biraz dazlak bir kafa vardı. Yüzünde ise hem babacanlık, hem kendini beğenmişlik okunuyordu.

Alacalı çoraplar giydiği ufacık ayaklarını oynatarak: "Merhaba güzelim," dedi. "Gel de benimle ve bu eski dost Bn.Anais'le bir kadeh şampanya iç. Sabah kahvaltısından sonra yuvarladığım bir kadeh iyi cins şarap daha uygun düşerdi ama Mathilde (Yatağın üstüne oturmuş, robunu giymek üzere olan epey cılız bir kadını göstererek) şampanya istiyor. İyi iş gördü, ben de katı yürekli değilim."

Bay Adolphe içki getirmeye giden Bn.Anais'i bakışlarıyla izledi. Kadının güçlü, alımlı bedenine bakıp içini çekti.

Gezginci tüccarı hâlâ okşamakta olan Charlotte sordu: "Canın çekiyor mu onu hâlâ."

- "Vallahi, beni ne denli yorsanız boş, yorgunluğumu unuturum onun için."

Mathilde yavaşça: "Doğru değil, aklından çıkar bunu," dedi. "Bn.Anais çok titiz kadındır. Yeni kızla meşgul olsan daha iyi edersin. Oturma yürekliliğini gösteremiyor, baksana."

Ellerinde bir şişe ve kadehlerle geri gelen Bn.Anais: "Gündüz Güzeli, yavrum," dedi. "Bana yardım et de servis yapayım."

Charlotte: "Genç bir kıza benziyor gerçekten," dedi. Ama giydiği tayyörle İngiliz tipi var onda daha çok, değil mi?"

Séverine'e yaklaşarak çok sevimli bir tavırla kulağına:

- "Gömlek gibi, kolayca çıkanlabilecek roblar giymek gerek. Üstündekilerle bir sürü vakit kaybedeceksin," dedi.

Gezginci tüccar son sözleri işitmişti.

- "Yok yok," diye bağırdı. "Yavrunun hakkı var. Tayyörü çok yakışmış ona. Şöyle gel de daha yakından göreyim seni."

Séverine'i çekerek kulağına fısıldadı:

- "Hoş şey olsa gerek seni soymak."

Séverine'in yüzünde birdenbire beliren ifade karşısında kaygılanan Bn.Anais söze karıştı:

- "Şampanya ısınacak, çocuklar. B.Adolphe'un sağlığına içelim," dedi.

Adam: "Ben de aynı fikirdeyim," dedi.

Séverine ılık, çok tatlı içkiye dudaklarını değdirince duraladı. Omuzları çıplak bir genç kadını sanki başka birisiymiş gibi gördü. Bu kadın kendisiydi, yakışıklı ve sevecen bir erkeğin yanında oturuyordu. Bu erkek Pierre'di. Bu genç kadın da en sert şarabı seçiyor, onu yetirince soğuk bulmuyordu hiç. Fakat Séverine kendisinden bekleneni yapmak zorunda olduğunun farkındaydı, kadehini boşalttı. Bir şişe, derken bir şişe daha boşaldı. Charlotte Mathilde'le dudak dudağa geldi, uzun uzun öptü onu. Bn.Anais dürüst gülüşüyle biraz daha sık gülüyordu, B.Adolphe'un şakaları gittikçe daha edepsizleşiyordu. Yalnız Séverine susuyordu, aklı başındaydı. Birdenbire genç kadını kalçalarından sımsıkı kavrayan bir el, semiz bir kucağa oturttu onu. Gözlerinin hemen karşısında, nemli gözler gördü, beri yandan da B.Adolphe gevşek bir sesle şöyle fısıldıyordu:

- "Hadi bakalım, Gündüz Güzeli, sıra sende. Birlikte mutululuğa erişelim."

Séverine'in yüzü Viréne sokağında hiç de yakışık almayan bir hal aldı yine, Bn.Anais de Gündüz Güzeli'nin duyamayacağı bir öfkeyi yine önleyerek B.Adolphe'u bir kenara çekip:

- "Gündüz Güzeli'ni bir saniye için götüreceğim. Fazla zorlama onu, bu işte yepyeni çünkü," dedi.

- "Senin eve mi yeni geldi?"

- "Ne benim eve, ne başka yere. Hiçbir eve ayak atmış değil."

- "Siftah ediyor demek, ha? Sağol Anais."

Séverine dolaplarla dikiş masasının bulunduğu odada buldu kendini yine.

Bn.Anais sordu: "Eeee, yavrum, memnunsundur herhalde. Daha eve ayak atar atmaz seçildin bile. Hem de cömert, terbiyeli bir erkek tarafından. Merak etme, B.Adolphe yormaz seni. Bırak yapsın istediğini, bundan başka şey de istemiyor zaten. Banyo solda ama olduğun gibi gir içeriye. Tayyörün yüzünden gözüne çarptın. Biraz da gülümse sonra. Kadının erkekleri, bu işi onlar kadar istediğine inandırmaları gerek daima."

Séverine'in duymamış gibi bir hali vardı. Başını eğmiş, güçlükle soluk alıyordu. Bu düzensiz soluğun gürültüsü tek yaşam belirtisiydi onda. Bn.Anais tatlı sert bir tavırla kapıya doğru itti onu.

Séverine: "Hayır, hayır, nafile, gitmeyeceğim," dedi birden.

- "İyi ama, nerde sanıyorsun kendini sen, yavrum?"

Séverine'in duyguları uyuşmuştu ama yine de baştan ayağa irkildi. Bn.Anais'in nazik sesinin böylesine sertleşeceğini, güler yüzünün birdenbire zalimliğe kadar varan, otoriter bir ifadeye bürüneceğini sanmamıştı hiç. Fakat Séverine'in vücudu korkudan, isyandan irkilmiş değildi. Yeni farkettiği bir duygudan ileri geliyordu bu: Tatlı, bayağı bir duygu, bütün benliğini baştan başa kaplamıştı. O zaman dek o denli sakin, rahat bir gururla yaşamıştı ki, hiç kimse buna dokunmak yürekliliğini gösterememişti. Şimdiyse bir randevucu kadın, hizmetçi azarlar gibi azarlıyordu onu. Séverine'in gözlerinde bulanık bir minnet ışığı belirdi ve sanki bir kadeh dolusu utancı sonuna dek içip bitirir gibi, Bn.Anais'e boyun eğdi.

B.Adolphe bu kısa zamanı da boş geçirmemenin yolunu bulmuştu. Pantolonunu özene bezene katlamış, askılarını da güzelce alçak bir masanın üstüne yerleştirmişti. O bu işi bitirirken Gündüz Güzeli de içeriye girdi. Gezginci tüccarı ayağında renkli, uzun bir donla görünce öyle belirli tarzda geriledi ki, B.Adolphe kapının önüne dikildi.

Memnun memnun: "Çok ürkek şeysin gerçekten, yavru," dedi. "Ama görüyorsun, ağzımın tadını biliyorum, ötekileri savdım işte. İkimiz başbaşa kalırsak daha hoş olur."

Séverine'e yaklaştı, o da adamdan daha uzun boylu olduğunu gördü. B.Adolphe onun çenesini tutarak sordu:

- "Söyle bakalım, gerçek mi bu? Sevdiğin erkekten başkasıyla ilk kez mi buluşuyorsun? Para mı gerek sana? Hayır mı? İyi giyinmişsin ama hiçbir şeyi kanıtlamaz bu. Öyleyse... belki de... zevk almak için..."

Séverine öyle tiksiniyordu ki, bu bembeyaz surata bir tokat atmamak için zor tuttu kendini.

B.Adolphe: "Utanıyorsun değil mi, utanıyorsun, ama zevk duyacaksın, görürsün bak," diye fısıldadı.

Séverine'in ceketini çıkarmak istedi ama o, anî bir davranışla adamın elinden kurtuldu.

B.Adolphe: "Palavra değil bu, azdırıyorsun, coşturuyorsun beni, sevgilim."

Onu kollarına almak istediği sırada göğsüne yediği bir yumrukla sendeledi. Bir an afalladı ama para veren erkeğin engellenen arzusunu gösteren bir ifade belirdi donuk bakışlı gözlerinde. Yüzünün babacan çizgileri de tıpkı Bn.Anais Séverine'e boyun eğdirirken olduğu gibi, aynı tarzda değişiverdi. Genç kadını bileklerinden yakaladı, öfkeden solgunlaşan yüzünü ona doğru uzatarak:

- "Deli misin sen?" dedi "Şakadan hoşlanırım ama senin gibi sürtüklerle de fazla şakaya gelmem,"

Bunun üzerine Séverine'in birkaç dakika önce tattığı aynı korkunç şehvet daha sert olarak belirdi, genç kadında güç kuvvet diye hiçbir şey bırakmadı. Giysilerine çeki düzen vermeye zar zor vakit bularak, Bn.Anais'in acı acı söylenişlerine kulak vermeksizin kaçıp gitti. Alçalışından ötürü duyduğu zevk, bunu kendisine veren erkek ona dokununca yok oluvermişti. Erkek ölü gibiyken sahip olmuştu ona.

Alacakaranlığın nemli rıhtımlarından; pırıl pırıl aydınlık,fakat hiç tanıyamadığı caddelerden; duyduğu umutsuzluk kadar geniş, beynini burgu gibi delen tırtıl sürülerinin kaynaştığı meydanlardan geçen Séverine, Viréne sokağından, B.Adolphe'tan, yaptığı işten ve asıl yapacak olduğu her şeyden kaçıyordu. Evine döneceğini, her şeyi yerli yerinde bulacağını düşünmek ona öylesine kabul edilmez görünüyordu ki, bunu aklına getirmek bile istemiyordu. Sanki sırf attığı adımların sayısı kendisiyle evi arasındaki -aşılması her dakika daha güçleşen- bir mesafe koymasına yetecekmiş gibi, gideceği yöne aldırmadan, boyuna daha hızlı yürü-

yordu. Böylece kimi zaman yoğun kalabalıklar arasından, kimi zaman boş ve dar sokaklardan geçerek durmadan ilerledi. Aldığı yaradan koşarak kurtulmaya çalışan, kapana kıstırılmış bir hayvan gibiydi sanki. Yoruldu, durdu nihayet. Karanlıktan yararlanarak bir duvara dayandı. Hemencecik de zihnini bunaltıcı hayaller kapladı. Onları yine kovmak istedi, tekrar yürümeye başladı. Bu kez duyduğu bitkinliğe çabucak yenik düştü. O zaman da yaşamış olduğu günün anısına verdi kendini. Séverine bu yüzden öldürücü bir korkudan başka şey duymuyordu ama yine de bu işi elinden geldiğince sürdürdü. Bu anı, hiç değilse vereceği bir karara karşı koruyordu onu çünkü. Fakat bu anı, yavaş yavaş zihnini tümüyle kurcalama gücünü göstermemeye başladı. Evinin kapısı, kapıcının bakışı, oda hizmetçisinin gülümseyişi sanrılı lekeler halinde gözlerinin önünde belirdi. Aynalar, tüm aynalar ve bunların herbiri B.Adolphe'un ateşli dudaklarının ezmiş olduğu çehreyi gösteriyordu. Hemen yine Bn.Anais'in evine koşmak ve yaşam boyu, geceli gündüzlü oraya kapanmak daha iyiydi.

Séverine: "Gündüz Güzeli... Gündüz Güzeli..." dedi.

Bu ad bir dönüş olanağını veriyor muydu ona?

Birdenbire farları hafif hafif parıldayan bir arabaya doğru koştu, adresini şoföre bağıra bağıra söyledi:

- "Çabuk, çabuk. Kurtulmam buna bağlı," dedi.

Gerçekten kaygısını gün ışığına çıkarıyordu nihayet. Uzaklaştırmak için yaptığı tüm çabalara karşın, Pierre'in hayali bilincinin alanında ortaya çıkmış ve Séverine şunu anlamıştı: Ne alçalış, ne korku... Hiçbir şeyin önemi yoktu artık. Gerekli olan, eve Pierre'den önce dönmek ve ona hiç acı çektirmemek için gerekeni yapmaktı.

Odasına girince titreyerek: "Saat altıyı geçmiş," diye mırıldandı. "Yarım saatim var topu topu."

Deli gibi soyundu, bütün vücudunu birkaç su yıkadı, yüzünü canı acıyana dek oğdu. Elinde olsa derisini yüzecekti. Ateş yakıp giysileriyle çamaşırlarını sanki cinayet işlemiş gibi yakma isteğine güçlükle karşı koydu.

Pierre bornozla buldu onu. Kansını öperken genç kadın korkuyla düşündü:

- "Saçlarım, saçlarımı unuttum."

Saçlarından bir koku saçıldığından çok emindi: Viréne soka-

ğındaki evin kokusuydu bu. Öyle ki, Pierre'in her zamanki sesiyle ona:

- "Hazırlanmış sayılırsın, sevgilim. Ben de hazırlanayım çabucak" dediğini duyunca şaşırdı.

Séverine bazı dostlarının akşam yemeği yemek, sonra tiyatroya gitmek için erkenden geleceklerini anımsadı. Bir an sevindi buna ama Pierre'le eve dönmek ve baş başa kaldıkları zaman onları birbirlerine daha yakından bağlayan, gece yarısının o ince sevecenliğini yaşamak düşüncesine katlanamadı.

Çekine çekine: "Pek iyi hissetmiyorum kendimi, sevgilim," dedi. "Bu sabah sokaktayken biraz üşüttüm galiba. Ben çıkmasam daha iyi olur ama senin gitmen gerek... Git muhakkak sevgilim. Vernois'lar çok iyi davranıyorlar bize karşı. Sonra oyun da ilgilendiriyor seni, söylemiştin hani, bundan yoksun kalırsan üzülürüm."

Séverine için gece bitmek bilmedi ve çok acı oldu. Bedence ve ruhça çok yorgundu ama uyuyamadı. Pierre'in dönüşünden korkuyordu. Henüz bir şey sezmemişti ama (Hep yaptığı gibi) odasına gelince mucizenin sürmesi olanaksızdı. Üzerinde, benliğinde, çevresinde bu korkunç günden bir şey kalmamış olamazdı. Séverine birkaç kez yatağından fırlayarak yüzünde özel bir buruşuk, bir iz oluşup oluşmadığını görmek için gidip aynaya baktı. Saatler bu manyakça işkence içinde geçip gidiyordu.

Séverine kapısının açıldığını duydu nihayet. Uyur gibi yaptı ama yüzü öylesine kasılmıştı ki, kocası yanına yaklaşırsa bu yalancıktan uyuma boşuna olurdu. Pierre onu uyandırmaktan çekindi, usullacık çıkıp gitti. Séverine'in ilk duyduğu şey, üzüntülü bir şaşkınlık oldu. Kendisini en iyi tanıyan kimseden böylesine altüst edici bir hali gizlemek bu denli kolay mıydı? Kendisine güvenle birlikte acı da veren bu düşünce üzerinde hiç durmadı. Karanlığın kendisine sağladığı bir rahatlık duygusundan başka şey olmasa gerekti bu. Günü gelince cezasını çekecekti. Pierre de yüzüne bakınca her şeyi öğrenecekti.

Boğulacak gibi olan bir hasta gibi yastıklarına dayanıp doğrularak: "İşte o zaman... o zaman..." diye inliyordu.

Bu buluştan sonra neler olacağını düşünmekten; duyacağı mı, yoksa duyuracağı acıdan mı ıstırap çekeceğini anlamaktan acizdi. Odasındaki karanlık, duyduğu umutsuzluk ölçüsünde değilmiş gibi, gözlerini yumuyordu.

Böylece kimi zaman korku duyması, kimi zaman kendini bırakması artık ne utanç, ne de pişmanlık duymamasına yol açtı. Sadece sabahın olmasını ve cezasını vermesini bekledi. Sabah geldi ama hiçbir şey getirmedi. Böylesine kaba bir kurnazlığın kendisini ikinci kez kurtaramayacağından emindi ama, Séverine yine uyur gibi yaptı, Pierre de yine aldandı buna.

Vakit geçtikçe, aydınlığın da etkisiyle Séverine'in içinde ufak bir umut belirmeye başlıyordu. Bütün bu duygulardan kaçıp kurtulma olanağının bulunduğuna henüz inanmıyordu ama, bunu sağlamaya çalışma arzusu şimdiden belirmişti içinde. Öğleye kadar durmadan telefon etti, öğle ve akşam yemeklerine konuk çağırdı, kendini çağırttırdı. Günün bütün saatleri için randevular verdi. Gecelerinin bir bölümünü bile alacaktı bunlar hatta. Böylece hazırladığı listeyi okuyunca rahat bir soluk aldı. Bir hafta boyunca Pierre'le başbaşa bir an bile geçiremeyecekti.

O da Séverine'in gösterdiği bu eğlence düşkünlüğü yüzünden şaşırdı kuşkusuz. Ama genç kadının kendisini bağışlatmak için öyle yalvarır adeta dilenir bir hali vardı ki Pierre ondaki bu yalvarışın neden ileri geldiğini bilmeksizin alt üst oluyor, karısının bu hâli onun elini kolunu bağlıyordu. Séverine'in artık dermanı kesilip de bir lokantanın iskemlesinde âdeta uyuklamaya başlayınca eve dönüyorlardı ancak. Séverine eve gelince derin bir uykuya dalıyor, böylece sabahleyin Pierre'le karşılaşmaktan kurtuluyordu. Günü de kendisine çıkardığı bir sürü iş arasında geçip gidiyordu. Akşam olunca bir gün önceki yorgunluklar yeniden başlıyordu.

Séverine böylece korkularını da, hatta anılarını da aşındırıp yıprattı yavaş yavaş. Bu kasırga Viréne sokağındaki eve gittiği günü çok uzaklaştırıyor, gerçekliği zar zor hissedilen bir toz haline getiriyordu. Çok geçmeden Pierre'le kendisi arasında koruyucu bir kalkana gereksinme kalmayacaktı artık.

İşte o zaman Séverine'de kesin bir içgüdünün yönettiği kimselerin zor kurtulabildikleri bir fenomen oluştu. Çok para kaybederek bunalan bir kumarbazın, ilk sarsıntı geçtikten sonra yine kumar masasını, oradaki çehreleri, iskambilleri ve bir kumar partisinde söylenmesi adet olan sözleri düşünmeye başlayışı gibi maceradan bir an için bıkan bir serüvencinin birdenbire yalnızlığın, savaşın ve serbest ufukların özlemine kendisini kaptırışı gibi; görünürde tutkusundan kurtulan bir uyuşturucu madde düşkünü-

nün esrar ve afyon dumanını çevresinde yine tatlı bir korkuyla hissedişi gibi, Séverine'in kendisi de farkında olmadan Viréne sokağındaki anılarla benliğini her yandan kuşatılmış buldu. Yasaklanmış isteklere kendilerini kaptıran bütün benzerleri gibi onu dürtükleyen de bu isteğin giderilmesi değil, bu giderme işinin çevresini saran ayrıntılar, başlangıçlar oldu.

Bn.Anais'in yüzü, Charlotte'un güzel memeleri, evin o aşağılık, şüpheli hali, bir akşam saçlarına sindiğini sandığı kokusu... Bütün bunlar Séverine'in bedensel istekleriyle dolu belleğine üşüştü. İlkin tiksintiyle ürperdi, sonra bunu kabullendi, sonra da hoşlandı. Pierre'in varlığı ve ona karşı beslediği derin sevgi genç kadını birkaç gün korudu. Fakat Séverine'in içinde yer eden, alın yazısının da gerçek bir damgası olan kader, eninde sonunda hükmünü yürütecekti.

VI

Eski bir müşteriyi uğurlayan Bn.Anais, gözlemlerinin ne denli yerinde olduğunu düşünüyordu. Charlotte'la Mathilde'e bir arkadaş bulmak gerekti. İkisi de hoş kızlardı ama evde eksik olan, çeşitlilikti. Sonra bir odanın boş kalması ne savurganlıktı! Bununla birlikte Bn.Anais Gündüz Güzeli'nin yerine başkasını aramaktan kaçınıyordu. Yetişme tarzı, çekingenliği bakımından bu kız tam ona göreydi. Sonra Bn.Anais bunları bir arada yansıtan o bakışı da unutmamıştı belki.

Charlotte'la Mathilde çırılçıplak bir yatağa uzanmışlardı. Mathilde'in saçları, üzerine dökülmüş oldukları omuzdan daha açık renkteydiler, Charlotte da sevecenlikle okşuyordu onları.

Bn.Anais: "Rahatsız ettim, çocuklar," dedi. " Ama işlerden söz etmem gerek. Burada çalışacak birini bilmiyor musunuz?"

Önce Mathilde yanıt verdi. Kendisinin bilmediği, fakat başkalarının eninde sonunda farkına varacakları bir suç yüzünden üzülüyormuş gibi o çekingen, korkak haliyle konuştu:

- "Vallahi, siz de biliyorsunuz ablacığım, kimseyi tanımıyorum ki ben. Bütün ömrüm sizin evle benim ev arasında geçiyor."

- "Ya sen Charlotte? Eski arkadaşların arasında birisi var mı acaba?"

- "Kolay iş değil bu. Eski patronumdan ayrılırken: 'Birisi beni metres tutacak, onun için gidiyorum,' demiştim arkadaşlara. Şimdi onlarla karşılaşırsam, önce söylediğimin tersini söyleyemem, değil mi ya?

Bn.Anais duyduğu zaaftan utandığını göstermek için, içini çekti, sordu:

- "Gündüz Güzeli... bir daha gelmeyecek.... Siz de öyle düşünüyorsunuz, değil mi?

Charlotte şehvetle gerinerek: "Oh, ne kızdı o!" dedi.

Bn.Anais yavaşça kapıya yöneldi ama Mathilde alıkoydu onu. Düş kurmaya elverişli sohbetlerden hoşlanan kendi halinde, alıngan bir kızdı:

- "Ben onun bir daha gelmeyeceğini anlamıştım zaten," dedi. "O kadın bizim çevremizden değil bana kalırsa, gizlediği bir şey var."

Charlotte: "Gizlediği bir şey varmış!" diye bağırdı. "Her şeyi si-

nema filmi haline sokarsın sen zaten. Herhalde bir erkeği vardı, onu ekti, kız da başka birini buldu, hepsi bu işte."

- "Durumu senin dediklerine uymuyor. 'Saat beşte giderim,'- demişti. O zaman yaşamında birisi vardı şu halde. Bu kadının gizlediği bir şey var."

Bn.Anais bu sözleri dikkatle dinliyordu. Konu hemen hemen aynı sözlerle ve bu yarı hapis yaratıkların bitmez tükenmez sabrıyla her gün ele alınıyordu ama Bn.Anais rastgele söylenmiş yeni bir sözün kendisine yeni bir ipucu vereceğini umuyordu. Ağır ağır konuşarak:

- "Pek iyi bilemiyorum ama ne birinizin, ne öbürünüzün haklı olmadığınızı düşünüyorum... Çünkü... Gündüz Güzeli geri gelecek. Charlotte varsın gülsün ama insan birini bekledi mi, son ana dek haksız çıkabilir her zaman."

Nitekim az sonra bu duygu haklı çıktı: Kapıyı ilk çalan, Séverine oldu.

Bn.Anais çok durgun, fakat çok soğuk bir tavırla: "Haaa, sen misin? Niçin geldin?" dedi.

Séverine'in şakaklarında titreşen ter damlacıklan, onu kıvrandıran iğrenç, ahlaksızca isteği gidermek için yapmak zorunda kaldığı çabayı göstermekteydi. Öylesine bir çabaydı ki bu, kapıyı çaldıktan sonra hiçbir şey istemez olmuştu artık. Fakat Bn.Anais'in karşılayış tarzı, ondaki aldırmazlığı giderdi. Rezilce bir cenneti düşler gibi düşlediği bu evin kapısı yüzüne mi kapanacaktı? Dindiğini sandığı bu açlığı nerede giderecekti? O açlık ki, bozuk bir besinin tadını aldıktan sonra daha da doymak bilmez bir hal almıştı.

Séverine: "Şey... bir bakayım dedim... eğer yine yapabilirsem..." diye kekeledi.

- "Yine burada kalmak, yani. Sonra da tek haber bırakmadan, canının istediği kadar ortadan kaybolmak, ha? Yooo, yooo yavrum, amatörce işlerden hoşlanmam ben. Sokak var bunun için."

O kibirli Séverine Bn.Anais'in yüzünün nazik halini yine görmek için neler yapmazdı ki! Kovulmamak, sığınacak başka bir ahlaksızlık yuvası arama zorunda kalmamak için bütün benliği yalvarıyor, dileniyordu adeta. Burasını biliyordu, yumuşak bir çirkefe gömülür gibi vücudunun izini daha önce bırakmıştı burada.

- "Yalvarım... yalvarım..." diye mırıldandı.

Bn.Anais onu gizli işlerin de konuşulduğu yatak odasına soktu:

- "Benim gibi biriyle karşılaştığın için şanslısın," dedi. "Başka biri olsaydı kapıyı kapatıverirdi suratına, ama hoşlandım senden, bir çeşit analık ettim sana, sense sömürüyorsun bunu."

Séverine'e yapmacıksız bir sevgiyle bakarak sordu:

- "Söyle bakayım Gündüz Güzeli, yavrum iyi davranmadık mı sana? Kendi evindeymiş gibi hissetmiyor muydun burda kendini?"

Séverine yanıt verecek halde değildi henüz, korkak bir gülümseyişle "hayır" anlamında başını salladı. Gerçek olan şu ki, dikiş masasını tanıdık bir mobilya gibi buluyordu yine.

Şapkasını çıkarmak için davranarak: "Çıkarabilir miyim?" diye sordu.

Bn.Anais'in iznini beklemeden dolaba koydu onu. İşte o zaman yüzünü bir huzur ifadesi kapladı ancak.

Bn.Anais açık konuşarak şöyle dedi: "Şunu bil bak, buraya döneceksen ciddi davranman gerek."

Séverine son bir korunma çırpınışında bulundu. Çok aşağıdan alarak:

- "Peki peki," dedi. "Ama gün aşırı...Başka türlü olamıyor, inanın bana..."

Bn.Anais dikkatli bir suskunluktan sonra: "Öyle olsun hadi," dedi. "Çok geçmeden her öğleden sonra gelmeyi kendin isteyeceksin benden."

Sonra Séverine'i ürperten sevinçli bir sesle:

- "Charlotte, Mathilde, Gündüz Güzeli geldi," diye seslendi.

İki arkadaşı inanmaz bir tavırla, çırılçıplak koşup geldiler. Onlar şaşkınlıklarını açığa vururlarken, Séverine dizlerinin bağının çözüldüğünü hissetti. Bu çıplak vücutlar, bu birbirine değen, birbirlerinden utanmazca ayrı renkteki tenler, çok hoş bir eziklikle dolduruyorlardı içini. Sanki istemeyerek, yavaşça sordu:

- "Üşümeyesiniz sakın?"

Charlotte: "Biz alışığız," dedi. "Her yer sıcak üstelik. Bn.Anais bu konuda masraftan kaçınmaz."

Anlamı belirsiz bir gülümseyiş bembeyaz dişlerini meydana çıkardı, ekledi:

- "Sen de dene, göreceksin. İnsan öyle rahat eder ki, değil mi Mathilde?"

Bir yanda da Séverine'i soyuyordu, genç kadın hiç direnmedi. Usta ve sıcak eller bütün giysilerini çıkannca duyduğu heyecan yüzünden gözleri karardı.

Başlayan sessizlik üzerine kendine geldi. Çevresindeki kadınlann zanaattan gelen alışkanlıklan ne olursa olsun, acaip biçimde heyecanlanmışlardı, sıkılmış gibiydiler. Bu narin, sağlıklı, kütür kütür vücutta çok el değmemiş, çok soylu bir şeyler vardı.

Kendini ilk toparlayan , Bn.Anais oldu. Çıkarlarına düşkün olduğu kadar, işlettiği evle de övünüyordu, bu iki duygu da fazlasıyla karşılanmış bulunmaktaydı.

Adeta saygıyla: "Bundan güzel vücut olamaz," dedi.

Charlotte Séverine'in omuzlarını şapır şupur öperken kapının zili çaldı. Séverine sarardı ama gelen ziyaretçi Charlotte'un müşterisiydi.

Bn.Anais: "Madem ki böyle sere serpe kalmak istiyorsun, Mathilde odanı göstersin sana. Benim işim var. Yine kapı çalınırsa gel, robunu giy. Düzenli olmak gerek," dedi.

Gündüz Güzeli'ne verilen oda, Bay Adolphe'la tanıştığı odadan daha küçüktü ama geri kalan her şey aynıydı: Duvarlar aynı koyu renk kâğıtla kaplıydı, perdeler,koltuklar, yatak örtüsü hemen hemen siyaha çalan aynı kırmızı renkteydi, bir paravananın ardında da aynı tuvalet gereçleri vardı.

Séverine: "Daha şimdiden ışığı yakmak gerek," diye mınldandı.

Ama yakmadı, pencerenin önüne gitti. Viréne sokağı eskiydi, dardı ama özgür erkeklerle kadınların geçtikleri görülüyordu oradan. Mathilde de onun peşinden gelmişti, utana sıkıla sordu:

- "Burada olduğunuz için üzgün müsünüz, Gündüz Güzeli?"

Séverine şaşırarak döndü. Arkadaşının orada olduğunu unutmuştu ve nedenini kendisi de bilmeden bu çekingen ses, odanın loşluğundan biraz daha açık renkteki, çok kımıltısız durduğu için de artık çıplak olmadığı hissini veren bu gölge, derin bir keder yarattı onda.

Séverine'in davranışını yanlış anlayan Mathilde hemen ekledi: "Yooo, nedenini sormuyorum. Herkesin gizli tuttuğu bir şey vardır, değil mi? Kendimden sözetmiyorum, Luicen -kocam yani-

kendisi de durumumu biliyor çünkü. Suç ne onda, ne bende. Zavallı hasta; kırsal, açıklık bir yerde oturması gerek. O zaman da, değil mi ya..."

Sözünü sürdürme olanağını verecek bir yanıtı boşuna bekledi, sonra:

- "Bağışlayın, kendi dertlerimle canınızı sıkıyorum," dedi. "Bn.Anais'le Charlotte benim biraz çatlak olduğumu söylerler. Haksız da değiller hani. Anlatma gereksinimi duyarım hep. Size, hadi neyse ama müşterilere..." Séverine dalgın dalgın: "Tek bir erkeği severken niçin herkesin malı olduğunu birileri kendisine anlatsın istiyor," diye düşündü, ama bu hiç ilgilendirmiyordu onu. Bu zavallı yaratığın durumu ayarsız, dengesiz bir toplumun yasalan karşısında doğal görülebilirdi. Fakat ya kendisi? Zengindi, Pierre gibi bir kocası vardı, niçin burada olduğunu kim anlatacaktı ona?

Séverine birden sordu: "Peki, ya Charlotte?"

- "Oooo, şansı var onun. Eskiden mankenmiş, burayı daha kazançlı buldu. Sonra her seferinde hemen hemen her müşteriden, üstelik benden de zevk alıyor. Oysa ben hoşlanmıyorum bu işten, ama elimde değil, 'olmaz' diyemiyorum ki. İstediğini yapıyorum, olup bitiyor."

Bir süre sustu, sonra çekine çekine sürdürdü sözlerini:

- "Biliyor musunuz, acıyorum size, Gündüz Güzeli. Geçen sefer de açıkça gördüm..."

Odada günün o saatine uygun düşmeyen bir karanlık vardı, bütün kırmızı lekeleri karaymış gibi gösteriyordu. Bu yüzden Mathilde, Séverine'in yüzünde beliren korkunç öfkeyi farkedemedi, fakat onun hınç dolu sesiyle irkildi:

- "Git hadi, hemen çık git... Üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokma."

Sonra Séverine hıçkıra hıçkıra ağlamamak için zor tuttu kendini. Birdenbire Mathilde'i bağrına bastı, emreder gibi:

- "Aldırma canım... Biraz deliliğim üstümde," dedi. "Madem ki vaktimiz de var, göster bana bakiyim, neler yapıyorsun Charlotte'la?"

Séverine sıkılı dişlerinin arasından: "Niçin? Niçin?" diyordu boyuna. Dişlerini öyle sıkmıştı ki, kendisini eve götüren taksinin sar-

sıntıları bile birbirlerinden ayıramıyordu onlan. Hiçbir zevkli yanı olmayan bu namussuzluğun sebebi miydi? Mathilde'in pasif temasını, mutsuz gözyaşlarını, kendisine gösterdiği saygıyı tiksinerek anımsıyordu. Hele bu saygıyı hiç istemiyor, âdeta deliriyordu bu yüzden. Sonra da yaşlı bir müşteriye vermişlerdi onu. Genç kadın kendisini Bay Adolphe'un okşayışlarını kabul zorunda bırakan alçalışın ürpertisini bile duymamıştı onunla. Bir dakika boyunca bir zevk duyar gibi olmuştu ama zevk demeye bile dili varmıyordu buna: Vücudunun gülünç fiyatını Bn. Anais'le paylaştığı dakikaydı bu. Fakat karşılaşacağı tehlike - yani Pierre'in bakışları - önünde yeterli miydi bu?

Bu kez Séverine anlamsız bir kaçışla yan çizmeye kalkışmamıştı. Davranışlarını, yaptığı ilk deney yönetiyordu. Fakat az korkmuyordu yine de. Evine yaklaştıkça korkusu da büyüyordu. Bununla birlikte Séverine bu kaygıyı işlediği o saçma, korkunç, anlaşılmaz ahlâksızlığın niteliğini araştırmak yüzünden duyduğu kaygıya yeğ tutuyordu yine de: Çıkış yolu olmayan bu soruşturmayı uzatırsa çıldırırdı belki. Şimdiyse elinde kalan tek varlığı savunması gerekiyordu, bunun nasıl yapacağını da biliyordu galiba.

Séverine yıkandı, giyindi. Duygularını gizlemek adeti değildi pek. Huyu, ahlakı da elverişli değildi buna. Fakat savunma içgüdüsü daha önce kullandığı yöntemlere başvurmamayı öğütlüyordu ona. Onun için Pierre'den dışarıya gitmelerini hiç istemedi, akşam yemeği saatine dek de tabii kalma gücünü gösterdi. Fakat bütün çabalarına karşın yemek yiyemedi. Pierre Séverine'de çok zorlu bir tepki yaratan, sevgi dolu sesiyle sorguya çekti onu. Séverine sudan bir yanıt verdi. Suç işlemekte henüz çok acemi olduğundan, rol yapmayı beceremiyordu. İki hafta önce yaptığı gibi kendini diriksel bir sezgiye bırakamayacak kadar da bilinci yerindeydi. Tüm davranışlarında bir sıkıntı, tüm sözlerinde de suçlulara özgü bir acele vardı.

Pierre'in yüzü belirsiz bir tasayla gerilmişti. Gerçek bir kaygısı yoktu ama duyuları bir çeşit gözetleyiş halindeydi ki bu, kuşkuya yakın bir şeydi. Séverine bunu sezdi, telaşlandı. Yemek sona eriyordu neyse ki.

Pierre'e sordu: "Çalışacak mısın?"

Kocası sinirli sinirli yanıtladı: "Evet, sen de geliyorsun, değil mi?"

Ötedenberi Pierre bir makale yazarken Séverine de eline bir

kitap alıp onun yazı odasında bir koltuğa yerleşirdi. Genç kadın bunu unutmuştu. Oysa, kocasının, mutluluğunu sağlamaya karar verdiği günün sabahından beri bunun böyle olmasını kendisi istemişti.

Böylesine güzel, böylesine saf, arı duygularla dolu o sabahın anısı Séverine'in üzerine çöktü ama, kocasının odasına gitmemezlik de edemedi. Her zaman oturduğu koltuğa oturur oturmaz yalnız kalmak için bulacağı en beceriksizce bahanenin bile bu sahte içli dışlılıktan daha iyi olacağını anladı. Çalışma havasıyla dolu oda, kitapların soylu varlığı, fazla çiğ olmayan ışıklar, Pierre'in daha da ciddileşen yüzü... Bunları Virène sokağındaki evin henüz taze olan ve her yanını kaplayıveren anılarıyla karşılaştırmaya nasıl dayanabilirdi insan? Séverine'i kıvrandıran sıkıntı öylesine acımasızdı ki, kocasının arasıra kendisine bakmakta olduğunu fark etmedi. Ayağa kalktığını duydu birden. O zaman gözlerini çabucak elindeki kitaba dikti ve sapsarı oldu: Kitabı ters tutuyordu, çevirmeye de vakti yoktu. Pierre bunu fark ettiğini söylemedi ama Séverine'in kekelemeye hazırlandığı açıklamalardan önce davranarak:

- "Anlaşıldı, tek başına hayallere dalmak istiyorsun sen. Yatarsan daha iyi edersin," dedi.

Séverine hiçbir zaman bu denli otoriter görmemişti onu. Çekingen bir uysallıkla kalktı.

Pierre biraz bekledi, sesine çeki düzen verme gereksinimindeydi, sonra sordu:

- "Bana bir gece öpücüğü vermene engel oluyor mu bu?"

Bu sözler Séverine'i kahretti. Pierre odasına gelip o uyuyor mu diye bakardı hep. Séverine de şimdi herhangi bir nedenin buna engel olmasını pek isterdi ama, kocası her zaman yaptığı bu işten kendiliğinden vazgeçiyordu. Gerçeği seziyordu demek, biliyordu belki ve...

Yatağının üzerine kapandı, dudaklarının ucuna dek gelen çığlığı koparmamak için yastığı ısırdı. Sonra umutsuzluğa kadar ateşli ve engin bir yakarış bütün benliğini doldurdu: Bu kez de, yalnız bu kez kaçıp kurtuldu mu bu iğrenç deneyler, bu çılgınca işler sona erecekti.

Bu atılış öylesine canlı, öylesine tam oldu ki onu yatıştırdı.

Soyunmaya başladı. Çıplaklığa yaklaştıkça, iki vücudun çizgi-

leri belirsiz bir halde belleğinde dalgalanmaya başladı. Açık, duru bir zevk duydu bundan ilkin. Fakat Séverine bunlann Mathilde ile Charlotte'un utanmazca çıplak vücutları olduğunu anlar anlamaz bu zevk bulandı, bozuldu. Kendini bir an için bıraktı bu zevke, fakat bu bırakış Séverine'in kaderi değiştirmek için kendine vermek istediği sözün boş şey olduğu duygusunu edinmesine yetti. Bunu kabullenmeyi kesinlikle istemedi ve aklını oynatması gibi bir tehlike yaratan, tam bir itiraf pahasına da olsa Pierre'in yardımını dilemek gibi bir olasılık doğuran bir nefis mücadelesini önlemek için, hastalığında kullandığı uyku ilacını yuttu.

İlaç kendisini hemen uyuttu ama kısa sürdü bu. Gün doğarken uyandı. Başı ağrıyordu. Zihnindeki hareketler, rüzgârın sürüklediği kuru yapraklar gibiydi. Üzerine çöken ağır bitkinlikten çıkmaya başlıyordu ki odaya Pierre girdi. Tam durumunu anımsamaya başladığı sırada onun görünüvermesi, Séverine'in gözlerini bir mahkûmun duyacağı şaşkınlıkla irileştirdi. Pierre konuşmaktan kaçınmıştı ama bu bakış kararını verdirdi ona:

- "Séverine, aramızdaki durum böyle sürüp gidemez," dedi. "Benden korku duyasın istemiyorum."

Genç kadın gözlerini dikmiş, hiç kıpırdamadan ona bakıyordu. Pierre sözlerini daha çabuk sürdürdü:

- "Sen çok açık sözlüsündür. Nen var, sevgilim? Her şeyi söyleyebilirsin bana. Bu davranışın kadar hiçbir şey acı çektiremez bana. İçini dökersen beni de kurtarmış olacaksın... Sana yardım etsem bile hiçbir şey söylemek istemeyecek misin?... Dinle bak: Seninle her zamanki kadar sevecenlikle konuşuyorum, görüyorsun. Ama bütün gece şu olasılığı düşündüm: Birini seviyorsun belki. Beni aldatmadın, eminim bundan. Bizim için ne aptalca bir lâf bu zaten, ama belki bir başkasına sevgi duymuşsundur, acı çekiyorsundur ve..."

Acayip çınlayışlı, keskin bir kahkaha Pierre'in sözlerini yanda bıraktı. Bunu da çılgınca itirazlar izledi:

- "Başka birini!... Bunu söyliyebildin demek... Seni seviyorum, senden başkasını da sevemem hiçbir zaman... Sevgilim, gücüm, kuvvetim benim... Seninim ben... Bir şeye sinirlenmiş olamaz mıyım? Canımı bile veririm senin mutluluğun uğrunda..."

Séverine'in bakışındaki şaşkınlık kaybolmuştu. Nemli ve parlak olan bu bakış, öylesine alçak gönüllü bir tapınışla ışıldamaktaydı ki, Pierre bunun yalan olduğundan kuşkulanamadı. Her şey

de çok güzel bir açıklıkla serildi gözlerinin önüne:

- "Haklısın, Séverine," dedi. "İnsan senin gibi ölümle burun buruna gelince bütün organizma sarsılır bu yüzden. Aptallık ettim, şimdiyse mutluyum. Hotel-Dieu hastanesinin kapı saçağı altında beni beklerken yüzünün aldığı hali her zaman düşünmem gerek.

Séverine atılarak onun sözünü kesti:

- "Her gün geleceğim oraya, göreceksin bak... ve hatta... dur... Bir dakika giyinirim, seninle geleceğim."

O, onu ne bu kararından, ne de gelip onu hastanenin kapısından almak için verdiği karardan caydırabildi. Séverine kocasına her öğle sonu çalıştığı muayenehaneye kadar da eşlik etti. Pierre işini bitirince onu bekleme salonunda buldu.

Séverine Pierre'e kul köle olmak istiyordu ama onu koynuna almaya karar veremedi bir türlü. Séverine'in gösterdiği bunca ateşlilikten heyecanlanan Pierre, onu nasıl canı çektiğini göstermek istemişti.

Fakat Pierre'in yüzünü bir an için güzelleştirip sertleştiren bedensel açlığını Séverine, uykusuz kaldığı sürece, elinde olmadan daha bayağı suratların üzerine aktardı: Bu yüzler, koyu renk duvar kâğıdından ve gecenin parçalan haline dönüşen kırmızı lekelerin meydana getirdikleri şüpheli dekorun ortasında kımıldaşıyorlardı. Onları hemen o gün görmeyi canı çekmiyordu ama bunun, çok geçmeden, benliğini yiyip bitiren bir gereksinme haline geleceğini biliyordu. Verdiği sözü tutmazsa Bn.Anais bir daha kapıyı açmayacaktı ona. İçine düştüğü aşağılık sefahati besleyen nesnenin elinden alınacağından korktu. O gün de Pierre'e hastaneye kadar eşlik etmişti. Kapının önünde ondan ayrıldıktan sonra hemen oraya koştu.

Ondan sonra da Séverine için bu işe karşı gerçek bir düşkünlük başladı ama alışkanlık, zevkten daha çok yer tutuyordu bunda. Artık Viréne sokağındaki eve doğru çoşkun, zaptedilmez bir güçle itilmiyordu da bir gevşeklik içinde oranın yolunu tutuyordu. Bu yüzden duyduğu tepki de her seferinde daha azalıyordu. Bu dönemde ilkin umduğu zevki bulamadı ama fazla ısınmış apartman dairesine ve oradaki o şüpheli odasına yine kavuştuğu için sevindi. Bn.Anais'in, arkadaşları kızların bitmez tükenmez gevezelliklerini gevşetici bir ninni gibi dinledi, zevk almamazlık da edemedi bundan. Kendisine karşı duyulan merakı gidermek için hem Mathilde'in, hem Charlotte'un anlattıklarına benzeyen bir

geçmiş uydurdu: Bir sevgilisi vardı, kızken baştan çıkarmıştı. Séverine tapınırcasına sevmişti ama adam bırakmıştı onu. Şimde bir başkasına metreslik ediyordu. İlk erkeğine hiç benzemiyordu ama Séverine onu idare ediyordu. İhtiyatlı davranışı, Bn.Anais'e de az zaman ayırışı bundan ileri geliyordu.

O zamanlar Gündüz Güzeli cimri davranmamak zorunda kaldı. Evi besleyenler, özellikle eski müşterilerdi. Yeni bir kız görünce üzerine atıldılar. Séverine de bu yeğlenişe heyecan da, zevk de duymadan katlandı. Çoğu kez de ilk zamanlar gösterdiği ürkek hayvan korkuları yüzünden pişmanlık duydu ama arasıra gelip kendisine sahip olan Bay Adolphe bile yeniden uyandıramadı bunları. Bu silik insanın kendisi için bu denli önemli oluşuna şaştı hatta.

Beri yandan, yapmakta olduğu zanaatın inceliklerini, ustalıklarını en gizlilerine varıncaya dek incelemek, öğrenmek zorunda kaldı. Bu çıraklık dönemi, uyandırdığı isyan hisleri ve bir çeşit kirli makine haline gelişinin yarattığı duygu yüzünden, ahlaksızca bir bayağılaşmanın bilinciyle ürpertti onu. Fakat bedensel zevklerdeki düzensizliğin de sınırları vardır ve karşılıklı bir sevgi bu sınırları alabildiğine genişletmedikçe onlara çabucak ulaşıverir insan. Séverine de bunu fark etti, duygusuzlaştı. Duyduğu utanç hissi de, korku da aşınıp yıpranmıştı artık. Birkaç erkek, ya da Charlotte ve Mathilde kendisini seyrederlerken başka bir erkekle sevişebiliyordu. Kimi zaman her iki kız da Séverine'in tadını alamadığı bir takım eylemlere karışıyorlardı ama genç kadının hiçbir şeyi önemsediği yoktu artık. Yalnız Bn.Anais onu seçtirmek için çağırdığı, kendisi de kuzu kuzu gittiği zaman yüreği tatlı tatlı "hop" ediyordu. O anda tadına vardığı şey, gösterdiği uysallıktı.

Séverine uzun süre beslediği güçlü gururu anımsadıkça, benliğinde bir boşluk varmış gibi geliyordu. Kansının bu dalgın hâli de Pierre'i üzüyordu. Séverine'in yanındayken duyduğu o mutlak temiz yürekliliği, yaşamaktaki o olağanüstü rahatlığı yeniden bulamıyordu bir türlü. Yaşamını az daha altüst edecek olan bir korkuya kapılmıştı. Bunun boş olduğunu anlayınca duyduğu sarhoşluk, bir zaman için kendi sezgisine karşı korumuştu onu. Fakat Séverine'deki anormal, sürekli uysallık, alçak gönüllülük karşısında çok geçmeden şaşırmaktan kendini alamadı. Ondaki bu huy değişikliği sinirsel bir dengesizlikle açıklanabilirdi ama bu çe-

kingen, sızlanışlı sevecenlik, kocasına yararlı olmakta gösterdiği bu acele, kisisel yaşamının böylece tümüyle yokoluşu... Genç bir kadında korku duymadan nasıl hoş görülebilirdi bütün bunlar? Daha bir ay önce bu genç kadını iradesi ve çok doğal gururu için seviyordu, o kadın da bu yüzden yüreğiyle olduğu kadar vücuduyla de onun malıydı.

Pierre'in duyduğu kaygı hiçbir geçerli varsayıma dayanmıyordu. Séverine'in sevgisinden kuşku duyamazdı artık, hiç böylesine emin olmamıştı bundan. Fakat duyduğu rahatsızlığı arttıran, şuydu asıl: Böyle kesin bir inanç hiç mi hiç sevindirmiyordu onu. Karısı ona Henriette'in yaptıklarından ve randevu evlerinden sözettiği zaman Séverine'i ilk kez şaşkınlık içinde bulduğu günü belli belirsiz bir tarzda düşünüyordu arasıra. Fakat bu iz üzerinde yürümekten vazgeçiyordu hemen. Séverine şehvet hayallerinden, hele bu tür olanlarından etkilenecek kadınlardan değildi,

Pierre böyle acı çekiyordu işte. Her sabah Séverine'in yüzünde kendisini mutlu edecek bir kararlılık görmeyi umuyor; her sabah da tüm kaygısı, arzularını daha açıklamadan yerine getirmekten ibaret olan uysal, boynu bükük bir kadın buluyordu. Séverine de sevgisinin - arayıp beklediğinin tersine olarak - kölece bir biçim aldığının farkındaydı ama buna karşı hiçbir şey gelmiyordu elinden. İçine düştüğü uçurumun dibinden Pierre'e bakıyor; kocası ezici, bunaltıcı bir yükseklikte görünüyordu ona. Aynı zamanda Pierre'i daha da çok seviyordu. Eskiden kendisinin sahip olduğu temizliği, gençliği (Séverine çok yaşlanmış hissediyordu kendini) onda gördükçe saygıyla karışık bir hayranlık duyuyordu. Pierre'i daha çok sevdikçe, onu kendisinin verdiği bir üzüntünün kemirdiğini gördükçe de daha çok acı çekiyordu.

Çıkış yolu olmayan bu durumu Séverine Viréne sokağındaki evde unutuyordu ancak. Bn.Anais'in kapısından içeriye girer girmez, Pierre'in hayali de kayboluveriyordu. Ona beslediği sevginin en etkili belirtisi buydu. Yine bu sevginin kendisine verdiği dayanılmaz acı yüzünden Séverine, Bn.Anais'in evine haftada üç gün değil de her gün gitmeye başladı.

Günü gününe yaptığı bu alçaltıcı iş yorgunluktan, bezginlikten başka şey getirmiyordu ona. Bu işten çıkınca da kocasının kaygılı haliyle karşılaşıyordu yine. Böylesine sürekli sarsıntılar yüzünden kolu kanadı kırıldı. Artık kendisi için çok tanıdık bir yer olan rıhtım boyunca ilerlerken, Séverine birkaç kez şunu sordu kendi kendine: "Vaktiyle başladığım işi bitirmeme Seine Nehri'nin

soğukluğu daha uzun süre engel olur mu acaba?" O güne dek boş yere çektiği acıların ödülünü nihayet görmesiydi, nehir gemilerinin tayfaları sonunda sudan onun ölüsünü çıkaracaklardı belki.

Bu ödül, bir kez daha kirlenmiş ve düş kırıklığına uğramış halde bir akşam Bn.Anais'in evinden ayrılmaya hazırlandığı sırada geldi ona. Tam şapkaların durduğu dolaba elini uzatacağı sırada, kapı çalınınca durdu. Bn.Anais'in kendilerini çağırış tarzından, "sermaye"leri hoşa gitmeyen bir iş yapacaklarını anladılar. Aldanmamışlardı. Kendilerini bekleyen erkek sarhoştu. Hal işçilerinin giydikleri türden bir iş gömleği giymişti. Bir çamurlu kunduralarına, bir hoşuna gittiği anlaşılan odaya bakıyordu. Çok iri, güçlü ellerini dizlerine dayamıştı.

Gündüz Güzeli'nden yana bir baş işaret yaparak: "Bu gelsin" dedi. "Bir kadeh de rom istiyorum."

Erkek içkisini içerken Séverine soyundu. Adam onun hareketlerini tek söz söylemeden izledi. Tek söz söylemeden de sahip oldu ona. Vücudu ağırdı. Ondaki her şey öteki erkeklere göre daha hantal, daha kabaydı. Ama, gözlerinin içine varıncaya dek her şey. Ve Séverine birdenbire bu kaba kudurganlığı, bu hayvanca şehveti farkedince, kendisinin de bilemediği bir iniltiyle inledi. Üzerinde giderilen şey uygarca, titizce bir arzu değildi de bunca zaman peşinde koştuğu, sonunda kendisini bu yatağa atan üçlünün arzusuydu: Çıkmaz sokaktaki erkek, Bn.Anais'in evine girdiğini gördüğü, şehvetli bir boynu olan erkek, nehrin kıyısındaki erkek... üçü de bütün ağırlığıyla üzerine çöken, boğum boğum kolları, bacaklarıyla kendisini adeta parçalayan bu adamın kişiliğine bürünmüşler, arzularını gideriyorlardı. Séverine'in bütün vücudundan o zamana dek hiç tanımadığı bir elektkrik akımı geçti. Yüzünde hayret ve korku belirdi. Hafifçe dişlerini gıcırdattı. Sonra birdenbire öyle bir rahatlık , mutluluk, gençlik ifadesi edindi ki, şimdi bir av gibi pencesinde kıvrandığı erkekten başka kim olsa altüst olurdu bu yüzden.

Adam komodinin üstüne yırtık pırtık, on yerinden yamalı bir banknot koydu, sonra çıkıp gitti.

Séverine uzun süre yattığı yerde kaldı. İvedi bir görevin kendisini dışarıya çağırdığını biliyordu ama aldırdığı yoktu. Bundan sonra hiçbir şeyden korkmayacakmış gibisi geliyordu ona. Üze-

rinde hiç kimsenin hakkı olamayan bir mala sahip olmuştu. Giriştiği korkunç koşunun sonuna varmıştı nihayet; ve bu varış, bir yola çıkış olmaktaydı. Duymakta olduğu ruhsal zevk, kendisini sarsan ve bir benzeri daha olmayan bedensel zevkten de üstündü hattâ. Geçirdiği nekahet döneminden beri yararsızlıkları yüzünden Séverine'e tiksindirici bir çılgınlık gibi görünen bütün davranışları haklı çıkaran bir şey vardı artık. Gözleri kapalı olarak aradığı şeyi ele geçirmişti nihayet; böyle bir cehennem azabı pahasına başardığı bu ele geçiriş acayip, fakat sonsuz bir gururla sarhoş ediyordu onu.

Charlotte ona yakınlık göstererek:

- "O hayvan herifle çok mutsuz olmadın ya?"

Séverine hiç yanıt vermedi ama ateşli ateşli gülmeye başladı. Bn.Anais'in kızları şaşırarak birbirlerine baktılar. O zamana dek Gündüz Güzeli'nin hiç gülmediğini farketmişlerdi.

Aynı akşam Pierre de Séverine'in hâlini görünce şaşırdı. Genç kadın itiraz kabul etmeyen, neşeli bir sesle:

- "Kent dışında bir akşam yemeği yiyelim, çabuk git arabayı getir hadi," dedi.

Séverine yaptığı şehvetle ilgili keşfin öğelerini öğrenmeye kalkışmadı. Keşfinin bütünlüğünü hiçbir incelemeyle bozmak istemiyordu. Kendisine çarpan olağanüstü yıldırımın nasıl yenileceğini bile sormadı kendine hattâ. Şimdi benliğinin bu yıldırımı içinde barındırdığını biliyordu ya, Séverine onun yine ordan fışkırmadan duramıyacağına inanıyordu artık. Fakat daha sonraki günlerde Gündüz Güzeli'ni seçen erkeklerden hiçbiri bu yıldırımı canlandırmayı başaramadı. Beri yandan Séverine de sabırsız, hummalı bir haldeydi. Bir kez ellne geçen, fakat yine kaçan bu zevkin boşyere peşinden koşuyordu. Şunu sezdi o zaman: zevki, benzeri bulunmayan bir ortam istiyordu ama bunun ne olduğunu belirliyemedi. Çok geçmeden de duygularının derin bir davranışı kendi benliği üzerinde aydınlattı onu.

Bir gün, öğleden hemen sonra Bn.Anais'in evine uzun boylu bir delikanlı geldi. Koltuğunun altında bir paket vardı. Hemencecik:

- "Hiç yanımdan ayırmam bunu, çok seviyorum da ondan," dedi.

Sevimli bir sesi vardı. Bütün heceleri, bunlan meydana getiren tüm sözcüklerin ilk kez oluştuklannı görmüş gibi, güle eğlene, tane tane söylüyordu bu ses: Sözcüklerin başka bin türlü anlamları olabilirdi ama o, onlarda bir tek anlam görerek şaşıyordu sanki.

Birçok kadın gibi Bn.Anais de kendisiyle alay edilmesinden hoşlanmazdı. Bununla birlikte bu delikanlının alaycılığı hiç de çekilmez gelmedi ona, sonsuz bir sevimlilik de vardı bunun içinde çünkü. Ayrıca genç adam zarifti, geniş omuzluydu, zevkle giyinmişti, nükteli, sevecen, çocuksu bir yüzü vardı.

Bn.Anais: "Kızları çağırayım, değil mi?" diye sordu.

- "Mantığa ihtiyacım var, onun için yaparsınız bunu belki. Söyleyin onlara: Adım André. Kesinlikle söyleyin, öyle istiyorum. Benimle senli benli konuşacaklarını; teklifsizliğin de, adı konmadığı zaman içlidışlılık haline geleceğini şimdiden biliyorum. Şunu da ekleyin: Çirkin olmaya, hatta şöyle böyle bile olmaya hakları yok. Sizin evinizi seçmiş değilim çünkü. Gözlerimi kapadım, gazetedeki çekici ilanları sütununun üzerine parmağımı basarak öyle geldim buraya. Bir rastlantı sonucu gelmişim demek. Rastlantı denen şey de aldanmaz hiçbir zaman ve eğer..."

Bn.Anais gülerek onun sözünü kesti:

- "Daha az sevimli olsaydınız biraz korkardım sizden," dedi.

Mathilde ile Charlotte geçirdikleri o bir saati uzun süre anımsıyacaklardı. André'nin bütün sözlerinde çok tatlı bir çılgınlık vardı. Kızlar bu sözleri hiç anlamıyorlardı ama, bunların daha kafalı insanlar için söylendiğini seziyorlardı. Bu genç adamın, onlan zevk makineleri gibi kullanacak yerde kendilerine benliğinin en iyi yanlarını bol bol verdiğini görmek - ki seziyorlardı bunu - ikisini de için için, fakat güçlü biçimde duygulandırıyordu.

Yalnız Séverine bu sözlerdeki değişik tavn ve kusursuz anlatışı kavrayacak durumdaydı ama hiç aldırdığı yoktu. Onun bu soğukluğu Mathilde'in bile gücüne gitti, kulağına:

- "Bu çocuğa daha iyi davran, onun gibileri sık gelmiyorlar buraya," dedi.

André, Mathilde'i bir şey istiyor da açıkca söyleyemiyor sandı.

- "Hiçbir şey istemiyorsunuz benden, güzel kızlar," dedi. "Bunun için de çok mutluyum, cimrilikten değil de kendimi beğen-

mişlikten. Zengin bile olsam bunu bir sanat haline getirmekten hoşlanmazdım. Ama bugün biraz param var, bu parayı da sizlerle birlikte, en pahalı şarabı içerek harcamak istiyorum."

Bn.Anais öbür kadınlara baktı. Hepsinin gözlerinde aynı sevecen çekingenlik vardı.

André gösterdiğinden daha fazla bir minnetle: "Sağolun," dedi. "Ama paracıklarımı başka yerde harcamamı mı yeğ tutarsınız? Yoksa ilk kitabımı 'ıslatmak' istemez misiniz?"

Charlotte inanmaz bir tavırla bağırdı: Ay! Kitap mı yazıyorsun sen?" Adlarını kitap satış yerlerinin sergilerinde gördüğü insanların nasıl şeyler olduklarını sık sık sormuştu kendi kendine çünkü."

Bunun üzerine André şöminenin üstüne koyduğu paketi açtı. İçinde aynı başlığı taşıyan beş cilt vardı.

Charlotte: "Ha, sahiymiş," dedi. "André Millot sen misin?"

André öyle saf bir gururla gülümsedi ki yapmacık sanırdı bunu insan.

Charlotte bön bön sözlerini sürdürdü: "Bilmiyordum. Bana bir tanesini versene."

- "Şey, yani... kitapların asılları bunlar."

- "Ya, n'olmuş öyleyse, sevgilim?

André bunları satmak niyetinde olduğunu söylemek yürekliliğini gösteremedi. Öteden beri "tarifeli" kadınlann ağızlarında çok cansız olan sözcüklerin sevecen ve gerçek davranışı içine dokunmuştu. Kitaplardan birini Charlotte'a uzattı. Bunu yaparken de gözü Mathilde'in utangaç bakışına ilişti. Ona dayanamadı. Sonra da Bn.Anais'le Séverine'i küçümser göründü.

Kendisine kalan tek kitaba başını sallayarak baktı, cebine koydu, dört kadına da sevgi dolu "ithaf"lar yazdı.

Bunun üzerine şampanya geldi. Bn.Anais'in evinde böylesine neşeli ve masum bir hava içinde şampanya içilmemişti hiç.

O sırada kapı çalındı. Charlotte'la Mathilde acayip bir sıkıntı, bir kederle başlarını eğdiler.

Bn.Anais özür dilercesine: "Kapıyı açmam gerek," dedi.

André bu uyuklama halindeki insanlara yaptığı zalimce iyiliği anlayamıyordu. Başlayan sessizliğe şaşarak sırayla Mathilde'e, Charlotte'a ve Séverine'e baktı. Séverine'in daha ışıltılı olan gözlerinde bir kurtuluşun yarattığı sevinçli ifade vardı.

André: "Herhalde benimle kalacaksın, değil mi?" dedi.

Bunun üzerine Gündüz Güzeli bu genç, sevimli, temiz erkeğin koynuna girmeye dünyada razı olamayacağını hissetti. Öyle yavaş bir sesle:

- "Beni mazur görün rica ederim," diye fısıldadı ki, yalnız André duydu bunu.

Genç adamın hareketli yüzünden bir ürperti geçti. Sonradan sık sık bu yalvarışı düşündü. Ondaki saygılı davranış, takma ad taşıyan bir kadına hiç de yaraşmıyordu. Fakat bu sözleri duyar duymaz belli belirsiz bir tarzda eğildi, Charlotte'dan yana döndü. Kız tutkuyla öptü onu.

Bn.Anais Séverine'e: "Şansın yokmuş yavrum," dedi. "Seni alıkoyacağına bahse girerdim oysa. Neyse... Çabuk ol hadi, Bay Léon seni bekliyor, bir çeyrek saat vakti var ancak."

Gündüz Güzeli Bay Léon'u tanıyordu. Acelesi vardı hep. Viréne sokağının hemen yakınındaki bir tabakhaneyi işletiyordu. Daha önce de kalmıştı onunla ve içinde bunun yavan bir anısı yer etmişti. Ama bu kez soluğuna kadar her yerine ham deri kokusu sinmiş bu bodur adam ve onun bu denli kısa bir süre içinde kendisinden yararlanmak için gösterdiği oburluk, Séverine'i artık tekrar duymaktan umudunu kestiği kaygıyla ve sefahat ateşiyle ürpertti.

Kısa bir uyuşukluk anından sonra Bn.Anais'in her zaman oturmakta olduğu odaya gitti. Patron orda değildi, Séverine André'nin zarif sesinin geldiği odada onun güldüğünü duydu. Çenesini zevkten hâlâ nemli olan elleri arasına alarak, vücudundan yükselen itirafları dinledi.

Çevresini saran şeylerin yeniden bilincine vardığı zaman yüzü ciddi ve sertti. Şimdi biliyordu artık.

André'yi niçin istemediğini biliyordu, o da ruh ve beden bakımından yaşamında rastladığı erkeklerle aynı sınıftandı çünkü, Pierre'in sınıfındandı yani. André'yle kalsaydı ölçüsüzce sevdiği kocasını aldatmış olurdu. Viréne sokağındaki eve sevecenlik, güven ve huzur aramaya gelmemişti. Pierre fazlasıyla veriyordu bunları ona. Veremediği şey o hayvanca, hayranlığa değer zevkti.

Zariflik, eğitim, hoşa gitme arzusu Séverine'deki bir şeye ters düşüyordu. Bu şey kınlmak, dize getirilmek, kesin olarak alt edil-

mek istiyordu, ta ki genç kadının vücudu açılıp serpilsin, gelişsin.

Séverine canı gibi sevdiği erkekle kendisi arasındaki bu uğursuz kopukluğu farkedince umutsuzluğa kapılmadı. Tersine, içini sonsuz bir ferahlık kapladı. İşkenceyle, hemen hemen delilikle dolu olarak geçen haftalardan sonra kendini anlıyor; benliğine korkular, karanlıklar arasında egemen olan ikinci kötü kişilik, kendi içinde eriyip dağılıyordu. Güçlü ve huzurluydu, kendine gelmişti. Madem ki kader, Pierre'den alamadığı armağanı tanımadığı, kaba saba erkekler aracılığı ile getiriyordu, ne yapabilirdi buna karşı? Başka kadınların aşklarıyla bir tuttuklan bir zevkten vaz mı geçmeliydi? Onun da eline böyle bir fırsat geçseydi, bu korkunç yolu alır mıydı? Sırf sorumluluğunu kendisinin taşımadığı bir takım hücreler istediler diye yaptığı davranışlar yüzünden kim suçlayabilirdi onu? Baharda toprağı nemli bir titreyişle ürperten kutsal spazmı tutmaya her hayvanın nasıl hakkı varsa, onun da vardı.

Bu buluş Séverine'i değiştirdi, ya da, daha doğrusu, yaptığı mutsuz araştırmaların, yoklamaların son etkilerini de giderip eski halini kazandırdı ona. Nefsine yine güvendi, her zaman kendisine destek olan o sakin atılım halini yeniden edindi. Yaşamanın bunca zaman tehlikeli bir tarzda kıyısında durduğu, canavarlarla, donuk ışıklarla dolu çukuru bulup doldurmuştu ya, kendisini eskisinden daha mutlu bile hissetti. Séverine bile bile tuttuğu bu yolu düşünerek üzülse dahi, her şeyden önce Pierre'in gözleri - o zamana dek çok korktuğu o gözler - haklı olduğuna inandıracaklardı onu. Bu gözler, insanın içine dokunan bir sevinçle Séverine'in dirilişine tanık oluyorlardı. Bu hale doymaya da bol bol vakit buldular, genç kadın bu dirilişi ihtiyatlı biçimde ayarlamayı başardı çünkü. Boynu bükük halini, çekingen uyanıklığını belirsiz aşamalarla terketti. Her gün geriye doğru bir adım atıyordu ama tek bir adım. Her gün de Pierre'e yeni bir arzusunu kabul ettiriyordu ama birden fazla değil. Pierre'in, onun istediklerini yapma arzusuyla yanıp tutuştuğunu görüyordu ama tutumunu birden değiştirirse bir kaygı, bir kuşku uyandırma tehlikesiyle karşılaşabilirdi. Bunu ise hiç istemiyordu; Bn.Anais'in evinde kendisini başkalarına vermekten vazgeçmeyi de istemiyordu nitekim. Bu iki önemli nokta arasında denge kurmaya çalışıyordu ki, tüm benliğinin dengesiydi bu.

Bu amaca güçlü ve sakin bir sabırla erişti. Duyguların gizlen-

mesi denebilir miydi buna? Kendisini Séverine'e öyle doğal biçimde kabul ettiriyordu ki, genç kadın bunu hiç de böyle görmüyordu. İçindeki şeytanı kovmuş bir halde Viréne sokağındaki evden döndüğü zamanki kadar, hiç öyle tümüyle ve bütün temizliğiyle kendini Pierre'in hissetmiyordu. Her gün orada geçirdiği iki saat ötekilerden apayrı, içine hiçbir şeyin işleyip karışamıyacağı, kendine yeterli bir süreydi. Bu süre geçerken Séverine kim olduğunu unutuyordu gerçekten. Vücudundaki sır tek başına yaşıyordu o zaman: Tıpkı bir an için açan, sonra yine el değmemiş uyku hallerine dönen o acayip çiçekler gibi.

Çok geçmeden Séverine çifte bir yaşam sürdüğünü bile farketmemeye başladı hatta. Yaşamı, kendisi doğmadan çok önce bu biçimde belirlenmiş gibi geldi ona.

Bu alışkanlığın kesin sonucu şu oldu: Bedensel bakımdan yine Pierre'in karısı haline geldi. Ona kirli, tiksindirici bir beden getirdiğini düşünmüyordu artık. Viréne sokağıyla kendi evi arasındaki yol boyunca tenini oluşturan maddeye varıncaya dek yenilendiğini hissediyordu çünkü. Kocasıyla sevişmelerinde eskisine göre daha bir anne tavrı takınıyordu. Kendi kendine itiraf etmiyordu ama çok ateşli, ya da çok soğuk bir davranışın, Gündüz Güzeli'nin edindiği yasak bilgileri açığa vurmasından korkuyordu çünkü.

VII

Marcel'i ilk gördüğü anlarda Séverine dikkat bile etmedi ona. Hippolyte'le gelmişlerdi ve çok doğal olarak, genç kadının ilk önce dikkatini çeken Hippolyte oldu. Daha karşısına çıkmadan duyduğu rahatsızlık havası yüzünden çok merak etmişti onu.

Bn. Anais kimsenin yüzüne bakmadan: "Hippolyte'e çok iyi davranın," diye öğüt verdi.

Charlotte: "Merak etmeyin," diye cevap verdi, sinirli sinirli. "Ondan kurtulduk sanmıştım oysa."

Bn. Anais omuzlarını silkti, içini çekerek:

- "Delibozuk herifin biri," dedi. "Bir daha da hiç görmeyiz onu belki. Bakarsınız, bir hafta aralıksız ayrılmaz burdan. Neyse, iyi davranın ona, pişman olmazsınız."

Séverine koridorda sordu:

- "Kim bu adam?"

Mathilde: "Kim olduğu bilinmiyor," dedi.

- "Zengin mi?"

Charlotte: "Zengin ne demek? Hiç para vermez ki."

- "Ne olacak öyleyse?"

- "Onun parasını Bn.Anais öder. Biz dostu sandık ama değilmiş. Bana kalırsa adam ona eskiden kancayı takmış, sonra da peşini bırakmamış. Sık gelmiyor bereket versin. On sekiz ayda iki kez, hepsi bu. Yoksa burda kalmam."

Mathilde: "Ben de öyle," dedi.

Büyük odanın kapısı önüne gelmişlerdi ama girmeye çekiniyorlardı. Séverine yine sordu:

- "Ateşli mi, kaba mı?"

- "Pek denemez, öyle değil mi, Mathilde? Sessizdir daha çok, fena adam da değildir hatta. Ama korkutuyor insanı, nedeni de belli değil."

Séverine'in de arkadaşlarının duygularını paylaşması için birkaç saniye yetiverdi. Hippolyte çam yarması gibi bir adamdı. Tombul yüzü alışılandan çok daha kocaman ve şişmandı, fakat özellikle zalim bir ifade de yoktu bu yüzde. Lakin adeta bir ölününkini andıran görkemli kımıltısızlığıyla dudaklarını koyu renk bir kanla renklendiren, çene kemiklerini kurt kapanı gibi sımsıkı kapatan, yumruklarını etten kemikten birer balyoz haline sokan

haşin ve hayvanca canlılık arasındaki çelişki mi? Sigarasını sanp kâğıdı yapıştırma tarzı mı? Ya da sol kulağında taşıdığı minicik altın halka mı? Charlotte gibi Séverine de söyleyemeyecekti bunu ama korku iliklerine dek her yanını kapladı. Büyülenmişti sanki bir putun boyutlarında ve renginde olan bu esmer adamdan gözlerini ayıramıyordu.

Hippoliyte gerçi gözlerini yalnız kendisinin bildiği, odanın dışındaki bir noktaya dikmişti ama, üç kadının hallerindeki sıkıntı ve korkuyu farketti, fakat bunu söylemeye gerek bile duymadı. Derin bir küçümseyişin izlerini taşıyan bir tembellikle, ağır ağır:

- "İyi misiniz, kızlar?" dedi.

Sonra sustu. Konuşmaktan hiç hoşlanmadığı ve çoğu kimsenin dayanamadığı suskunluğun onu hiç etkilemediği görülüyordu. Fakat Charlotte bu suskunluğu bozma gereksinimini duydu. Yapmacık bir neşeyle:

- "Siz nasılsınız, Bay Hippolyte?" dedi. "Aylar var ki yüzünüzü görmedik."

Adam hiç yanıt vermedi. Sigarasından derin bir nefes çekti.

Mathilde bu sessizliğe zor dayanıyordu: "Ceketinizi çıkarın da rahat edin, burası sıcak," dedi.

Hippolyte sert bir işaret yaptı, Mathilde de gidip ceketini çıkarması için yardım etti ona. Güzel ipek gömleğin altında kolların, omuzların, göğüsün kasları göründü. Gizli bir iş için dökülmüş, demirden parçalar diyesi gelirdi insanın.

Hippolyte: "Bir konuk getirdim size, dostumdur," dedi.

Bu son sözü söylerkenki tavrı, o kendini beğenmişlik dolu aldırmazlıktan çok başkaydı. Kalın bir sesle, üzerine basa basa söylediği bu kelime, Hippolyte'e göre, insanoğlunun söz dağarcığındaki tek önemli şeydi sanki.

Séverine Hippolyte'in gerisinde, sanki onun gölgesindeymiş gibi duran genç adamdan yana çevirdi başını. O zaman iyice çukura kaçmış, çok parlak gözlerin kendisi üzerine dikilmiş olduğunu gördü. Fakat dikkati dev yapılı adamın üzerinde yoğunlaştı yine:

- "Çok vaktimiz yok," diyordu. "Başka bir gün içki ısmarlanm. Sen, yeni kız, gel buraya bakayım."

Séverine ona gitmek istedi ama sıcak, tek düzenli bir ses durdurdu onu.

Genç adam: "Onu bana bırak," dedi.

Charlotte'la Mathilde kaygılı bir hareket yaptılar. Bay Hippolyte'in bir arzusuna karşı gelmeye kalkışmak çok yasak bir şeymiş gibi görünüyordu onlara. Adam hantal bir tatlılıkla güldü, korkunç elini arkadaşının omuzuna koydu. Delikanlı narin yapılı görünüyordu ama bu elin ağırlığına rahatça katlandı. Hippolyte:

- "Keyfine bak evlat, senin yaşındakilere bu yakışır," dedi.

Séverine'in canı iri yapısı bakımından Hippolyte'i çekmişti. Bu hayasızca değiş tokuş yüzünden rahatsızlığının yatışması gibi bir kazanç bile elde edemiyordu: Narin yapılı delikanlı onu daha fazla huzursuz ediyordu belki. Uğradığı düş kırıklığı bu nedenle büyük oldu.

Alıp odasına götürdükten sonra delikanlı ona: "Hoşuma gitmiş olmalısın ki arkadaşımdan istedim seni," dedi.

Séverine bu işlerde sessizlikten, çabukluktan ve hoyratlıktan hoşlanırdı. Öteden beri de bu tür sözler onu buz gibi yapmaya yeterdi. Fakat karşılaştığı bu sabırlı arzunun kendisini heyecanlandırdığını görerek şaşırdı. Aldırmaz tavırla Hippolyte'in kendisini teslim ettiği erkeği daha yakından inceledi. Briyantin sürdüğü saçları parıldıyordu, kravatı pahalıydı ama renkleri çiğdi, elbisesi fazla dardı. Son olarak da parmağında iri bir elmas yüzük vardı. Yüzünün sert, gergin derisiyle hem kaygılı, hem sert bakışlı gözleri, yani her şeyi şüpheliydi kısaca. Séverine Hippolyte'in ağır elinin altında dar omuzların çökmediğini anımsadı. İçini incecikten bir heyecan kapladı.

Genç adam: "Hoşuma gidiyorsun, diyorum sana," diye yineledi.

Séverine erkeğin ona iltifatta bulunmak istemediğini, bir çeşit armağan sunduğunu, minnet beslemediğini görünce de içerlediğini farketti. Dudaklarını aralayarak ona uzattı. Erkek de kendi ağzını hesaplı bir ateşlilikle bu dudaklara yapıştırdı. Sonra Séverine'i yatağa götürdü. Genç kadın bu az adaleli kolların arasında nasıl da hafif hissetti kendini! Fakat Hippolyte'in dostunda her şey görünürde güçsüzdü. Güzel, zarif ellerinin parmakları bıçak gibi sertti. Séverine'i ince bacaklarının arasında sıktığı zaman, canı yanan genç kadın acıyla inledi. Fakat, duyduğu zevklerin en zorlusu altüst ediyordu onu daha şimdiden.

Genç adam kıymetli bir tabakadan bir sigara çıkararak yaktı

ve sordu:

- "Adın ne senin?"
- "Gündüz Güzeli."
- "Sonra?"
- "Hepsi bu."

Aldırmazlık ve alaycılıkla dudak büktü:

- "Beni polis sandın galiba," dedi.

Séverine de senli benli konuşmaktan ilk kez şehvetli bir zevk duyarak sordu:

- "Ya senin adın ne?"

- "Benim gizli kapaklı bir yanım yok. Adım Marcel, 'Melek' de derler."

Séverine hafif bir ürperti duydu. Bu şüpheli takma ad, yastıkta kendi yüzünün yanıbaşına gömülmüş yüzün hayasızca temizliğine çok uygun düşüyordu çünkü.

Marcel çekine çekine sözlerini sürdürdü: "Dahası var... Senden sıkılacak değilim ya, alt tarafı. 'Altın Diş' de derler bana."

- "Neden?"
- "Bak."

Séverine onun alt dudağını hep diş etine yapışık tuttuğunu o zaman fark etti ancak. Marcel onun alt dudağıyla oynamasına ses çıkarmadı, Séverine de bu dudağın gizlediği bütün dişlerin altın olduğunu gördü.

Marcel hafiften gülerek: "Bir çırpıda döküldü hepsi, ama ayrıca..."

Sözlerini bitirmedi, genç kadın da bu yüzden minnet duydu ona. Ağzının birdenbire aldığı biçim yüzünden korkmuştu çünkü.

Marcel çabucak giyindi.

Séverine kendini tutamayarak sordu: "Hemen gidiyor musun?"

- "Evet, gitmem gerek, bir arkadaş..."

Öfkeyle karışık bir hayretle durdu birden:

- "Amma da tuhaf," dedi. "Az daha hesap verecektim sana."

Séverine'in yüzüne bile bakmadan çıkıp gitti ama ertesi gün tek başına yine geldi. Séverine meşgul olduğundan, karşısına Charlotte'la Mathilde çıktılar.

Marcel: "Rahat bırakın beni. Gündüz Güzeli'ni istiyorum," dedi.

Sonra sabırla bekledi. Onun için de, Hippolyte için de zamanın olağan, alışılmış bir ölçüsü yoktu. Tıpkı hayvanlar gibi o da vücudunun kusursuz işleyişine karışmadan ona soluk aldırma yetisine sahipti. O sırada kafasının içinden geçen şeyin düşünceye benzer ne bir adı, ne de bir biçimi vardı.

Séverine'in ayak sesleri bu gözü açık uyuşukluğu bir anda gideriverdi. Genç kadın sevinçle Marcel'e doğru ilerledi fakat o, sert bir hareketle durdurdu onu:

- "Gelebildin nihayet," dedi.

- "Bekledin ama suç bende değil ki."

Omuzlarını silkmemek için zor tuttu kendini. Söz konusu olan, beklemekti sanki! Ama kendine bile itiraf etmek istemediği bir öfkenin nedenini bir kadına nasıl anlatabilirdi.

Sert sert: "Peki peki," dedi. "Bir şey sormuyorum sana."

Sonra dudaklarından öptü onu. Altın dişlerini artık gizlemeye kalkışmadığı için Séverine onun hem ağzının sıcaklığını, hem madenin soğukluğunu hissetti. Bu karışımın tadını bir daha unutmayacaktı artık. Marcel Gündüz Güzeli'nin yanında çok uzun zaman kaldı. Kendisini rahatsız eden bir susamışlığı birden gidermek istiyordu sanki. Séverine de yüreğinin ta derinliklerinde belirsiz bir korkunun ürpertisini duydu. Onunla sevişmekten çok hoşlanıyordu, yanında yatmaktan büyük bir rahatlık duymaktaydı. Akşamın alacakaranlığında Marcel'in görünmeyen vücudunu okşama arzusunu birkaç kez önlemek zorunda kaldı. Sonunda dayanamadı, omuzunu okşadı. Hemencecik de elini geri çekti: Tenin üzerinde bir çeşit kesiğe dokunmuştu. Marcel küçümser bir tavırla hafif bir ıslık sesi çıkardı:

- "Yara izlerine alışık değilsin ama alışman gerek," dedi.

Séverine'in bileğini tuttu, parmaklarını vücudunun üzerinde gezdirdi. Kollarında, baldırlarında, sırtında, karnının üstünde... her yerde bıçak yaralarının izleri vardı.

Séverine: "Nasıl oluyor bu?..." diye bağırdı.

- "Sabıka dosyamı da sormazsın bana herhalde. Erkek kısmına sorulmaz."

Kendi sesindeki sert kesinlik Marcel için bir işaret oldu sanki:

- "Eh, iyi akşamlar," dedi.

Séverine ona giyinirken bakmadı. Bu erkekçe, esrarlı izleri görerek, daha şimdiden çok sıkı düğümlendiğini hissettiği bir bağın

daha da sıkılmasından korktuğu için, bakışlarıyla bu yara izlerini saymak istemiyordu.

Bu bağın gücünü Marcel'in hiç görünmediği sonraki günler boyunca daha iyi ölçtü. İçinde yer eden sürekli kaygıyı, açlığı andıran acayip bitkinliği gören Séverine, Marcel'in yokluğunu ne denli hissettiğini anladı. Artık onun hoşuna gitmemekten korktu, özellikle de Bn.Anais'e verecek parası olmamasından ve bu engelin, onu kendisinden kesinlikle uzaklaştırmasından korktu.

Onun için de bir hafta sonra onun güzel yüzünün kötü bir sırıtma ile büzüldüğünü görünce şu öneride bulundu:

- "Şey... paran yoksa ben..."

O: "Sus be!" diye bağırdı.

Derin bir soluk aldı, sonra aşağılatıcı bir gururla:

- "Ben de biliyorum pekâlâ, eğer istersem... Bana para yediren kadınların sayısı üçü buldu, anlıyor musun... Ama istemiyorum. Anlaştık, değil mi... Para mı istiyorsun, al sana para!"

Masanın üstüne bir tomar buruşuk para attı. Yüz franklık banknotlar daha ufaklarıyla birbirine karışmış haldeydiler.

- "Kaç para olduğunu bile bilmiyorum orada," diye sürdürdü sözlerini küçümser bir tavırla. Hiç kalmayınca yine de para olacak her zaman."

Séverine: "Öyleyse?" diye mırıldandı.

- "Öyleyse ne?

- Niçin gelmedin?"

Séverine'in her sorusunda olduğu gibi yine irkildi:

- "Yeterince konuştuk. Sohbet etmeye gelmedim buraya," dedi.

Fakat sesi, gizli bir kırgınlığın izini taşıyordu.

Ondan sonra bir gün bile gelmemezlik etmedi. Önceleri kasılmış, suskunken sonradan yavaş yavaş açıldı. Çok güçlü bir eğilimle artık savaşmaktan vazgeçmiş gibi bir hali vardı. Her seferinde Séverine'in şehvet duygularına daha derinlemesine dalıyor, genç kadın da her seferinde onun anısından kurtulmak için daha çok sıkıntı çekiyordu. Öyle ki, o zamana dek Séverine'in çifte yaşamını birbirinden kesinlikle ayıran duvar da yavaş yavaş yıkılıverdi. O farkettiği zaman bu gedik çoktan açılmıştı kuşkusuz; fakat Séverine bu gediğin, aşağıdaki olaylar yüzünden onun varlığını anladığı sırada açıldığını sandı:

Marcel ondan yeni ayrılmıştı. Genç kadın onunla geçirdiği zevkli anlar yüzünden saat kavramını yitirmişti. Birden aklına geldi: Akşam yemeğini Pierre ve arkadaşlarıyla yiyecekti. Kocası da herhalde eve dönmüş, onu merak eder olmalıydı. Fakat yorgunluktan bitkin haldeydi ve Marcel'in öpüşlerinin sıcaklığını taşıyordu hâlâ. Tembelleşmişti, canı eve dönmek istemiyordu. Geç kalışının kesin bir engel halini alması için çok çok yavaş giyindi. Sonra Pierre'e telefon ederek:

- "Sevgilim, prova düşündüğümden daha uzun sürdü. Ben gelir, lokantada bulurum seni. Daha az yorulmuş olurum böylece. Akşam yemeği de resmî bir şey değil zaten, bir öğlesonu robu da yeterli bunun için," dedi. Böylece de Séverine ilk kez Bn.Anais'in, sermayelerinin ve müşterilerinin çevresinden, hiç ara vermeksizin, öteden beri kendisinin olan normal çevreye geçti. Bu yüzden de kendisini bekleyen erkeklerin onu görünce ayağa kalktıklarını görünce yüreği hafiften hopladı ve Hippolyte'in Mathilde'e ceketini çıkarttırışını kısa bir an için, fakat açık seçik gördü.

Pierre'le Séverine'i iki genç operatör yemeğe çağırmışlardı. İçlerinden daha esmer olanının adı çok çapkına çıkmıştı. Davranışlarında şehvetli bir zekâ, yüzünde de zaman zaman sertleşen ya da sevecen hal alan bir kararlılık vardı, kadınlar dayanamıyorlardı buna. Séverine de biliyordu bunu ve genç adam kendisinden bir tangoyu birlikte yapmalarını istediği zaman, alaycı bir güven duygusuyla bunu anımsadı. Pierre'in bu arkadaşı Séverine'e saygılı davranmıştı her zaman, ama o akşam genç kadında acayip bir hal olduğunu sezdi galiba: Bütün dans boyunca onu pervasızca göğsüne bastırdı çünkü. Fakat bu pervasızlık Séverine'i heyecanlandırmak şöyle dursun, kendisi de istemediği halde yüzünde küçümser bir ifadenin yer etmesine yol açtı. Çapkınlığıyla ün yapmış bu erkeğin arzusu kendisinin iyi yetişmiş, terbiyeli bir kimse olduğunu nasıl da gösteriyor ve bu arzu, Gündüz Güzeli'nin her gün öğleden sonra karşılaşıp boyun eğdiği arzunun yanında ne denli cılız ve zavallı kalıyordu! Marcel'in içten gelme tek bir davranışında, ellerinin çelik bir kıskacı andıran bir sıkışında, sosyete kadınlarını baştan çıkaran bu çapkının bütün çabalarından daha çok otorite, daha çok zevk olasılıkları, umutları vardı. Bu erkek her çareye başvurabilirdi ama ötekinin o safça yabanıllığına erişemezdi. Her yanı yara dikişlerivle dolu olan öteki erkek

parmaklarında ve gururla doldurduğu ceplerinde, yapmak lütfunda bulunduğu sevişmelerin bedelini taşıyordu.

O anda Séverine kendini çevresindeki insanlardan çok, o altın dişli ve kirli meleğe daha yakın buldu. Bir akşam belirsiz bir önsezinin etkisiyle Husson'a söylediği sözleri, şimdi kavalyesine söylemek geldi içinden: "Yok, yok, ırza geçecek adam değilsiniz siz."

Bütün o akşam Marcel'in hayali gözlerinin önünden gitmedi. Giymiş olduğu ve Marcel'in çıkarıp buruşturduğu robla; onun okşadığı, kendisinin de yıkayıp temizlemeye vakit bulamadığı tenle bağlıydı ona hâlâ. Séverine o akşam çok güzel olduğunu hissetti. Kendisini oluşturan iki kadını birbirine karıştırmaktan da ahlâksızca bir sarhoşluk duydu ayrıca. Sokağa çıkacakları sırada Pierre'i, yalnız ona adanmamış bir ateşlilikle öptü.

Fakat kocasının gerilediğini, bütün yol boyunca da ne olduğu belirsiz, ağır bir şeyin kendilerini ayırdığını görünce, Séverine korktu. Uzun uzun çalışarak başardığı işi bir dalgınlık anında bozuvermişti. Pierre yine acı çekiyordu onun yüzünden.

Séverine sevgisinin tüm derinliğini yüreğinin yumuşadığı ya da tehlikeyle karşılaştığı anlarda tam olarak anlıyordu ancak. Fakat o anda kaygıya dek varan bir tarzda doluydu bu sevgiyle. Gözlerinin önünde şu canlandı birden: Bn.Anais'in evine soyut beden zevklerine kendini bırakmak için değil de , Marcel için gidiyordu. Sürmekte olduğu gizli yaşam, Virène sokağındaki evin dört duvarı arasında sımsıkı kapalı kalmış bu yaşam da Pierre'e adanmış olan öteki yaşamın içinde birdenbire ortaya çıkıveriyor, bu kirli çirkef de her şeyi silip süpürmek için bir tehlike yaratıyordu. Onu durduracak olan benti ne pahasına olursa olsun yeniden kurmak gerekti. Bu tehlikeli bentteki çatlağı, Marcel'e gösterdiği düşkünlük genişletmişti. Onu unutması gerekiyordu. Bir özveri olacaktı bu. Fakat Pierre'in karanlıkta daha ciddi görünen profiline bakınca sevdi bu özveriyi.

Kaderin akışını düzeltmeye karar vermiş oluyordu böylece.

Bn.Anais Séverine'in verdiği kararı kaygıyla karışık bir sevinçle karşıladı:

- "Onu görmek istemiyorsun, ben de hak veriyorum sana," dedi. "O delikanlı üzerinde hiçbir şey bilmiyorum ama onu evimde değil de başka yerde görmeyi yeğlerim doğrusu. Yalnız, bu işi

nasıl karşılayacak acaba? Hippolyte'in arkadaşı sonra... Neyse, hasta olduğunu söylerim ona. Sonunda beklemekten usanır belki."

Dört gün sonra Séverine randevu evinden çıkarken daha görmeden, iriliğinden tanıdığı bir gölge yolunu kesti. Bu gölge öylesine kocamandı ki, akşamın bütün aydınlığını yutuyormuş gibi geldi genç kadına.

Hippolyte sakin sakin: "Seninle şöyle biraz yürüyeceğim," dedi.

Genç kadın öyle şaşırmıştı ki, ilkin hiçbir tepki gösteremedi. Fakat ikisi de kısacık Viréne sokağından çıkıp da - Séverine için bu sokak, Bn.Anais'in evinin giriş holü gibi bir şeydi Saint-German-l'Auxerrois alanına gelince, içinden gelen yüksek bir çığlık Séverine'i uyardı. Şu anda dışardaydı. Dışarda, yani herkesin kendisini namuslu, sağlıklı bildiği bir yerde. Yeniden Pierre'in karısı haline geldiği bir yerde. Fakat orada, Bn.Anais'in bir müşterisiyle birlikteydi, hem de ne müşteri! Sürdüğü bu manastır yaşamının herkesçe bilinmesini önlemek için en yakıcı zevkinden vazgeçmişti: Fakat gel gelelim, bu aynı yaşam, pençelerini kendisine doğru yöneltiyordu şimdi. Bunu da sadece bir hayal oyunuyla değil, Hippolyte'in korkunç aracılığıyla yapıyordu.

Séverine'i titreten korku, içinde bulunduğu durumdan çok, kendi kafasına göre biçimlendirdiğini sandığı bir alınyazısının şaşmaz akışından ileri geliyordu. Fakat bu korku yerini bir anda savunma içgüdüsüne bıraktı. Kaskatı kesilen, imdat istemek için bağırmaya hazır olan Séverine, geçmekte olan bir taksiye doğru fırladı. Hemencecik de sendeledi. Hippolyte'in eli, üzerindeydi, Séverine de kürek mahkûmlarının ayaklarında zincirle ilk adımlarını attıkları zaman duydukları şaşkınlığı duydu. Bu elin iriliği, ağırlığı genç kadının bütün gücünü bir anda yok ediverdi.

Hippolyte sesini yükseltmeden: "Numara yapma bana," dedi. "Sana söyleyeceklerim var, söyleyeceğim. Sakin bir yer mi istiyorsun? Gel."

Meydandaki küçük bir şarabevine doğru yürüdü. Séverine'i bırakmıştı, yüzüne de bakmıyordu ama, genç kadın onu izledi.

Daracık salon boştu. Yalnız bir işçi, cilası donuklaşmış tezgâhın başında bir kadeh şarap içiyordu. Bunu da öylesine belirgin bir keyifle yapıyordu ki, Hippolyte'in de iştahını kabarttı. Adam şarap gelsin diye bekledikten sonra Séverine'den yana döndü.

- "İyi dinle beni, bir lafı da iki kez söyletme kendine," dedi o zaman." Söylediklerimin doğru olup olmadıklannı öğrenmek istersen Montmartre'da ya da Haller'de: 'Suriyeli Hippolyte nasıl adamdır?' diye sor. Sana söylüyorum bak, başına dert açmak istemiyorsan (Séverine bu zararsız 'dert' sözcüğü yüzünden buz kesildi) Marcel'le oynama."

Şarabını ağır ağır yudumladı, bir düşünceyi tutarlı biçimde açıklayarak anlatmakta güçlük çekiyordu çünkü. Sözlerini şöyle sürdürdü:

- "Dürüst, iyi bir kıza benziyorsun, onun için işin içyüzünü biraz anlatayım sana. Marcel benim hayatımı kurtarmış olan bir delikanlıdır. Anlıyorsun değil mi? Oğlumdan da daha ileridir benim için. Kötü bir huyu vardır yalnız: Sizler... Daha geçen yıl, ben olmasaydım... Neyse, bu kadarı yeter. Seni ilk seçtiği zaman yine bir kadının kanına, iliğine işleyeceğini düşünmem gerekirdi ama, insan her şeyi göremez ki. Başlangıçta kendini tuttu... Yaptığı saçma işlerde bile hatta. Erkek çocuktur. Sonra.. bu oğlan öylesine yapmacıksızdır ki, bırakıverdi kendini. Ama yine de senin hasta olduğun hakkındaki uydurmayı yuttuğunu sanma sakın. Önlemeseydim karşında onu görecektin bu akşam. Ben istemedim. Birden parlayıverir çünkü."

Hippolyte derin derin düşünmeye başladı. Kendisini unutmuş gibi geldi Séverine'e. Sonunda:

- "Uzun sözün kısası, beni anladın, değil mi?" dedi.

Elini yine onun omuzuna koydu, kımıltısız gözleriyle yüzüne baktı ve sözlerini şöyle bağladı:

- "Gidebilirsin artık, çabuk ol hem. Kafam bozuluyor çünkü."

Séverine şarabevinin camının ardında, boş bir kadeh önünde masaya dirseklerini dayamış iriyarı, belirsiz bir gölge gördü.

Dışarıda, açık havadaydı ama genç kadın başını hızla çevirdi. Bu gölge onu büyülüyordu sanki. Oysa hemen harekete geçmek gerekti, Séverine çılgına dönen sinirlerinin olanca sezgisiyle anlıyordu bunu. Bir gün daha geçerse bu iki erkeğin pençesine düşecekti. İkisinden hangisinin kendisini daha çok korkuttuğunu bilemiyor; ardlarında da yine onlar kadar tehlikeli ve onların her dediğini yapmaya hazır başka adamlar bulunduğunu seziyordu.

Séverine çabucak Virène sokağına döndü.

Bn.Anais'e: "Ben gidiyorum," diye haber verdi.

Randevucu kadın Séverine'in bütün bütün gitmeyi düşündüğünü anlayamamıştı: "Dostunu gördün mü? Tatile mi çıkarıyor seni?" diye sordu.

Genç kadın sözü kısa kesmek için: "Evet, evet," dedi.

Bn.Anais'in yaptığı varsayım Séverine'in karar vermesine yol açmadı ama, hiç değilse daha uzun süre çekinmesini önledi. Daha Hippolyte kendisiyle konuşurken Séverine içinde yenilmez bir kaçış arzusunun doğduğunu hissetmişti. Fakat Virène sokağındaki evden kaçmak yetmiyordu. Séverine kendisine eziyet edecek olan bu adamlarla aynı kentte bulunmak istemiyordu, isteyemezdi artık. Kendisini Marcel'den de, Hippolyte'den de büyük bir mesafenin ayırması gerekti. Yaz başlıyordu. Pierre iznini gerçi daha sonra alırdı. Hastaneden, muayenehaneden, arkadaşları arasında kararlaştırılan izin sırasından sözedecekti. Fakat Séverine ona karar verdirmek için, geçirdiği sınavlarla yeterince olgunlaşmış hissediyordu kendini. Duyduğu sevginin kendisi, bir kez daha, en temiz aşkına en bayağı çırpınışlarını karıştırmak zorunda bırakıyordu onu.

Önceden de kararlaştırdığı gibi Séverine sağlık durumunu ve Pierre'le baş başa kalma isteğini ileri sürerek kocasını oldukça kolaylıkla kandırmayı başardı Hippolyte'in uyarılarından bir hafta sonra Sérizly'ler Saint-Raphael yakınlarında tenha bir plaj kasabasına gitmek üzere trene bindiler.

Garın peronuna kadar Pierre de, Séverine de sinirliydiler. Pierre bu ani yola çıkışın işlerinde yarattığı kargalaşalıktan dolayı sinirliydi. Séverine ise Marcel'in - bir sırma tel gibi incecik - kötü gülümseyişinin, ya da Hippolyte'in dev yapılı gölgesinin karşısına çıkıvereceğini görmekten korktuğu için sinir gerginliği içindeydi. Trenin ilk sarsıntıları bu kaygıların, hepsini alıp götürdüler, yok etti. Gecenin karanlığında yol alan bir kompartımanın o olağanüstü yalnızlığı Séverine'i de, Pierre'i de sarıverdi. İkisinin de gözleri aynı genç sevinçle ışıldadı. Balayı gezilerindeki kadar taze ve ondan daha sağlam bir sevgiyle birbirlerini sevdiklerini hissettiler. Özellikle Séverine kendisi için başlayan ve sanki bitmeyecekmiş gibi olan sakin, tatlı günlerin eşiğinde bulunmaktan heyecan duymaktaydı.

Yaşamının en güzel günleri oldu bunlar. Geçirdiği çetin haftalar, üzerine çöken tehlikeler, ondaki mutluluk yetilerini de arttırıyordu. Séverine'de de çok sayıda güçlü yetiler vardı ve uzun sü-

re yetmişti bunlar ona. Deniz, plaj, güneş, açlık, uyku... Bütün bu öğelerden, verebileceklerinin en fazlasını alıyordu. Güneş ışıl ışıldı, gök masmaviydi. Hava, değerli ve hafif bir yağdı da, Séverine'in vücudunu yakıyordu sanki. Artık sayısını dahi bilemediği bunca elin mıncıkladığı bu vücut, yine kendi malı olmuştu, iffet havası içinde serpilip gelişiyordu.

Pierre de hayatından memnundu. Dinleniyor, sevdiği manzaraları seyrediyor, özellikle de kendisinin mutluluk kaynağı olan bu genç kadını güçlü ve masum görmek mutlu ediyordu onu. Birlikte yüzüyorlardı. Sandala bindikleri zaman kürekleri suya aynı tempo ile dalıp çıkıyordu. Küçük çocuklar gibi oynaşıyorlardı kumların üzerinde. Séverine ancak bu yaşam tarzı sayesinde Pierre'in yanında hissediyordu kendini gerçekten. Paris'teyken hastaları, kitapları, makaleleri onları birbirlerinden ayırıyordu. Oysa kendisinin de hemen hemen kocası kadar ustalıkla yaptığı bu zorlu, bu saf ve temiz egzersizler, kardeşçe bir sıcaklık içinde birleştiriyordu onları.

Bu eşsiz günler boyunca Pierre'i o kadar sevdi, ondan öyle hoşlandı ki! Böyle bir uyumu yok etme tehlikesini yarattığı için kendine ne kadar acıdı, ne denli hor gördü kendini.

Herhangi bir şeye düşkünlük ya da çok zorlu bir moral şok sonucu, kimi tiryakilikler kurbanlarında öyle bir korku yaratırlar ki, bunlar eski zevklerini anımsadıkça titrerler ve artık bunlardan tümüyle kurtulmuş olduklarına inanırlar. Séverine için de durum böyle oldu. Duyduğu taze sevince, yenilenen aşkına kendini bütün benliğiyle vermiş olduğundan, hâlâ Virène sokağındaki evi düşünmeyi delice bir davranış sayıyordu. Kendisini o karanlık eve doğru koşturan dürtüyü artık.duymadığından, katlanmış olduğu köleliği tiksintiyle anımsayarak şaşıyordu buna. Tam vaktinde kurtulmuştu oradan. Bn.Anais'in evinin duvarları arasından geçişinden hiçbir iz kalmamıştı. Hiç kimse -hatta Hippolyte bile- Gündüz Güzeli'ni yine bulamayacaktı. Güvenliğini kendi ellerinde tutuyordu. Yakıcı temmuz güneşi altında, durgun bir denizin kıyısında Pierre tarafından korunurken, nasıl olurdu da bu güvenliği sağlam bulmazdı?

Fakat bu aynı silahlar ona doğru döndü yine. Çok çabuk ve çok tam bir güvence duydu. Uzaklık, Paris'teyken kendisini bir karabasan gibi kovalayacak olan nesnenin kişisel ölçülere inmesine yardımcı oldu. Gerçekçi zihninde Bn.Anais'in evini bir ev,

Mathilde'i zavallı bir yosma, Marcel'i genel kadınlann sırtından geçinen basit bir kopuk gibi canlandırmaya başlayınca; Hippolyte'in kendisi bile onun gözünde iki lakırdıyı bir araya getirmekten aciz bir çeşit pehlivandan başka şey olmayınca, Séverine kesinlikle kurtulmuş sandı kendini. Aynı anda en güvendiği şey olan o esrarlı korku da yok oluverdi. Genç kadını büyülenmekten korumak için, kendi aklından başka şey kalmadı elinde.

Fakat bedensel zevklerinin karanlıklarına gizlenip sinen düşman, yeniden canlanıp ateşlendi.

Bir sabah yağmur yağdı. Sonradan da Séverine'in şöyle düşündüğü oldu: O gün hava güzel olsaydı her şey önlenebilirdi. Kendisini sürükleyen güçlerin sonsuz bir sabırları yoktu sanki. Güzel ve zavallı avlarının üstüne atılmak için yıllar yılı beklememişlerdi sanki.

Kötü hava Pierre'le Séverine'i odalarında kalmak zorunda bıraktı. Pierre bundan yararlanarak cerrahi konusunda hazırladığı bir bildirinin son eksiklerini tamamladı. Séverine de kurulmuş makine gibi resimli bir takım gazeteleri, dergileri karıştırmaya başladı. Paris'ten yola çıkarken almışlardı bunları, ama okumaya vakit bulamamışlardı. Oraya gelişlerinden beri hepsi bir masanın üstünde sürünüyordu. Bunlardan ikisine şöyle bir göz attı, üçüncüsünü açtı. Yazılar da, resimler de aşağılık şeylerdi. Séverine ilanlara bakmayı daha uygun buldu. Gözleri hemencecik bir takım satırlara takıldı, ilk bakışta da ne demek istediklerini anlamadı. Sonra harfler sözcükleri oluşturdular, bunlar da kafasına dank etti o zaman:

Bn.Anais, çevresinde üç güzel peri kızıyla
birlikte konuklarını Virène sokağı
9 No.daki sıcacık yuvasında her gün kabul
etmektedir. Gelenler zerafet, güzellik ve
özel bir hava ile karşılaşacaklardır.

Séverine ilanı birkaç kez okudu. Adını ağzından kaçırmış gibi geldi ona. Sonra Virène sokağında sadece bir takma adı olduğunu anımsadı, korkulu gözlerle Pierre'e baktı. Kocası dikkatli dikkatli çalışıyordu. Genç kadın daha sonra açılıp düzelmeye başlayan denizle gökyüzünü seyretti.

Birdenbire: "Çıkalım hadi," dedi. "Güneş yine göründü."

Fakat ne deniz banyosu, ne de kumsaldaki gezinti gördüğü ilanı unutturamadı ona. Yatarken dergiyi yine aldı, Pierre'in göremeyeceği biçimde sayfayı katlayarak donuklaşan bakışını ilana dikti. Randevucu kadının çağrısıydı bu, Gündüz Güzeli'nin yatağı çevresinde toplanmak için verilen işaretti... Bn.Anais'in adı dergiye basılınca, ağızla söylendiği zamankinden ne denli başka görünüyordu! Sonra evi, kadınları ve nihayet Séverine'in kendisi... Hepsi de yavanlıkları içinde nasıl da tiksinti veren deyimlerden daha utanmazcaydılar, nasıl da değişip bayağılaşmışlardı!

"Sıcacık bir yuva... üç peri kızı... özel bir hava..."

Séverine'in ağzında acayip ve uğursuz bir tat, bildiği fakat kendisi için yine de yeni olan bir tat vardı. İçini kendisine iyi gelen, utanç verici bir sıcaklık kaplamıştı. Pierre'in izninin sonuna yaklaştığını hesapladı. Kendine değil de ona acıdı.

Gündüz Güzeli'nin döndüğünü Marcel nasıl da hemencecik öğrenivermişti! Bunu Séverine'e hiçbir zaman söylemedi ama genç kadın Virène sokağındaki eve yerleşeli daha bir saat bile olmamıştı ki onun sesini duydu. Biraz başı döndü. Marcel'i yine göreceğini biliyordu ama onun hemen geliverişi, bu adamın inatçılığı ve haberalma olanakları üzerinde kendisini aydınlatmış oluyordu. Daha fazla düşünmeye vakit bulamadı bunu. Kapı "küt" diye açıldı. Eşikte Marcel göründü. Yüzü bembeyazdı. Günler boyu sürüp giden bir öfkenin etkisiyle tir tir titriyordu. Güç anlaşılır bir tarzda:

- "Yalnızsın ha?" dedi. "Öyle olsun peki. Yanında bir de erkek olsun isterdim."

Séverine kendi de farkında olmadan duvara dek gerilemişti.

- "Gitmek zorunda kaldım. Anlatacağım sana," diye mırıldandı.

Marcel bütün altın dişlerini göstererek sırıttı:

- "Anlatacaksın ha! Dur da ben anlatayım sana."

Dar belini saran kayışı çıkardı, kapıyı kapayıp kilitledi. Séverine onun yaptıklarını anlamadan, aptalca bir bakışla izliyordu. Fakat öfkeli bir elin havaya kaldırdığı kayış, bir ıslık sesi çıkardı.

Séverine bu vuruştan kaçma gücünü ve ustalığını nerede, nasıl buldu ve Marcel'i kuzu gibi yapan o vahşice enerjiyi nasıl gösterdi:

- "Kımıldama, hepiniz ne yaparsanız yapın, bir daha yüzümü göremezsin yoksa," dedi.

İkisi de aralarında odanın bütün genişliği olduğu halde, uzun süre ayrı kaldılar. Sessizliğin içinde çabuk çabuk soluk alışları duyuluyordu yalnız. Bu soluklar yavaş yavaş sakinleşti ve Séverine'in iradesini çelikleştiren korkunç hayal de yavaş yavaş silikleşti: Pierre'i, kendi yüzünü yırtan utandırıcı bir yarayı seyrederken görmüştü. Bu hayalle birlikte bütün gücü de kesiliverdi ama bu gücün ona gereği de yoktu artık. Marcel başını önüne eğmiş:

- Hippolyte ne derse desin, başka kadınlar gibi değilsin sen..." diyordu.

Boğuk bir gürültü duyarak başını kaldırdı. Séverine yere yıkılmıştı. Ona doğru fırladı, alıp yatağı yatırdı. Genç kadın kendinden yarı geçmiş haldeydi, korunmak için kollarını kaldırdı.

Marcel utanç içindeydi: "Korkma, korkma yavrum," diyordu

boyuna.

O gün hiç dokunmadı ona. O günahkâr melek yüzünde arzudan daha derin bir duygu vardı.

Ertesi gün kendini toplamıştı, Séverine'in odasına her zamanki sırtışıyla girdi. Fakat kollarına aldığı zaman, genç kadın onun kaslarındaki belirsiz dikkatten şunu anladı: Canını acıtmaktan korkuyor, zevk duymasına özen gösteriyordu. Séverine her zamankinden az zevk duydu. Ve yalnız şehvetten gelmeyen bir gücün farkına vardıkça bu zevk giderek daha da azaldı.

Gündüz Güzeli'nin kaçısından önce Marcel: "Bir akşam yemeği birlikte yiyelim," demişti. O da kesinlikle "olmaz" demişti tabii. Marcel o zamanlar henüz yiğitliğe toz kondurmadığından omuzlarını silkmiş, bir daha da bu konudan söz etmemişti. Şimdiyse inatla dönüyordu yine buna. Bilemediği bir hamurdan yapılmış olduğunu için için sezdiği bu metrese, - her gün de olsa - bir genelevde buluşmaktan daha ince bir bağla bağlanmak istiyordu.

Séverine de ruhsal yanı olmayan bir zevkin şaşmaz yasasına boyun eğmekteydi: Bu zevk zamanla aşınıp körelir, onu yine elde etmek isteyen kişi de araştırmaları sırasında yapay çarelere başvurur hep. Genç kadın da Marcel'e karşı duyduğu isteği canlandırmak için, delikanlının yaşamını saran tehlikeli sırları anımsama işine giderek daha sık başvuruyordu. Fakat hayal gücü bu yardım kaynağını çabucak yıpratıverdi. Bunun üzerine de Marcel'in birlikte yemeğe gitmek için ayak diremesini daha elverişli karşıladı. Şöyle düşündü: Onu, sürmekte olduğu şüpheli yaşamın içinde yakalarsa, duyduğu zevkin en derin yanını oluşturan o korkuyu -bir süre için de olsa- bir kez daha tadacaktı. Böyle bir akşamı zihninde iyice canlandırmaktan öylesine hoşlandı ki, olanaksız sanır oldu bunu. Yanında Pierre olmadan, gece geç vakit nasıl sokağa çıkabilirdi?

Kendi de farkında olmadan bir fırsat kolluyordu. Fakat insanların bekleyiş halindeki gizli benliklerinin karşısına her zaman çıkan bu fırsat da çıkıverdi hemen. Taşrada yapılacak bir ameliyat, Pierre'in yirmi dört saatliğine Paris'ten uzaklaşmasını gerektirdi.

Marcel'le Hippolyte Séverine'i Saint-Germain-l'Auxerraois kilisesinin yakınındaki şarabevinde bekliyorlardı. Çoğu kez birlikte oldukları zaman yaptıkları gibi hiç konuşmuyorlardı ama o zama-

na dek sessizliklerine egemen olan derin güvence duygusu yoktu o akşam. Marcel'in bir kadınla akşam yemeği yemesi Hippolyte'i telaşlandırmıyordu. Öteden beri kadın arkadaşları hadlerini bilirler, erkekleri aralarında konuşsunlar ya da düşünsünler diye, kendi hallerine bırakırlardı. Fakat Gündüz Güzeli böyle olmasa gerekti. İzni olmadan yola çıkarak kendisine yaptığı hakaretten sonra Marcel nasıl olurdu da bütün gece yanlarında alıkoymak gibi bir lütufta bulunabilirdi ona? Şöyle bir cezalandıramamıştı bile onu, Hippolyte emindi bundan. Bu davranışta kendisinin hiç bilmediği bir korkaklığı gösteren, fakat yiğitliklerine, dürüstlüklerine hayran olduğu az sayıdaki erkekleri yıkan bir belirti görerek acı duyuyordu bu yüzden.

Hippolyte: "Şu işe bak, Anais'in evine ben götürdüm onu," diye homurdandı.

Fakat uzun bir geçmiş ona sağduyu kazandırmış olduğundan, bir sigara sardı: "Yemek yesek fena olmaz hani," diye düşündü. Acıkmıştı çünkü.

Séverine belirlenen saate göre daha erken geldi. Bu saygı gösterisi yüzünden dev yapılı adamın yüzü güldü biraz. Marcel'in aldırmaz bir tavırla Gündüz Güzeli'ne:

- "Şapka hoş duruyor sende," deyişinden de memnun kaldı.

Fakat genç adam Hippolyte'in yanında olmasaydı bu pozu hiç de başaramıyacağını onun duyduğu ölçüsüz sevinçten anladı. Hippolyte sordu:

- "Yemeği nerde yiyoruz?"

Marcel bulvarlardaki birkaç ünlü lokantayı önerdi. Séverine hepsi için birer birer "olmaz" dedi.

Hippolyte: "Sen sus," dedi. "Marcel benimle konuşuyor galiba, ha?"

Sonra arkadaşına dönerek ekledi:

- "Bu kadar numara yeter. Madem ki iyi bir iş yapmak istiyoruz, Marie'nin oraya gidelim. En iyisi bu."

Hippolyte bir karar verdi mi, başkalarının bunu kabul etmelerini beklemezdi. Parayı ödeyip çıktı. Ötekiler de öyle yaptılar, ama Marcel bakışlarıyla Séverine'e danışmaktan da geri durmadı. Hippolyte diriksel uyanıklığıyla bu davranışı sezdi hemen:

- "Sen önden yürü bakayım, Gündüz Güzeli," dedi.

Marcel'le yalnız kalınca tehditle ricanın acayip biçimde birbiri-

ne kanştığı bir sesle:

- "Elimden bir kaza çıkmasını istemiyorsan erkekçe davran... Hiç değilse ben burdayken," dedi.

Hippolyte'in söylediği lokanta Montmartre sokağının başındaydı. Yürüyerek gittiler oraya. Séverine tenhalaşan sebze hallerinin arasından hiç konuşmaksızın kendisini götüren bu iki erkeğin arasında korkulu düş görürmüş gibi, bilmediği bir yere doğru ilerliyordu. Marcel yalnız olsaydı onun peşinden hiç gitmezdi ama Hippolyte'in sessiz adımlarını duyması, iradesini yitirmesine yetiyordu. Bununla birlikte, girdikleri lokantanın görünümü güven verdi ona. Paris'in gizli yaşamını bilmeyen herkes gibi Séverine de arkadaşları toplumun dışında insanlar oldukları için - onların yalnız tehlikeli yerlerde, batakhanelerde ömür sürdüklerini sanıyordu. Oysa minicik lokanta tertemiz, insanın yüzüne gülen bir hali vardı. Giriş kapısının hemen yanında pırıl pırıl bir bar vardı. Üzerlerinde tertemiz sofra takımları bulunan bir düzine kadar masa da bu düzeni tamamlıyordu.

Barın gerisinde duran yün kazak giymiş, nazik bakışlı erkek: "Amman, Marie pek sevinecek," dedi.

Séverine'i terbiyeli terbiyeli selamladığı sırada, dip taraftaki mutfak kapısından, sarmısak ve baharat kokuları saçarak, bluz etek giymiş tostoparlak bir kadın çıktı.

İki arkadaşı ateşli ateşli öperek: "Sizi gidi utanmaz haydutlar sizi!" diye bağırdı. "Dört gün geçer de insan gelip Marie'yi görmez mi?"

Güneylilere özgü sesinin ateşliliği, gençliği hoşa gidiyordu. Kadın kendisine bakınca Séverine gülümsedi. Yüzünün biçimini vaktinden önce bozmuş olan yağ tabakasına karşın, çok iri olan güzel, kara gözleri öylesine iyilik doluydu çünkü.

- "Merhaba şekerim," dedi ona. "İkisinden hangisinin malısın sen?"

Hippolyte ciddi bir tavırla yanıt verdi: "Dur da tanıştırayım. Dostum Bay Maurice (Barın gerisindeki adamdı bu). Bn.Maurice (Bu da Marie idi)."

Sonra Séverine'i göstererek ekledi:

- "Bn. Marcel."

Marie bir ana davranışıyla: "Anlamıştım zaten," dedi. "Şu Marcel yok mu?"

Ciddileşerek alçak sesle sordu:

- "Ne yiyeceksiniz, çocuklar? Benim lahana dolmasından, tabii? Sonra?"

Hippolyte yemekleri seçti. Maurice aperitif ikram etti.

Marcel kolunu Séverine'e doladı. O da hemen hemen sevecenlikle ona sokuldu: Bu lokantada her şeyin güçlü, erkekçe ve nedenini bilemediği, yasak bölge gibi bir hali vardı çünkü.

İçeriye erkekler giriyor; Maurice'in, Hippolyte'in, Marcel'in elini sıkıp Séverine'i selamlıyorlardı. Kimilerinin peşinden kadınlar da geliyordu ama az sayıdaydı bunlar. Barın önünde durmuyorlar, arkadaşlarının bir bakışla ya da tek bir sözcükle kendilerine gösterdikieri masanın başına gidip uslu uslu oturuyorlardı. Bu erkekler vücut yapısı, giyim ve konuşma tarzı bakımından birbirlerinden farklıydılar ama ne olduğu pek tanımlanamayan ortak bir yanları vardı: İşsiz güçsüz oluşlarıydı bu. Davranışlarına, konuşmalarına, başlarını tutuş tarzlarına, tembel bakışlı oynak gözlerine dek sinmişti bu hal. Konuştukları başlıca konu at yarışları ve üstü kapalı sözlerle lafını ettikleri bir takım işlerdi.

İyi havalanmayan salon gittikçe ısınıyordu. Marie'nin biber ve baharatla pişirdiği besleyici ve bol yemekler, alkol derecesi yüksek şaraplar, havadaki sıcaklığa çok canlı bir iç ısı da ekliyordu. Hippolyte'in de söylemekten hoşlandığı gibi bütün masalarda oturanların davranışları düzenliydi ama müşterilerin ağır ve yavaş yiyiş tarzları, omuzlarının gergin çarpıklığı, enselerinin bükülüşü Séverine'de gizli ve tehlikeli bir yemek yeniyormuş izlenimi uyandırıyordu. Kimsenin yüzüne bakmıyor; ne öteki masalarda ağır ağır söylenen sözleri, ne de Hippolyte'le Marcel'in konuştuklarını dinliyordu. Onu zevkli bir rahatlık duygusu içinde, belirsizlik halinde tutan şey, şüpheli yaşamlarını bilmediği bu toplum ve ahlak kuralları dışındaki (Marcel'in sık sık kullandığı bu sözleri anlıyordu nihayet), çevresini saran kişilerdi. Bu topluluk sert bir içki etkisi yapıyordu onda.

Kadınlar dışında hiç kimse kalkıp gitmek için acele etmiyordu. Hepsi birer birer çıkıp gittiler.

Virène sokağındaki evin kendisine bol bol sağladığı şehvet görüntülerini sefil ten zevkleri bakımından kat kat geçen hayallerin başına üşüşmesi karşısında, Séverine tatlı tatlı ürpererek kendi kendine soruyordu: "Ne yapmaya gidiyorlar acaba?"

Hippolyte birdenbire: "Eh, vakit geldi," dedi. "Son içkimizi de başka yerde içelim."

Marcel bir an çekindi, sonra onun kulağına:

- "Ben gidemem, Gündüz Güzeli var," diye fısıldadı.

Hippolyte sesini yükselterek: "Bana bak Maurice," dedi. "Bir yerde başının derde gireceğini sezseydin, karını da yanında götürür müydün?"

- "Asıl o isterdi bunu benden."

Hippolyte kalktı. Marcel'le Séverine de ona uydular. Sokakta Hippolyte alçak gönüllü bir tavırla kolunu Gündüz Güzeli'ne verdi:

- "Yine de yüreklisin sen," dedi.

Omuzlarını silkti, sonra Marcel'e dönerek:

- "Hoş, tehlike var da denmez ya," diye ekledi.

Séverine'in içini öldürücü bir korku kapladı. Ne olduğunu bilemediği bir tehlikeden değil de, makbul sayılmayan kişilerin arasına gittikçe daha fazla sürüklenişinden ileri geliyordu bu. Fakat Hippolyte'in ona dokunuşu ve az önce ayrıldığı yerin niteliği, acayip bir etkilenme sonucu, bu korkunun su yüzüne çıkmasına olanak vermiyordu.

Hippolyte'in gittiği yer Sebze Hali karşısında bütün gece açık olan küçük bir bardı. Bir batakhane kokusunu orda sezmeye başlıyordu insan. Kirli masalar, kaygan yer karoları üzerindeki çöpler, salonun boşluğu hem yorucu hem bulanık acaip bir ışık yüzünden içi burkuluyordu insanın. Dışarda ne olduğu bilinmeyen şeyler yüklü arabalar ağır ağır geçiyordu. Ayaklarında hantal çizmeler, ellerinde kırbaçlar bulunan yarı uykuda adamlar, derileri parıldayan atları sürüyorlardı. Bir çeşit barbarlık hüküm sürmekteydi ortalıkta.

Hippolyte'le Marcel konyak içiyorlar, dış dünya ile ilgilenmez görünüyorlardı. Fakat Séverine bardan içeriye bir grubun girdiğini görünce dostunun elini kavradı: O dakikada Marcel korkunç bir tehlikeden kendisini koruyan tek kişi gibi göründü ona.

Marcel yavaşça: "Sakin ol. Geldiğime iyi etmişim. Üç kişiymişler," dedi.

Adamlar gelip rahat rahat Hippolyte'in masasına oturdular ve içlerinden biri, en ufak tefek ve çiçek bozuğu olanı Séverine'den yana çabucak bir göz attı.

Hippolyte: "Konuşabilirsin, Marcel'in dostu o," dedi.

Séverine'in başı ağır ve boştu ama öyle olmasaydı bile başlayan konuşmadan hiçbir şey anlayamıyacaktı yine. Öylesine ani ve esrarlı bir konuşma oldu bu çünkü. Konuşanlar Hippolyte'le çiçek bozuğu adamdı. Her ikisinin arkadaşları da taraflardan birini varlıkları, suskunluklarıyla destekliyorlardı. Séverine ufak tefek adamın birdenbire:

- "Hırsız," diye homurdandığını duydu.

Sonra Marcel'in elini ceketinin cebine götürdüğünü gördü, üç hasım da aynı şeyi yaptılar. Fakat Hippolyte yumruğunu Marcel'in eli üzerine koydu:

- "Olay çıkarma yavrum," dedi yavaşça. "Değmez bu ödlek heriflerle hırlaşmaya."

Masayı itti, çiçek bozuğu adamın bileğini tutarak elini cebinden çıkardı. Adamın parmakları bir tabancayı sımsıkı kavramıştı. Hippolyte silahı kendi karnına doğrultarak:

- "Al bakalım işte," dedi.

Bir saniye süreyle adamın ateş edeceği sanıldı, sonra bakışları Hippolyte'in gözleri önünde bocaladı. O zaman Hippolyte emretti:

- "Hadi, ver. Mal yanında, biliyorum."

Çiçek bozuğu adam uyurgezer gibi davranışla öbür cebinden bir paket çıkarıp Hippolyte'e verdi. O da:

- "Ağırlığı tamam," dedi. "Sizi alıkoymıyalım artık."

Üç adam kapıya doğru gittiler. Marcel:

- "Demin bir 'hırsız' lafı etmiştin hani. Kalleşçe saldırmayacağım sana. Sonra görüşürüz," diye bağırdı onlara.

Hippolyte gururla Gündüz Güzeli'ne: "Senin erkeğin de pek ateşli," dedi.

Bir çeşit baş dönmesi Séverine'in gözlerini karartıyordu ama baş dönmesi değildi bu artık. Daha irileşen, daha güzelleşen gözleri Marcel'in gözleriyle karşılaştı. Erkek onun, yürekliliğini ve adam öldürmeyi ilk olarak düşündüğünü görerek duygulandığını anladı:

- "Valparaiso'ya kadar kovalamak zorunda kalsam bile o 'çopur'un hakkından geleceğim, tıpkı öteki gibi..." dedi.

Hippolyte sert sert onun sözünü kesti:

- "Böbürlenmek için masallarını anlatmaya kalkışma. Siz gidip yatın hadi, benim işim var."

Séverine'e dönerek ekledi: "Aferin, uslu oturdun. Biraz ister misin?"

Genç kadın onun kendisine ne vermek istediğini anlamadı ama "istemem," dedi.

Hippolyte: "Haklısın," dedi. "Sana göre değil bu. Hadi, güzel güzel sevişin, çocuklar."

Marcel'le yalnız kalınca Séverine sordu:

- "Ne demek istedi bana?"

Dostu belirli bir tiksintiyle: "Kokain," diye yanıtladı. "Yanında iki yüz elli gram var, 'çopur'dan aldı, sen de gördün ya. Şimdi de gidip satacak, bir aylığına zengin olacağız."

Séverine ne Marcel'in evine, ne de bulundukları mahalleden başkasına gitmek istedi hatta. Virène sokağını, şarabevini, Mae'nin lokantasını ve az önce çıktığı barı içine alan bu mahalle, yaptığı aşırılıklar için en elverişlisiymiş gibi geliyordu ona. Fakat, gözlerinin önünde olup bitenlerden azmış gibi Marcel'i çok canı çektiğinden, onunla birlikte hemen oradaki adı kötüye çıkmış otellerden birine gitti ve orada, külüstür bir odada, zevklerin en tatlısına erişti.

Şafak henüz sökmeye başlamıştı ki Séverine yataktan kalktı:

- "Gitmem gerek," dedi

Geçirdiği bu gece Marcel'in içgüdülerini yeniden uyandırmıştı, bir an için tepki göstererek tehdit dolu bir tavırla sordu:

- "Alay mı ediyorsun?"

Séverine: "Gitmem gerek," diye yineledi.

Séverine'in bel kayışını elinden aldığı günkü gibi, Marcel adını bilemediği, fakat hiçbir şeyin altedemiyeceği bir gücün genç kadına destek olduğunu anladı:

- "Peki peki, ben de geliyorum," diye homurdandı.

- "Gelmene gerek yok."

Canını koruyan birinin o dayanılmaz bakışı Marcel'e boyun eğdirdi yeniden. Séverine'i bir taksiye kadar götürüp yolcu etti. Arabanın ışıkları göründüğü sürece sanki büyülenmiş gibi kımıldamadı hiç. Sonra okkalı bir küfür savurdu, Hippolyte'le konuşmaya gitti.

Hippolyte daha çabuk bakmayıp eli çabuk davranmasaydı, ya da çiçek bozuğu ufak tefek adam ateş ediverseydi ne olurdu acaba? Séverine yatağına girdikten sonra düşünebildi bunu ancak. O zaman da sıtmaya tutulmuş gibi titremeye başladı.

Birkaç saat sonra Pierre yolculuktan döndü, yüzünde yorgunluğun izleri vardı.

- "Beni yalnız bırakma. Sensiz yaşayamam," diye yalvardı Séverine.

Marcel birkaç gün Virène sokağındaki eve uğramadı. Séverine hiç kaygılanmadı bu yüzden. Ondan hiçbir şey beklediği yoktu. Onu yine gördüğü zaman Marcel:

- "Bu akşam yemeği birlikte yiyeceğiz," dedi.

Genç kadın çok sakin bir tavırla geri çevirdi bu isteği. Zararsız bir yabancının karşısındaymış gibi geliyordu ona. Marcel de zora başvurmadı, hemen hemen tatlı bir sesle sordu:

- "Niçin istemediğini söyler misin bana?"

- "Burada herkes serbest olmadığımı biliyor."

- "Sen de serbest ol öyleyse. Erkekçe söz veriyorum sana bak: Hiçbir şeyin eksik olmayacak."

Séverine: "Olamaz," diye yanıtladı.

- "Onu seviyorsun demek?"

Séverine sesini çıkarmadı.

Marcel: "Peki öyleyse," diye mırıldandı, çıkıp gitti.

Genç kadın onu kesinlikle yola getirdiğine inandı. Ama Bn.Anais'in evinden çıkarken Marcel ya da Hippolyte kendisini izliyorlar mı diye yine de birkaç kez dönüp baktı. Kuşku uyandıracak bir şey görmeyince evine döndü.

Aynı akşam Blanche meydanındaki bir barda Hippolyte'le Marcel sessiz sessiz içki içiyorlardı. Yeni yetme bir delikanlı yanlarına geldi. Saygılı bir tavırla:

- "Herşeyi öğrendim, Bay Hippolyte," dedi. "Elektrikçi numarası yaptım."

Sonra da Gündüz Güzeli'nin adresini, oturduğu katı ve gerçek adını verdi.

Hippolyte ispiyoncusunu yolcu ettikten sonra Marcel'e:

- "Şimdi de ne zaman, ne istersen," dedi.

Yaptığı kurnazlığın, bu dünyada en çok sevdiği insana hazırla-

dığı alınyazısını bilseydi, kan dökmekten hoşlanmayan Hippolyte kendisine bu bilgileri getiren soluk yüzlü delikanlıyı -daha o konuşmadan önce- öldürürdü.

VIII

Dürüstlükten mi, yoksa boşyere yenmeye çalıştığı daha karmakarışık bir duygu yüzünden mi? Marcel ilk günler Séverine'e karşı elde ettiği silahları kullanma yürekliliğini hiç göstermedi. O böyle çekinip dururken beklenmedik bir şey oldu.

Bir perşembe günü saat dörde doğru (bütün ayrıntılar Séverine'in belleğine bir daha silinmemecesine yerleşmişti) Bn.Anaîs üç "sermaye"sinin yanına gitti:

- "Süslenip güzelleşin. Çok kibar bir beyefendi geldi. Hepinizi görmek istiyor", dedi.

Arkadaşlarının peşinden giderken Séverine'in içine hiçbir önsezi doğmadı. Güzel omuzları dimdik olduğu halde sakin adımlarla yürüyerek büyük odaya girdi. Erkek pencerenin önünde duruyordu. Sırtı görünüyordu yalnız. Fakat Séverine bu dar, kemikli sırtı görünce geriledi. Bir saniye daha geçseydi kaçmak, saklanmak için kapıyı açacakı. O zaman da Bn.Anais bir daha yüzünü görmeyecekti. Fakat yapamadı. Virène sokağındaki evin yeni müşterisi, olduğu yerde döndü. Birden eli ayağı kesilen Séverine'de ne bir adım atacak gücü bulabildi, ne de bütün benliğini birdenbire dolduran çığlığı koparabildi.

Henri Husson'un yıpranmış, ince gözleri genç kadının üzerine dikildi. Bu bir an sürdü ancak, fakat Séverine artık kendisini hiçbir şeyin kurtaramayacağı bir ağa tutulmuş gibi bir izlenime kapıldı. Hippolyte'in ezici cüssesi bu bakışın kaçamaklı keskinliği yanında ne denli hafif kalıyordu!

Husson: "Günaydın, bayanlar, oturun rica ederim," dedi.

Charlotte: "Sevimli adam, değil mi Mathilde? diye bağırdı.

Bu iki sesin karşılıklı çınlayışı, yaşamının iki yönünün böylece ortaya dökülmesi Séverine'i kahretmeye yetti. Bir sandalyenin üzerine yığıldı, ellerini kavuşturdu. Kendisine kalan biraz aklı, biraz canı ölüm derecesinde kasılmış parmaklarının arasında tutmak, kaçırmamak istiyordu sanki.

Bn.Anais: "Bir şey içmek istemez misiniz efendim?" diye sordu.

- "Tabii tabii... Bu hanımlar ne isterlerse... Ama adları ne? Yaaa, çok güzel, Bn.Charlotte, Bn.Mathilde ve... Gündüz Güzeli mi? Gündüz Güzeli... Değişik, hoş bir ad."

Sesinin bütün ahenkli olanaklarını, kişiliğinin bütün sinirlendiri-

ci sevimliliğini kullanıyordu. Séverine'in elleri çözüldü, gevşek ve kararsız kolları sanki içleri saman doluymuş gibi, bedeninin iki yanına sarktı.

İçkiler geldi. Charlotte Husson'un kucağına oturmak istedi. O nazik bir tavırla engel oldu buna:

- "Daha sonra, matmazel," dedi. "Şimdilik bütün benliğimi sizin varlığınıza, sohbetinize kaptırmış durumdayım."

Bin çeşit ıvır zıvır şeyden sözetti, fakat bunu gittikçe daha özentili, daha dokunaklı bir ifade kaygısıyla yaptı. Sözlerinin her biri de Séverine'in yüreğini didik didik ederek paralıyordu. Utanç değil, korku değil de tarife gelen tüm duygulardan beter bir rahatsızlık duyuyordu. Husson hep aynı güvenli konuşma tarzıyla Charlotte'un iki anlamlı yanıtlar vermesine, kaba kahkahalar koparmasına yol açtı. Bu çelişkili oyunu da tam bir saat boyunca sürdürdü, bu süre içinde çok seyrek olarak Séverine'in yüzüne baktı. Fakat göz kapakları hafif hafif ürperiyor, Séverine de bu belirsiz hareketlerin ne gibi bir zevk gizlediklerini korkuyla seziyordu.

"Bu zevki gidermek için işi nerelere vardıracak acaba?" diye kendine soruyor, bu amaca ulaşmak için de hangi dolambaçlı yollara başvuracağını biliyordu.

Fakat Husson içkilerin parasını ödedi, şöminenin üzerine birkaç banknot bırakarak:

- "Bu hediyeyi de aranızda bölüşün lûtfen, hanımlar," dedi.

Séverine bitkin bir halde onun odadan çıkışını seyretti. Husson çıktıktan sonra deli gibi arkasından fırladı. Bilmek, emin olmak istiyordu.... Husson holde Bn.Anais'e "Allahaısmarladık" diyordu. Gitmek niyetinde miydi, Séverine'in görünmesini mi bekliyordu? Bunu kendisi de bilmiyordu herhalde; ancak bazı yüz ifadelerinin, bazı vücut biçimsizliklerinin kendisine sağlayacağı buruk zevki duyma işini sapık içgüdülerine bırakıyordu.

Séverine kolunu Husson'a doğru uzatarak: "Durun," diye kekeledi.

Bn.Anais: "Aaaa, Gündüz Güzeli, sen ölçülü kızsındır! Beyefendi ne düşünür sonra?" dedi.

Husson bu uyarının kendisine sağladığı zevkten hiçbir şey yitirmemek için birkaç saniye bekledi. Sonra:

- "Bu hanımla yalnız kalmak istiyorum... Yapayalnız,"dedi.

Bn.Anais: "Ayol, n'oldu sana Gündüz Güzeli?" diye bağırdı. "Beyefendiyi odana götürsene!"

- "Oraya değil, oraya olmaz..."

Husson biraz titrek bir sesle: "Yok canım, rica ederim, benim yüzümden rahatsız olmayın," dedi.

Kapı üzerlerine kapanınca Séverine kuduruk bir öfkeyle boşandı:

- "Nasıl yapabildiniz bunu! Ne cesaretle?" diye bağırdı. "Rastlantı, demeye kalkışmayın bana. Burda olduğumu biliyordunuz... Adresi bana siz verdiniz. Niçin?... Ama niçin?"

Cevap vermesine vakit bırakmadı, aklından bir varsayım geçmişti çünkü. Daha çabuk konuşarak sözlerini sürdürdü:

- "Bu yola başvurarak beni elde etmeyi düşünmüyorsunuzdur herhalde. Yoldan geçenleri ayaklandırırım, dışarıya atarım kendimi... Yaklaşmayın! Hiç kimseden tiksinmedim sizden tiksindiğim gibi."

Husson yavaşça sordu: "Sizin yatağınız mı bu?"

- "Yaaa, bunu arıyordunuz işte, değil mi? Evet, burası benim odam, bu da benim yatağım. Daha ne öğrenmek istiyorsunuz? Ne yaptığımı, nasıl yaptığımı mı? Açık saçık resimler de ister misiniz? Burda gördüklerimin hepsinden betersiniz siz."

Husson'un kendisini çok tadını çıkara çıkara dinlediğini görünce durdu.

Husson biraz bekledi, sonra Séverine'in susmaya kararlı olduğunu görünce onun elini tutarak üşümüş gibi duran hafif parmaklarının ucuyla okşadı. Yüzü minnet, keder ve acımayla karışık büyük bir yorgunlukla buruştu.

Alçak sesle: "Bütün söylediklerıniz doğru," dedi. "Ama sizden başka kim daha iyi bağışlayabilir beni!"

Séverine bu yanıtla biçilmiş gibi oldu sanki. Yatağın üzerine yığıldı. Ondaki şaşkın yosma hali... kırmızı yatak örtüsü... Bunlar Husson'da tümüyle tükettiğini sandığı bir zevki yeniden canlandırdı. Sessiz sessiz bunun tadını çıkardı, sonra daha büyük bir yorgunluk, bir keder ve acıma duygusu yüzünden iki büklüm oldu.

Séverine'le o ne olduğunu anlamadıkları, şifa bulmaz bir hastalığa tutulmuş zavallı iki hayvan gibi bir an bakıştılar.

Husson kalktı. Onları burada bir araya getiren kirli gücü uyan-

dırmaktan korkuyormuşçasına, en ufak bir gürültü yapmaktan kaçındı. Fakat Séverine kendisini yeniden hayata kavuşturacak inancayı elde etmiş değildi henüz.

- "Bir dakika... Bir dakika daha..." diye yalvardı.

Onun bu ateşli yalvarışı Husson'un oynak gözkapaklannı yeniden buruşturdu. Fakat genç kadın kendini bütün benliğiyle duymakta olduğu korkuya kaptırmış olduğundan, bunu farketmedi hiç. Yatağın üstündeydi hep, bedeninin kımıldanışıyla robu biraz yukarıya sıyrılmıştı. Elleri kırmızı yatak örtüsünün üzerinde büzülüp kasılmış olduğu halde:

- "Söyleyin bana... Tanrı aşkına... Pierre... bir şey bilmeyecek, değil mi?" diye mırıldandı.

Husson en kötü ahlaksızlık anlarında bile böyle bir ihbarda bulunma düşüncesini kabul edemezdi. Bir alın yazısının belli olacağı bu dakikada da kabul etmedi nitekim. Fakat Séverine'in kendisine sunmakta olduğu böyle uzun bir zevk duyma fırsatını nasıl kaçırabilirdi? Genç kadının yüzündeki üzgünlük kaybolup gitmesin diye, eliyle kaçamaklı bir hareket yaptı.

Sonra hemen dışarıya çıktı: Takındığı tavrı bir an daha sürdürmek için gerekli gücü bulamadı kendinde çünkü: Ayrıca bugün topladığı meyvelerin en beklenmedik en zehirli olanını yitirmek de istemiyordu.

Séverine merdivene açılan ağır, kalın kapının kapandığını duydu. Kalktı, Bn.Anais'e koştu, bileklerinden kavrayarak deli gibi fısıldadı:

- "Gidiyorum ben, gidiyorum artık. Unutun beni... Birisi gelip bilgi almak isterse 'kim olduğunu bilmiyorum,' dersiniz. Beni buraya zorla geri getirirlerse, tanımazlıktan gelirsiniz. Her ay bin frank vereceğim size. Daha çok mu istiyorsunuz? Hayır mı? Sağolun, Bn.Anais... Ah, bilseniz..."

IX

O akşam Séverine'in Pierre'i beklerken geçirdiği saatler anlatılacak gibi değildi. Onu yeniden görmek için hem sabırsızlanıyor, hem korkuyordu. İşi öğrenmiş miydi acaba? Husson belki de onun muayenehanesinin adresini biliyordu ve Bn.Anais'in evinden çıktıktan sonra da... Sonra şunu anımsadı birden... Husson'la Pierre aynı spor kulübünde üye idiler. Gerçi Pierre seyrek gidiyordu oraya ama tam da o gün gitmiş olamaz mıydı?

Son haddine varan korkunun kıskançlıkla şu ortak yanı vardır: Onu duyan kimse için en küçük olasılık bile kesinlik haline geliverir. Séverine'in birbiri ardınca aklına getirdiği varsayımlar, olmuş bitmiş birer olay haline dönüşüveriyordu hemen. Felaketin kopacağından kuşkulanmıyordu artık. Bu derin, akılsızca korku, çektiği azabın ilk anlarından başlıyarak Séverine'de, Husson'un ağzını sıkı tutmayacağı gibi kesin bir gerçeğin etkisini yarattı. Hangi ilke, hangi ahlaksal düşünce alıkoyabilirdi onu bundan? Husson onu ahlaksızlıkta kendisine eşit sayarken, her türlü ölçülü davranma kaygısından sıyrılmamış mıydı? Konuşacaktı, kesindi bu. Ne zaman? Bu da onun benliğinde taşıdığı şeytanın bileceği işti yalnız. Séverine'in de kendi şeytanını taşıyışı gibi...

Ateş gibi yanan kupkuru gözleriyle zavallı bir yaratık halindeydi. İçine daldığı hoyrat sefahat âlemini nasıl tutkuyla ve acizlikle düşündüğünü ondan başka hiç kimse ölçemezdi. Bu yüzden ne vicdan azabı duyuyordu, ne de pişmanlık. Sendeleyerek attığı adımların herbirinde insanlık dışı bir elin kendisini itelediğini, bu işin içine dalan bedeninin de her seferinde kendisini daha derinleşen bir çukurdan ötekine sürüklediğini gereğinden çok hissetmişti. Kaderi yaşamının bölümlerinden birine yeniden başlama olanağını ona verseydi bu yakıcı, çamurlu yolun bütün aşamalarını yeniden alırdı. Böylece de, kapıldığı bu son kaygıda pişmanlığın içe işleyen tatlılığına dek, Husson'dan nefret etmenin yaratacağı oyalanmaya dek herşeyden yoksun kalmaktaydı. Kendi hesabına Husson da yasak ve ölümcül tanrıların önünde açtıkları yolu izliyordu.

İşlediği günahın ağır cezasını çekecekti kuşkusuz, ama başı dönen bir kimsenin kayıp düşmesi gibi bir şey olmuştu bu. Bu adaletsizliği algılayışı, şöyle bir sonuç doğuruyordu: Séverine'in korkusunun nedeni yalnız kendisinin ve Pierre'in ne olacakları değildi. Bu korku, kendisine karşı bir takım kurtçuklarla cüce yara-

tıkları, devlerle büyülü iksirleri kullanmış olan karanlık bir evrenin varlığını anlamış olmasından da doğuyordu. Kimsesiz ve mutsuz bir çocuk gibi, arada bir hafif hafif inliyordu.

Sevgisini saçmalığa dek varan (inancı böyleydi) bir çabayla savunmak için duyduğu içgüdü Séverine'de öylesine güçlüydü ki, Pierre'in geliş saatinin yaklaştığını hissedince, bozulan yüzüne makyajla çeki düzen verecek gücü buldu kendinde. Fakat onu karşılamaya gidemedi. Yaptığını duyduğu bütün hareketler, sert vuruşlar halinde göğsünün içinde yankılanıyordu. Pierre'in adımları sakindi... Şapkasını çıkarıyor, holdeki aynanın karşısında duruyordu... her zamanki gibi. Fakat çok zorlu, ya da çok iç paralayıcı duyguları dizginlemek için yapıyordu bunu belki. Séverine soluğu kesilmiş bir halde gözlerini dikmiş, kocasının içeriye gireceği kapıya bakıyordu. İşin içyüzünü öğrenecekti hemen. Geçen her saniye, içinde daha korkunç bir inanç yaratıyordu. Husson ne diye beklesindi? Séverine hiçbir şeyin dizginlenmediği atılımların gücünü biliyordu... Şakaklarında kocaman böceklerin kımıldadıkları gibi bir izlenime kapıldı. Sonra bunlar kımıltılarını birden kestiler. Kapının topuzu dönüyordu.

Séverine içini kaplayan o olağanüstü kurtuluş duygusunun geçici niteliğini hissetmemiş olsaydı, ona bunu sağlayan bütün üzüntüleri şükranla karşılardı. Bastırılıp sıkıştırıldıktan sonra birdenbire serbest bırakılan bir fıskıye gibi, Séverine'in benliğini de yaşam yeniden kaplayıverdi. Pierre ona gülümsüyordu. Pierre kucaklayıp öpüyordu onu. Ertesi güne dek korkacağı bir şey yoktu artık. Gözlerini kaplayan mutluluk buğusu, gözyaşlarının arılığını, inceliğini verdi ona.

Geceyi birlikte geçirdiler. Pierre uyuyunca Séverine hafifçe doğruldu. Canı uyumak istemiyordu. Bir ölüm mahkûmu da son anlarında sevdiği şeylerin anısıyla avunmaz mı? Séverine Pierre'in soluğunu dinledi.

"Benim o, hâlâ benim o..." diyordu kendi kendine. "Ama çekip gidecek..."

Bu güzel vücut, bu güzel yüz, kendisiyle dolu olan bu güzel yürek... hepsi altüst olacaktı yakında. Pierre'in saçlarına eğilen Séverine, hemen hemen bilinçsizce mırıldandı:

- "Sevgilim, yavrucuğum, gerçeği öğrenince çok acı çekme e mi? Neden? Neden? Seni daha da büyük bir sevgiyle seviyorum.

Bu işler olmasaydı kendim de bilemiyecektim bunu. Onun için çok acı çekme. Dayanamam, dayanamam..."

Yastığa kapandı. Onun için, kendisi için ruhu bağdaşmaz iki ayrı parçaya bölen insanlık kuralı için gözyaşı döktü: Bu acıklı hali herkes kendi benliğinde taşır ama başkasındakini de bağışlamaz.

Bütün ortak yaşamlarını anımsadı sonra. Tümüyle unuttuğunu sandığı ufacık ayrıntılar aklına geliyordu yine. Her birini anımsadıkça da Pierre'in omuzunu, başını hafifçe okşuyor, okuyup üfler gibi tekrarlıyordu:

- "Acı çekme, çok acı çekme. Beni ne istersen yap ama o denli acı çekme sakın."

Anılarının, kaygılarının, yakarışlarının arasında sabah olduğunu gördü. Daha önce de bir kez, Bn.Anais'in evine ilk gidişinden sonra, Séverine bu belirsiz ışığın, umudunun sonunu getirdiğine inanmıştı. Bu çocukça korku karşısında acıma duydu. Ortada bir belirti olmadığı halde işin meydana çıkacağını sanmış olduğu için ne denli masumdu o zaman. Her şey ona bağlıydı. Oysa bugün... Bir başkası tek bir söz söyleyerek en sevecen yaşamın üzerine en kötü çirkefi atabilirdi. Ve bu söz de söylenecekti. Husson göz kapaklarını kırpıştıran zevke karşı koyamıyacaktı.

Düşünmekten vazgeçti. Pierre uyanıyordu. Bu gece ne kadar da kısa olmuştu.

Séverine kocasının hastaneye gidişini geciktirmek için elinden gelen her şeyi yaptı. Sokak tehlikelerle dolu gibiymiş geliyordu ona. Husson'u ya da onun bir habercisini her köşebaşında pusuya yatmış görüyordu. Ama yine de Pierre'in gitmesine katlanması gerekti.

Evden çıkarken: "Öğle yemeğini evde yiyeceksin muhakkak, değil mi?" diye sordu. "Hiçbir şey engel olmayacak sana... Söz veriyorsun, ha?"

Sonra öğleye kadar olan saatler Séverine'in yüreğine damla damla, saniye saniye bir çekicin vuruşları gibi inerek akıp gitmeye başladı. Bu zaman parçalarının her biri Pierre'e her şeyi öğretebilirdi. Kendisini henüz ondan ayırmakta olan saatlerin içinde bunlar gibi öyle çok parça vardı ki. Husson... Pierre.. Husson... Aralıksız olarak iki çehreyi seyrediyor; sevdiği yüz ise büyümüş,

camlaşmış olan ötekinin karşısında silikleşiyordu. Kafasının çalışması giderek sivri bir çivi halini alıyordu. Bu çivi de beynini burgu gibi delerek deli edebilirdi onu. Séverine böyle bir saldırıya uzun süre dayanamayacağını anladı. Pierre'in onun yanından ayrılmaması gerekti artık. Onunla yola mı çıksaydı? Razı olmazdı ki. Séverine en iyi silahını daha önce kullanmamış mıydı? En iyisini mi? Ama yine dönmek gerekecek, Husson da orada olacaktı hep...

Öğle olunca bir gün öncekinden daha güçlü bir kaygı Séverine'in düşüncelerini zincire vurdu sanki. Geçmekte olan zaman, kendisine soluk almak için bırakılan süreyi durmadan kemirip aşındırıyordu. Tehlike bir kasırganın bulutları gibi yığılıyor, her saat de Husson'un seçtiği saate doğru akıp gidiyordu. Bunu düşününce Séverine'in gözleri karardı. Pierre'in yanında oluşunun bile, kendisini boğmakta olan ilmiği gevşetmeyeceğini anladı.

Ama Séverine yine de görünmeyen, pek yakın olan düşmanla savaşını sürdürdü.

Birkaç kez korkuya kapıldıktan sonra kocasının henüz bir şey bilmediğinden emin olunca: "Pek kederli hissediyorum kendimi," dedi. "Muayenehanene telefon edip de yanımdan ayrılamayacağını söyler misin?"

Çok hasta bir küçük kız kadar sevimliydi. Pierre onun bu isteğini geri çeviremedi.

Öğleden sonraki saatler boyunca da Séverine'in kendisine sık sık, dikkatli dikkatli baktığını görerek şaştı. Bu bakışlara o ateşliliği veren, genç kadının duyduğu rahatlığın zavallı iğretiliğiydi. Hem de ne rahatlık! Telefonun her çalışında biçarenin yüreği duruyordu. Sonunda dayanamadı, telefonlara kendisi yanıt verdi.

Utangaç bir tavırla: "Böylece oyalanıyorum da..." dedi.

Derken postacı geldi. Pierre zarfları açmadan önce incelerken Séverine bayılacağını sandı.

Yüzüne, sesine çeki düzen vermek için birkaç dakika bekledikten sonra sorma yürekliliğini gösterdi:

- "Yeni bir şey var mı?"

Pierre: "Hayır," dedi, onu nasıl çekilmez bir yükten kurtardığının farkında değildi.

O gece de birlikte yattılar, evlerinde bile Séverine tehlikenin her an çıkabileceğini sanıyordu; çünkü; ancak kaybetmek üzere olduğu erkeğin vücuduna değince yatışabiliyordu biraz.

Mışıl mışıl uyuyan kocasının - belki de bir daha duymayacak olduğu - soluk alışına kulak kabarttı ama gözüne uyku girmedi.

Her şeyin ortaya çıkacağı güne daha yakın olan yeni bir gün doğunca Pierre'i tutamayacaktı artık. Meğer ki kendisi... Bir an karar veririr gibi oldu hemen hemen. Kocasının işi böyle öğrenmesi daha iyi olmaz mıydı? Fakat bunu yapamayacağını çabucak hissetti. Pierre kente gidecekti şu halde, orada da öteki adam onu arıyordu kesinlikle. Rastlaşacaklardı... O zaman... Séverine kaskatı kesilip yere düştü.

Bayginlığı kısa sürdü, kendisini yere yıkan korkunun büyüklüğü ayıltti onu. Madem ki önünde daha birkaç saat vardı, bunları kullanması, düşünmesi, çalışıp çabalaması gerekti. Husson'u görecek, yalvaracaktı ona... Hayır... Tersine... Çok yanlış bir şey olurdu bu... Husson onun duymakta olduğu korkuyu görerek keyiflenecekti. Séverine genel kadın olarak kullandığı yatağına kapanarak susması için yalvardığı sırada da öyle yapmıştı nitekim... Hayır... Tersine... Onun hiçbir şeyden korkmadığını sanması gerekti. Belki o zaman... Büyük üzüntülere katlanmak güç şeydir. Bu yüzden de Séverine bu umuda bel bağlıyordu.

Yine o sabah, Husson Sérizy'lerin evine telefon etti. Pierre'in hastanede olduğunu, karşısına Séverine'in çıkacağını biliyordu. Meraktaydı sadece. Séverine kapıldığı şaşkınlık içinde onun her şeyi kocasına anlatma alçaklığını göstereceğini sanmıştı. Bu sanıyı sürdürüyor muydu acaba?

"Benim susacağımdan eminse, duyduğu güveni doğrularım. Öyle değilse güvence veririm ona," diye düşünüyordu.

Fakat Séverine'in davranışı ne öyle, ne böyle oldu. Husson'un Pierre'e her şeyi anlatmak isteyeceğinden emindi. Tasarladığı savaş yöntemine bağlı kalarak ters ters yanıt verdi:

- "Pierre evde yok."

Sonra telefonu "çat" diye kapadı.

Husson bu umutsuzca davranışı, bir tek alçalışın kıramadığı bir gurur belirtisi saydı:

"Gelip yalvaracak bana," diye düşündü.

Bu telefon konuşmasından bir saat kadar sonra hizmetçi geldi:

"Genç bir adam sizi görmek istiyor," dedikten sonra ekledi:

- "Adını söylemedi ama ağzındaki altın dişlerle acayip bir hali var."

- "Gelsin."

Başka zaman olsaydı Marcel'i evinde görmek Séverine'i kahrederdi. Fakat öyle bir haldeydi ki, çok az şaştı buna. Yalnız Husson'u düşünüyordu. Bu saplantı da öteki olaylara karşı tam bir aldırmazlık uyandırıyordu onda. Marcel... Hippolyte... İkisinin de içi dışı birdi. Önceden kolaylıkla anlaşılabilen, önlenebilen, gerekirse giderilebilen doğal tepkileri vardı. Fakat öteki, hep üşür gibi bir hali olan sinsi, sıska bir erkekti. Bir kadın vücudunun kendisine kul köle oluşundan değil de, ruhları çökertmekten zevk alıyordu...

Séverine acayip bir yumuşaklıkla: "Günaydın, Marcel," dedi.

Bu karşılayış tarzı, genç adamın hazırladığı sert sözleri ağzında bıraktı. Bu salonun kendisinde uyandırdığı sıkılganlığı Séverine'in bitkin, kederli hali en yüksek düzeye çıkarıyordu. Geçmeye başlayan bir öfkeyle gittikçe büyüyen bir hayranlık arasında bocaladığı halde Séverine'e bakıyordu. Bu genç kadının bağları, davranışları ve konuşma tarzı her zaman belirsiz ve yapmacıklı bir aşağılık duygusu uyandırmıştı onda. Şimdiyse onun toplumdaki yerini anlamıştı nihayet.

Séverine aynı dalgın yumaşaklıkla sordu:

- "Ne haber, Marcel?"

- "Beni karşında görüyorsun da seni nasıl bulduğuma şaşmıyor musun?"

Genç kadın öyle tedirgin bir hareket yaptı ki, Marcel acı duydu bu yüzden. Onu sandığından çok sevdiğini anlıyordu, artık kendini düşünmez oldu çünkü.

Zayıf, tehlikeli vücudunun sessiz bir hareketiyle ona doğru yönelirken sordu: "Neler oluyor, Gündüz Güzeli?"

Séverine korka korka kapıdan yana dönerek:

- "Bu adla çağırma beni. Gereği yok bunun..." dedi.

- "Nasıl istersen öyle olsun. Başına dert açmak için gelmedim buraya (Yapmayı kararlaştırdığı şantajı unutmuştu gerçekten). Niçin gittiğini, seni nasıl görebileceğimi bilmek istiyordum. Açık söylüyorum bak (yüzünde sert, kararlı bir ifade belirdi), seni görmem gerek."

Séverine sevgi dolu bir hayretle başını salladı. Gelecek günle-

rin düşünülebileceğini aklı almıyordu pek:

- "Ama her şey bitti artık," dedi.

- "Nasıl... her şey mi?"

- "O adam kocama her şeyi anlatacak."

Omuzlarını öyle bitkin bir hareketle çökertti ki, Marcel korktu. Konuşmalarının başından beri Séverine'in aklı iyice başında değilmiş gibi geliyordu ona.

İçine daldığı korkulu düşten çekip çıkarmak için, Séverine'in parmaklarını sert sert sıktı:

- "Açık konuşsana," dedi.

- "Büyük bir felaket oldu, Marcel. Kocam her şeyi öğrenecek."

Genç adam ağır ağır: "Sahi, evlisin sen," dedi ama sesinde kıskançlık mı, saygı mı bulunduğu belli değildi pek. "Bu o mu?" diye sordu.

Bir resmi gösteriyordu. Séverine'in Pierre'in en sevdiği resmiydi bu. Bir rastlantı sonucu gözleri resimde bütün açık yürekliliklerıyle, bütün gençlikleriyle gerçek bir haldeydi. Séverine alışkanlığın verdiği aldırmazlıktan yoksun bir dikkatle uzun süredir bakmamaştı bu resme. Marcel'in sorusu bu resmi kendisi için elle tutulur, canlı bir hale soktu. Bir ürpertiyle sarsıldı:

- "Söyle bana, bizi ayıramazlar, değil mi?" dedi. Sonra ateşli ateşli ekledi:

- "Git sen, git hadi, nerdeyse gelir. Sonunda da işin içyüzünü öğrenir elbet."

- "Dinle beni, sana yardım edebilirim."

- "Yok yok, hiç kimse yapamaz bunu."

Genç kadın büyük bir çılgınlıkla onu kapıya doğru ittiğinden, karşı koymayı denemedi ama şunları söyledi:

- "Senden haber bekliyorum. Fromentin sokağında, Fromentin otelindeyim. Marcel'i istiyorum dersin, yeter. Yoksa iyi bil, iki gün sonra yine gelirim bak."

Gitmeden önce adresi tekrarlattı ona.

Bir gün daha, bir gece daha.

Séverine nasıl işlediğine dikkat etmediği bir otomat gibi yemek yiyor, söylenenleri duyuyor, yanıtlıyordu. İçine düştüğü burgaç ilkin onu en üstteki, en geniş yuvarlağının içinde sürükleyip durmuştu. Şimdiyse bu huninin tam ortasına doğru battığını his-

sediyordu. Buradaki helezonlar açılır açılmaz kapanıveriyordu. Yanıbaşında da, kartondan maskeler gibi, Husson'la Pierre'in çehreleri yüzüyordu.

Uykusuz geçirdiği üçüncü geceden sonra Séverine'in sinirleri öylesine boşanmıştı ki, arasıra çakan şimşekler halinde, her şey olup bitsin istedi. Pierre yataktan kalkmamıştı henüz, sabah gelen mektupları açıyordu:

- "Tuhaf şey: Altı ay sesi sedası çıkmamıştı oysa," diye mırıldandı.

Séverine her şey olup bitsin istemişti ama bütün benliğiyle: "Mektup Husson'dan değildir inşallah," diye dua etti yine de.

Oysa mektup ondan geliyordu, Pierre alçak sesle şunları okudu:

"Sevgili dostum,

Seninle konuşmam gerek. İşlerinin başından aşkın olduğunu biliyorum. Seni her zaman izlediğin yoldan alıkoymak istemiyorum, zaten ben de o taraflarda olacağımdan, yarın saat 12.30'da Notre-Dame meydanında bekliyeceğim seni. Hastaneden bu saatte çıkıyorsun galiba. Bn.Sérizy'ye de en derin saygılarımı sunarım..."

Pierre:- "Mektup dün postaya verilmiş, bugün bekleyecek demek," dedi.

Séverine sanki onun elini kolunu bağlamak istermiş gibi, kocasına sımsıkı sarıldı. Adeta bağırırcasına:

- "Hayır gitmeyeceksin, gitmeyeceksin," dedi.

- "Gitmezsem olmaz ki, sevgilim. Biliyorum, hoşlanmıyorsun ondan, ama bir neden olamaz bu."

Séverine bu sözlerde Pierre'in karısının arzularına karşı gelmek pahasına da olsa, vazgeçemediği tek bir iradenin belirtisi bulunduğunu görerek kahroldu: O, saygı beslediği insanlarla olan ilişkilerini özgürce, dürüstçe sürdürmek isterdi hep. Séverine öldürücü bir uçurumun içine bıraktı kendini o zaman.

Onun bu olacağa boyun eğen hali, Pierre evde olduğu müddetçe sürdü. Séverine çevresinde ölümünkini andıran bir sessizlik hissedince, Husson'un bildiklerini anlatmaya başladığını da görüp duyunca - onu gördü ve duydu çünkü - delice hareketler

yapıp çığlıklar koparırak odanın içinde dört dönmeye başladı.

- "İstemiyorum... Gideceğim... Dize gelip yalvaracağım... Her şeyi söyleyecek... Yardım edin bana... Anais diyecek... Charlotte Mathilde diyecek... Marcel..."

Aklının başına gelişiyle birlikte gözlerindeki parıltı da azalmıştı:

- "Marcel... Marcel... Fromentin... Fromentin sokağı," diye tekrarladı.

Séverine Marcel'in Montmartre 'daki küçük, şüpheli odasına girdiğinde o, yatıyordu henüz. Yaptığı ilk hareket de Séverine'i yatağa doğru çekmek oldu. Genç kadın bunu hiç farketmedi, emredercesine:

- "Giyin çabuk," dedi.

Marcel neler olup bittiğini anlamak istedi ama Séverine durdurdu onu:

- "Hepsini anlatacağım ama sen giyin çabuk," dedi

Marcel hazırlanınca genç kadın sordu:

- "Saat kaç?"

- "On bir."

- "Saat yarıma dek vaktimiz var mı?"

- "Ne yapmaya vaktimiz olacak?"

- "Notre-Dame meydanına gitmeye."

Marcel bir havluyu ıslatarak Séverine'in alnına, şakaklarına sürdü, bir bardağa su koydu:

- "İç şunu," dedi. "Nen var, bilmiyorum ama böyle yaparsan uzun süre dayanamazsın. Daha iyi misin şimdi?"

Séverine sabırsızlıkla yineledi "Vaktimiz var mı?" Aptallaşmıştı, varmak istediği amaçtan başka hiçbir şeyi kulağı duymuyordu, iki sözü de bir araya getirecek durumda değildi.

Ondaki bu uyku hali bulaşıcıydı sanki. Marcel tartışmaya girişmek istemedi bu yüzden. Séverine'i yakışıksız yollara başvurmaksızın tekrar bulmaktan umudunu kestiği bir sırada onu kendi odasına gelmiş, korunması altına girmiş olarak buluyordu. Nereye olursa olsun, körü körüne onu izlemekten başka n'apabilirdi? Çünkü korumak söz konusu olabilirdi ancak. Kadınların sırtından geçinmeye alışmış bir kimseye özgü sezişle anlıyordu bunu. Her

şey de Séverine'e boyun eğmeye iteliyordu onu: Sevgisi, zorba tabiatlı oluşu ve çevresinin sert yasası: Bu yasa kadınlann sırtından geçinen erkeklere onların bu yardımını ataklıklarıyla, kanlarıyla ödemeyi emreder çünkü.

Marcel: "Bir saat önce varmış olacağız oraya. Ben ne yapacağım?" dedi.

- "Oraya gidince düşünürüz... Geç kalacağız."

Genç adam Séverine'in, bütün benliğiyle yönelmiş olduğu o yere gelince biraz yatışabileceğini anladı.

- "Sen önden yürü," dedi.

Yastığının altında çabucak bir şeyler araştırdı, elini cebine daldırdı, koridorda Séverine'e yetişti. Marcel'in Pigalle meydanında bekleyen taksilere aldırmaksızın, yan sokaklardan birindeki küçücük bir garaja doğru ilerlediğini farketmedi. Ancak oraya geldiklerinde onun lekeli iş gömleği giymiş bir adamla yavaşça bir şeyler konuştuğunu görünce itiraz etti. Fakat Marcel ters ters yanıt verdi:

- "Bırak da ben yürüteyim işi. Akıl hocalığı edecek değilsin bana."

Sonra iş gömleği giymiş adama dönerek ekledi:

- "Bekliyorum seni, Albert. Bir arkadaşlık et bana."

Birkaç dakika sonra külüstür bir otomobile bindiler. Takım elbise giymiş, kravat takmamış olan Albert direksiyona geçti. Séverine'in isteğine uyarak Saint-Louis adası tarafında, bahçenin önünde indirdi onları: Séverine Pierre'in Notre-Dame katedralinin avlusundan geleceğini biliyordu çünkü.

Marcel arabadan inerken: "Sen burada bekle," dedi.

Albert: "Yalnız senin ve Hippolyte'in hatırı için böyle bir tehlikeye atarım kendimi," diye homurdandı.

Séverine'le Marcel meydanda ilerlemeye başladılar.

Genç adam: "Anlat hadi," dedi.

Séverine saatine baktı: Öğle olmamıştı henüz. Konaşabildi o zaman:

- "Bn.Anais'in orda geçirdiğim son gün bir adam geldi," dedi. "Kocamın arkadaşıdır. Saat 12.30'da herşeyi anlatacak ona."

- "Sana sahip olamadı diye mi?"

- "Yalnız bu olsa neyse."

Marcel: "Hergele," diye homurdandı.

Sonra zoraki, soğuk bir sesle ekledi:

- "Anlıyorum, konuşmasın istiyorsun. Daha önce bunu bana söyleseydin, iş daha kolay olurdu."

- "Ben de sabah öğrendim ancak."

Marcel onun hiç çekinmeden kendisine gelişinden duygulandı:

- "Merak etme, yoluna koyarım bu işi," dedi.

Sonra onu alıp bir ağaç kümesinin ardındaki bahçe kanapesine götürdü. Ağaçlar onların Notre-Dame'ın avlusundan görünmelerini iyice önlüyordu. Marcel bir sigara yaktı, sessiz sessiz durdular.

Marcel sordu: "Sonra n'olacak peki?" Evet, sonra n'olacak?" Her şey istediğimiz gibi olup biterse yalnız benim olacak mısın? Kocandan söz etmiyorum tabii."

Séverine kararlı bir tavırla başını eğdi. Marcel'den başka kim bu denli yardım etmişti ona?

Genç adam tek bir söz daha söylemeden sigara içti. Arada bir oturdukları kanepeyle avluya açılan parmaklıklı kapı arasındaki mesafeyi; sonra da kanepeyle araba arasındaki mesafeyi bakışlarıyla ölçüyordu. O sırada arabanın motorunun ağır ağır işlediği duyulmaktaydı. Séverine kımıldanacak, düşünecek halde değildi, bekliyordu. Benliğine artık sahip olmadığını, kadere böylesine boyun eğerek hissetmiş değildi hiç.

Marcel: "Saat on ikiyi yirmi beş geçiyor," dedi, ayağa kalktı. "İyice bak da çabucak göster onu bana."

Séverine döndü, titremeye başladı. Husson yüz adım kadar ileride, Pierre'in geleceği parmaklıklı kapıya giden bahçe yolunda duruyordu. Marcel onun bu titreyişini görünce yanılmadı:

- "Orda mı? Göster" dedi.

Séverine'in cesareti kalmamıştı. Bir akşam Hal Mahallesi'ndelerken Marcel'in alnında beliren işareti görmüştü yine.

Genç adam öfkeli bir mırıldanışla: "Söylesene hadi," diye emretti. "İşi anlamıyor musun?"

Séverine: "Yok yok, gidelim burdan," diye kekeledi.

Fakat hiç kımıldamadı. Katedralin gölgesinden çıkan Pierre, bahçeye giriyordu. Husson ona doğru ilerledi.

Séverine: "İşte şu zayıf adam, kocama doğru gidiyor," diye fısıldadı.

Sonra adam öldüren bir köpeği salıverircesine, vahşi bir tavırla:

- "Git hadi Marcel," dedi.

Genç adam hafifçe öne doğru eğildi. Gerilen ensesinin öyle bir görünüşü vardı ki, Séverine şaşkın bir halde kaçtı oradan. İçgüdüsüne uyurak, Marcel'in gittiği yönün tersi yöne doğru koştu. Böylece de Marcel'le birlikte geldiği parmaklıklı kapıdan çıktı. Albert arabasıyla birlikte ordaydı.

Bir çeşit hınçla: "Bin bakalım," dedi.

Kulak kabarttılar. Bir takım çığlıklar onlara dek geldi. İnsanların aynı noktaya doğru koştuklarını gördüler. Albert biraz daha bekledi.

Gürültü daha yoğun bir hal aldı. Bir polis koşarak geçti. Albert vargücüyle gaza bastı.

Husson Pierre'e o mektubu yazdığı zaman mektubun onu şaşırtacağını, bundan Séverine'e de söz edeceğini sanmıştı. Genç kadının telefon edeceğinden ya da gelip kendisini göreceğinden hiç kuşkusu yoktu. Onun bu inatçı gururunu ayaklar altına aldığını görerek keyiflenmeyi; sonra da artık kendisine bezginlik ve utanç vermeye başlayan bu oyundan vazgeçmeyi düşünüyordu. Fakat öğleye kadar Séverine'den hiçbir ses seda çıkmadı. Ona telefon etti. Sokağa çıktığını öğrendi. Bir çekingenlik duydu o zaman: Notre-Dame meydanına gitmesi gerekli miydi? Pierre'e akla yakın şeyler söylemeyi tasarlamıştı kuşkusuz; ama Séverine'in suskunluğu, belirsiz bir tehlikenin varlığından kuşkulandırıyordu onu. İşte bu nedenle kararını verdi.

Soylu bir mizaca sahip olmakla birlikte yine de gizli bir kusurları olan çoğu insanlar gibi, Husson da sahip olduğu meziyetleri alabildiğine kullanarak bu kusuru bağışlatmaya çalışıyordu. Bu buluşma onu kaygılandırıyordu ya, oraya gitmesi gerekti.

Bu çelişki duygular içinde bocalamak yüzünden, parka belirlenen saatten birkaç dakika önce geldi ancak. Seine nehrinin sol kıyısının göründüğü dar bahçe yoluna henüz girmişti ki Pierre'i gördü, ona doğru yürüdü.

O anda da Marcel ileriye doğru fırladı.

Kesin kararını vermemiş olsaydı bile Séverine'in şehvetli, öldü-

rücü çığlığı, taşıdığı zorlu tavır yüzünden, bıçağını saplamaya itelerdi onu. Bu çığlık Marcel'deki - Hippolyte'i korkutan - o savaşkan ruhu, o kan ateşliliğini güçlendiriyordu. Birçok çetin işlerde de talih kendisine gülmüş olduğundan, hiçbir şey geri döndüremezdi onu. Eli, cebinde açık duran sustalının üzerinde olduğu halde koşuyordu. Kafası işlemekteydi, şu hesabı yapıyordu: "Adam yere yıkılır, ben çimenlerin üstüne atlanm, herkes beni düşünmeden önce de Albert arabayı sürmeye başlar." Gücüne, çevikliğine ve şoförünün ustalığına güvenmekteydi. Fakat Pierre'in işe karışacağını, kurbanı olacak kişinin de duyacağı kaygıyı hesaba katmamıştı.

Pierre onlara doğru ilerliyordu. Bir adamın Husson'un üzerine atıldığını görünce işaret yaparak arkadaşını uyardı. Husson da tetikteydi zaten, her olasılığa karşı hazırdı, bütün bunların etkisiyle döndü, geri çekildi. Yüzünün önünden parlak bir ışık geçti. Marcel bir hayvan çevikliğiyle dengesini yeniden buldu, sustalısını yine kaldırdı. Fakat o sırada Pierre ileriye atılmıştı. Kendi yüzünün tam karşısında kasılmış bir surat, madeni bir sırıtma gördü. Bıçak darbesini yiyen de o oldu: Sustalı şakağına saplanmıştı.

Marcel yine de kaçabilirdi. Fakat Séverine'in kocasını bıçakladığını anlamıştı. Şaşkınlığı bir saniye sürdü ama onu mahvetmeye de yetti. Pierre sendeleyip yere yıkılırken, Husson kanlı silahı tutan bileği sımsıkı kavradı. Marcel kurtulmak istedi ama bu cılız adam görülmemiş bir güce sahipti. Yoldan geçenler de koşup geliyorlardı zaten, polis düdükleri ötmeye başlamıştı bile. Marcel kendini koyuverdi. Ayaklarının dibinde kımıltısız bir adam yatıyordu.

X

Albert habire yönünü değiştirdikten, dönüp dolaştıktan, birçok kez durduktan sonra Bastille meydanında durdu. Séverine'e:

- "Şimdi başının çaresine bak," dedi.

Genç kadın anlamıştı.

Albert tehdit dolu bir sesle ekledi: "İn arabadan. Ortalıkta dolaşıp göze batmanın sırası değil."

Séverine kuzu kuzu isteneni yaptı, Albert yine yola çıkacağı sırada sordu:

- "Peki, Marcel nerde?"

Albert ters ters ona baktı ama genç kadının iyi niyeti öylesine apaçıktı ki:

- "Akşam gazeteleri oku," diye homurdandı. "Senin yüzünden oldu bunlar!"

Araba çabucak gözden kayboldu.

Séverine yüksek sesle: "Eve dönmem gerek," dedi.

Yoldan geçen iki kişi kendi kendine konuşan bu kadına gülümsemek için dönüp bakınca, Séverine'i içine düştüğü uyuşukluktan kurtardılar. Marcel'in sıçramaya hazırlandığını gördüğü anda ondaki duygusal yaşam da durmuştu. Arabanın sarsıntıları ve amaçsız ilerleyişi büsbütün sersemletmişti onu. Bu şüpheli arabada, direksiyondaki o suskun ve suratı kasılmış adamla birlikte belirsiz bir süre boyunca yol alacağını sanmıştı. Oysa yeniden yürümesi gerekmişti, bu yürüyüşün de kendisini nereye götüreceğini bilemiyordu. Marcel'i ileriye sürerken kendisiyle geleceği arasında bir duvar çekeceğini, bir uçurum kazacağını sanmıştı. Fakat hiç bir canlı varlığın, olayların kaçınılmaz zincirlenişinden kurtulamayacağını hissetti. Zihnindeki kargaşalık gibi yoğun bir azap içinde kıvranarak yaşadığı anlarla yaşaması gereken anlar arasında güçlükle, el yordamıyla bir bağlantı kurmaya çalıştı.

Marcel adam öldürmüştü, emindi bundan. Hiçbir heyecan uyandırmıyordu onda. Adamlar, davranışları ve kendisinin davranışları soyut bir takım işaretlerdi, bunların geçici anlamını çözmesi gerekiyordu. Marcel Husson'u öldürmüştü. Husson Pierre'e onun bilmemesi gereken şeyleri anlatacaktı. Bütün korkusu bundan ileri geliyordu. Husson konuşmayacaktı artık. Séverine'in de hiçbir şeyden korkmaması gerekiyordu o halde. Pierre'i yine gö-

rebilirdi. Görmesi gerekiyordu hatta. Öğle yemeğinin saati gelmişti.

Séverine eve dönünce Pierre'in henüz gelmediğini görerek şaşıracak gücü bulamadı kendinde. Yatağına uzanarak hemencecik uyudu. Saat ikiye doğru sessiz apartımanda çın çın öten zil sesi de uyandıramadı onu. Hizmetçinin oda kapısına vurduğunu, içeriye girdiğini de duymadı.

Kadın Séverine gözlerini açana dek sesini gittikçe yükselterek "Hanımefendi, hanımefendi," dedi. "Bir doktor geldi, beyefendiyle ilgili çok önemli haberler getirdi."

Bu kısa uykudan sonra Séverine'in kaygıları yeniden canlanmıştı. İlk aklına gelen şu oldu: Husson kocasıyla konuşmaya vakit bulabilmişti, o da eve gelmek istemiyordu.

- "Hiç kimseyi görmek istemiyorum," dedi.

Hizmetçi öyle bir sesle: "Görmeniz gerek, hanımefendi," diye diretti Séverine salonun yolunu tuttu birden.

Hotel-Dieu hastanesinden gelen stajyer doktorun yüzü sapsarıydı:

- "Hanımefendi bir kaza oldu, nedenini de kimse anlamıyor..."

Durdu bir süre ne söyleyeceğini bilemedi, Séverine sözünü keser diye umdu ama o da bir şey yapmadı. Beri yandan, genç kadının kaskatı hali korkuttu onu.

Çabuk çabuk sözlerini sürdürdü: "Merak etmeyin, umutsuzluğa kapılmak için bir neden yok. Olay şu: Dr.Pierre Sérizy sustalı çakıyla şakağından yaralandı."

- "Kim yaralandı"

Séverine stajyer doktora öyle bir atıldı ki o, zar zor:

- "Dr. Sérizy," diye yineleyebildi.

- "Kocam mı? Pierre mi yani? Yanlışınız var."

Stajyer doktor: "Kendisiyle bir yıldan beri çalışıyorum, hanımefendi," dedi. "Hastanedeki herkes gibi ben de severim onu... Evet, birisi yaraladı onu, ama yakalandı. Kocanızı bizim servise getirdiler hemen. Henüz kendine gelmedi tabii, ama yüreği... Neyse, kurtulma olasılığı çok güçlü. Bizim hoca Prof.Henri'ye de haber verdik. Şimdi orada olması gerek. Ben de sizi götüreceğim efendim".

Séverine hastanenin önüne geldiği zaman bile, burada bunca hastayı tedavi etmiş olan Pierre'i şimdi başka hekimlerin tedavi

etmekte olduklannı aklı almadı. Viréne sokağındaki eve ilk kez gittiği gün, altında beklemiş olduğu saçağı görüp anımsadı, bu anı da ondaki inanmazlığı pekiştirdi. İnsan bu tür olayları korkulu düşlerde görebilirdi ancak.

Fakat Prof.Henri'yi görünce son umutları da yokoldu. Pierre'le birlikte birkaç kez onun evine akşam yemeğine gitmişti. Pierre'in konuşurken sevgisini, saygısını belirtmek üzere ona sevimli bir neşeyle ikide bir "hocam" diye hitabetmek için nedenler aradığını anımsadı. Pierre'in açık seçik söyleyişiyle zihninde çınlayan bu sözcük onu bayıltacaktı nerdeyse. "Ya profesör ordaysa, ya beni görmeye gelirse..." diye düşündü çünkü. Fakat daha fazla düşünmeye vakit bulamadı. Ünlü operatör onun ellerini tutmuştu bile.

Sinirli, ufak-tefek bir adamdı, inanılmaz derecede genç kalmıştı. Bu hali yüzünden kendine büyük güven duyuyor, sözünü de sakınmıyordu pek:

- "Merak etmeyin yavrum," dedi. "Yaşayacak, söz veriyorum. Ondan ötesi için de yarın bir şey diyebilirim ancak."

- "Görebilir miyim onu?"

- "Tabii. Hâlâ komada. Yarın durum daha iyi anlaşılacak."

Stajyer doktor Séverine'i Pierre'in yanına götürdü. Séverine içeriye sert adımlarla girdi. Gerçi daha önce kendini alıştırmıştı ama, odanın ortasına gelince artık ileriye gidemedi. Daha çok yaklaşmasına engel olan ne Pierre'in alnındaki sargı bezi, ne de yüzünün acayip rengiydi: Kollarının, bacaklarının, yüzünün kımıltısızlığıydı. Ne uykudan, ne ölümden gelen bir kımıltısızlıktı bu. Güçsüz, gevşek bir haldi. Séverine'in teni üzerinde acayip bir ürperti yarattı: Yalnız acımadan, korkudan değil de, iç paralayıcı bir pişmanlıktan gelen bir ürperti. Séverine kendine hiçbir zaman itiraf etmedi ama, bir çeşit iğrenme de vardı içinde. Ağzı çarpık, göz kapakları inik değil de düşük olan bu cansız, gevşek külçe, kocasının diri, sağlam yüzü müydü? Dahası insanı adeta tedirgin eden bir gevşeklik çökmüştü.

Séverine Pierre'i ne tür bir tehlikenin tehdit ettiğini kestiremiyordu pek. Fakat sağlıklı bir insan olarak kendi diriksel içgüdüsünü ürküten bu yüz çizgileri üzerinde şunları okudu: Çıldırasıya seven bir erkeğin eline verdiği silah, düşündükçe kendisini çok ürperten işlerden çok daha zalimcesini yapmıştı.

- Ne diyeceğimi bilemiyorum, dışarıya çıkmak istiyorum," dedi.

Kapının önünde bir adam onu bekliyordu:

- "Böyle çok acıklı bir anda sizi sorguya çektiğim için bağışlayın, ama soruşturmayı yapmakla görevliyim. Kocanız konuşacak halde değil henüz. Belki siz aydınlatabilirsiniz beni," dedi.

Séverine duvara dayandı. O ana dek aklına gelmeyen bir düşünce yüzünden başı dönmüştü. Marcel'in suç ortağıydı, onu tutuklayacaklardı:

Stajyer doktor: "Baksanıza bayım, hanımefendinin ne gibi bir bilgisi olabilir?" diye bağırdı. "Bay Husson da size söyledi ya: Saldırıya asıl hedef olan kendisiymiş. Dr.Sérizy rastlantı sonu yaralanmış."

Sonra komiseri bir kenara çekerek alçak sesle:

- "Görevinizi yapıyorsunuz, biliyorum ama bir zaman için olsun bu zavallı kadına acıyın. Birbirlerini çok seviyorlardı, baksanıza, zor duruyor ayakta."

Séverine soruşturmayı yapan adam uzaklaşırken ona baktı. Hâlâ serbest oluşunu güç anlıyordu. Sonra utana sıkıla sordu:

- "Husson'dan söz ediniz, gördünüz mü onu?"

- "Size söyledim galiba, hanımefendi..."

O zaman Séverine hayal meyal anımsadı: Hastaneye gelirlerken stajyer doktor ona bir şeyler anlatmıştı ama zihninde yer etmemişti bunlar. Söylediklerini tekrarlattı ona. Marcel'in kaslarında ve ensesinde titreşimlerini gördüğü sıçrayışın yarattığı sonuç, ancak o zaman korkunç bir keskinlikle canlandı zihninde.

"Onun yaralanmasına ben sebep oldum," diye inlememek için dudaklarını paralarcasına ısırdı.

Duyduğu sorumluluk sanki Pierre'i tehdit eden tehlikeyi birdenbire arttırıyormuş gibi:

- "Ölecek o," diye mırıldandı.

Stajyer doktor: "Yok canım, sakin olun rica ederim," dedi. "Hocanın söylediklerini duydunuz. Sérizy kesinlikle atlatacak bunu."

- "Niçin kımıldamıyor?"

- "Böyle bir şoktan sonra bu normal. Ama yaşayacak, yemin ederim."

Séverine bu güvenli sözlerin yapmacık olmasa bile, Pierre'in arkadaşının duyduğu kaygıyı büsbütün gidermediğini de farketti. Fakat onu daha fazla sorguya çekmek istemiyordu. Şu olayın yanında, uzun ve güç bir tedavinin ne önemi vardı: Pierre ölmeyecekti.

Genç kadın günün kalan bölümünü de yaralının yanında geçirdi. Pierre kımıltısızdı hep. Séverine arada bir korkarak onun üzerine eğiliyor, yüreğini dinliyordu. Yavaş yavaş atıyordu yüreği. O zaman ferahlıyor, kocasının bütün kaslarının böyle cansız gibi duruşundaki acayipliği düşünmekten alıkoyuyordu kendini.

Akşam olurken Prof.Henri geldi, pansumanı değiştirip yarayı inceledi. Séverine elinde olmadan bakışlarını bu karanlık yarığa çevirdi. Kendisi için çok değerli olan kanlarla ne olduğunu bilmediği, daha değerli başka şeyler oradan akıp gitmişti. Bu yarığı açan silahı tanıyordu. Marcel soyunurken yastığının altına bir tabancayla bej rengi boynuz saplı bir sustalı koyardı hep. Séverine onu eline almış, sustasıyla oynamıştı.

Dişleri birbirine vurdu.

Profesör: "Evinize gidip uyumaya çalışsanız daha iyi edersiniz," dedi. "Sérizy'ye iyi bakılacak, inanın bana. Size gelince, yarın gücünüzün, kuvvetinizin yerinde olması gerek. Önemli olan, yarın... Onun yaşayıp yaşamaması bakımından değil de... Neyse, göreceğiz bakalım. Siz gidin de dinlenin."

Séverine bir çeşit gizli memnunluk duyarak kendisinden isteneni yaptı ama evine gitmedi. İçinde belirsiz, dayanılmaz bir arzu uyanmıştı. Bindiği taksinin şoförüne Husson'un adresini söylediği zaman bu arzunun da ne olduğunu anlayabildi ancak. Her şey bu adamla başlamıştı, bu adamla biteceğe benziyordu. Kendisiyle ilgili herşeyi de yine o bilmekteydi. Séverine de yerçekimi gibi şaşmaz bir yasanın etkisiyle bu adama doğru sürüklendiğini hissediyordu.

Husson'un karşısına çıkar çıkmaz onun kendisini beklemekte olduğunu gördü.

Husson dalgın bir sesle: "Geleceğinizi biliyordum," dedi.

Onu alıp lüks döşenmiş, sakin bir salona götürdü. Yaz ortasındaydılar ama şöminedeki odunlar alev alev yanıyordu. Husson ateşin karşısına oturdu, uzun ellerini iki yanına sarkıttı.

Aynı acayip dalgınlıkla sordu: "Yeni bir şey yok, değil mi? De-

min hastaneye telefon ettim. Hayatımın bedeli yatıyor orda."

Séverine susuyordu ama içini garip bir ferahlık kaplıyordu. Husson, varlığına dayanabileceği tek insandı ve Séverine'in duyabileceği sözleri, yalnız o sözleri söylüyordu.

Husson bir ateşe, bir de boyuna ona yaklaştırdığı ellerine bakıyordu. Ellerini ateşte eritmek istiyordu sanki.

- "Yere düşünce, ölmeyeceğine adam akıllı inandım. Havada daha kötü bir şeyler vardı."

Bakışlarını acı acı Séverine'e çevirerek sordu:

- "Ona herşeyi anlatacağımdan çok mu emindiniz?"

Genç kadının verdiği tek yanıt, kirpiklerini hafifçe kırpmaktan ibaret oldu.

Husson kısa bir sessizlikten sonra sözlerini sürdürdü: "Onu ne kadar seviyormuşsunuz. Benim gibi bir insan bunu anlayamaz... O zaman da o hatayı işledim. Böyle bir duygunun sonunun nereye varacağını bilemedim..."

Séverine dikkatli bir bakışla bu sözleri onaylıyordu. "Benliğimin bu en iyi yanını anlayamazdı, o," diye düşünüyordu. "Pierre de benliğimin en kötü yanını anlayamazdı nitekim... Bir şeyler sezseydi beni alıkoyar, ya da tedavi ederdi. Ama sezseydi, Pierre olmaktan da çıkardı artık."

Husson birdenbire: "Ya öteki, elinde sustalısıyla öteki? Ne tutkulu adamdı," dedi.

Bunları söyledikten sonra ürperdi, ateşe daha çok sokuldu. Başı, bu olaylara karışan kimseleri aşan bir kederle titredi:

- "Hiçbir soylu duyguya kapılmayan tek kişi benim," diye mırıldandı. "Üçünüz de öldürücü birer yara aldınız ama ben kurtuldum. Niçin? Ne uğurunda? O küçük deneylerime yeniden başlayayım diye mi?"

Hafifçe güldü, düşünceli düşünceli sözlerini sürdürdü:

- "Bu akşam ikimiz birlikte ne iyi hissediyoruz kendimizi. Yeryüzünde hiç kimse - en aşka susamış sevgililer bile hatta - bizim birbirimize muhtaç olduğumuz kadar birinin yanında bulunmasına gereksinme duymamıştır."

Séverine sordu: "Söyleyin bana. Marcel'i görünce onu benim yolladığımı düşündünüz hemen, değil mi?"

Husson yavaşça düzeltti:

- "Bizim yolladığımızı."

Sonra sebepsiz bir düşünceye daldı. Düzenli bir soluk sesi duyunca kendine geldi. Séverine içeriye girince oturduğu divanın üstünde uyuyordu.

"Bu uyku ne kadar uykusuzluğa, ne kadar üzüntüye mal oldu ona," diye düşündü. Ve yarın...

Prof.Henri'nin duyduğu kaygıları, açılacak olan soruşturmayı da düşündü. Bu üzgün yüzlü zavallı kadın, kendisinde akıl diye kalan şeyi nasıl koruyabilecekti? Husson ona yardım edecekti kuşkusuz, ama neyi önleyebilecekti?

Husson Séverine'e yaklaştı. Öyle çocuksu, masum bir tavırla uyuyordu ki. Günlük güneşlik bir sabah, kendi yaptıkları yüzünden kırmızı bir yatak örtüsünün üzerine bitkin bir halde kapanmış olarak gördüğü, bu aynı kadın mıydı? Fakat Gündüz Güzeli'nin zavallı yalvarışını kaçamaklı bir davranışla, kalleşçe yanıtlıyan da, şu anda, aynı erkek miydi, o muydu yani? Aslında Pierre'in şakağını yaralayan, bu hareket olmuştu işte. İnsanın yüreğine işleyen, boş bir merakla bunca defa araştırıp yokladığı kendi sırrı, Séverine'in temiz yüzünde yer almış bulunuyordu.

Genç kadının saçlarını şefkatle okşadı, gidip en yumuşak battaniyeyi getirerek yorgun bir küçük kız kardeşin üzerini örter gibi örttü bunu.

Séverine saat dokuza dek deliksiz bir uyku çekti. Sonra da yeniden güç kazanmış olmanın verdiği tümüyle bedensel bir duygunun etkisiyle uyandı. Fakat böyle dinlendiğine pişman oldu hemen. Bu dinleniş onu duymakta olduğu kaygıya, tek kaygıya bütün benliğiyle kaptırıyordu yine: Pierre'in sağlığıydı bu. Kendisini Husson'un evine götüren her şey zavallı ve değersiz göründü gözüne. Gevşeklikten, sinir bozukluğundan ileri gelmişti bu. Bir gün önce yaptıkları çok anlamlı konuşmayı anımsayınca utandı.

Husson içeriye girdi. O da aynı sıkıntıyı duyuyordu. O da uyuyabilmişti. Karanlık dağılmış, yaşam bir adım daha atmıştı. Görünüşü de baştan aşağı değişmişti. Büyük, felaketli kuralların zoruyla yapılan hareketler, söylenen sözler - asıl hareketlerle sözler - kendilerini aşan bir duygusallığın tedirgin edici tanıklanydı artık.

Husson: "İyi haberler aldım," dedi. "Hayatı kurtulmuş, kendine de gelmiş hatta, ama..."

Séverine daha fazla dinlemedi. Pierre kendine gelmişti de o,

bu hali görmek için kocasının yanında bulunmamıştı. Nasıl bekliyordu onu kim bilir?

Yol boyunca Pierre'in kendisini görünce nasıl gülümseyeceğini, ona doğru nasıl atılacağını düşündü hep. Bu atılış güçsüz, belki de belirsiz olacaktı ama Séverine onu genişletmenin, manalandırmanın yolunu bulacaktı. İçini paralıyan yolculuk sonuna yaklaşıyordu. Pierre iyileşecek, Séverine onu alıp götürecekti. Yine ulu ağaçların gölgesinde günler geçirecekler, plajlarda oynaşacaklar, bembeyaz karların üzerinde dağların şarkılarını söyleyeceklerdi. Pierre ona gülümseyecek, ellerini uzatacaktı.

Kocasının gözleri açıktı ama Séverine'i tanıyamadı. Ya da öyle sandı. Yalnız en ufak bir hareketin değil, herhangi bir yüz ifadesinin, sevdiği insan yaklaşınca tenin gösterdiği o ürperişin yokluğunu başka türlü nasıl izah edebilirdi? Pierre onu tanımamıştı, Séverine için bu sarsıntı korkunç oldu.

Ama birkaç saniye sonra daha da güçlü bir sarsıntı geçirecekti. Pierre'in üzerine eğilmişti. O zaman gözlerinin ta içinde bir ürperti, titrek bir ışık, bir çağrı ve sonsuz bir sızlanış gördü. Kendisinden başkasına yönelemezdi bu, ama Pierre onu yeniden bulmuştu ya, niçin böyle korkunç bir suskunluk içindeydi böyle kaskatıydı? Séverine geri çekildi, hemşireyle stajyer doktora baktı. İkisi de gözlerini yere diktiler.

O zaman adeta ulur gibi bir çığlık kopardı: "Pierre, Pierre yavrucuğum," diye bağırdı. "Tek bir söz söyle, soluk al, ben seni..."

Stajyer doktor yavaşça fısıldadı: "Onu düşünün de sakin olun çok rica ederim. Söylenenleri işitiyor galiba."

Séverine: "İyi ama, nesi var," diye inledi. "Yok yok, bir şey söylemeyin."

Bütün bu insanlar, hatta en bilgilileri bile ne bilebilirlerdi? Bu yüzün her çizgisini yalnız o biliyordu, ondaki korkunç sırn da o çözebilirdi ancak. Séverine korkusunu yenerek yine yatağın başucuna gitti, kocasının başını sevgiyle tutup kendine çekti. Fakat güçsüz elleriyle bu başı yine yastığın üzerine bıraktı. Bu yüzün çizgilerinden hiçbir şey kımıldamamıştı. Bir gün önceki gevşekliği yine buldu onda.

Pierre'in bakışı onu canlandırdı. Bu berrak gözler, güleç ya da ciddi, düşünceli ya da sevgi dolu hallerini görmüş olduğu bu gözler canlıydılar. Neden korkmuştu sanki? Pierre çok güçsüz-

dü, bir hareket yapamayacak, bir ses çıkaramayacak kadar güçsüzdü. Séverine buna şaşarak delilik ediyor; çığlıkları, sızlanışlarıyla ona eziyet ederek korkaklık gösteriyordu:

- "Sevgilim, iyileşeceksin sevgilim," dedi. "Arkadaşların da söylediler bunu sana, hocan da söyledi, değil mi? Göreceksin nasıl çabuk olacak bu iş."

Durdu, kaygıyla sormaktan alıkoyamadı kendini:

- "Beni duyuyor musun, Pierre? Bir işaret yap da bileyim... Küçücük bir işaret."

Yaralının gözleri insanüstü bir çabayla gölgelendi ama yüzünde hiçbir şey kımıldamadı. Séverine de büyük operatörle öğrencilerinin üstü kapalı sözlerinin anlamını sezmeye başladı. Pierre'in bakışındaki, parlaklığı boyuna değişen ışık olmasa, Séverine yine de aldanacaktı. Fakat apaçıktı bu: Pierre konuşmak istiyor, kımıldamak istiyordu, tam bedeninin üstünde de bir yük vardı.

Séverine uzun süre bu gözlerin üzerine eğilerek öylece durdu. Derin ve sevecen bir zekanın tek diliydi onlar. Genç kadın konuşuyor, sorular soruyor, bunların yanıtlarını da o gözlerin değişken ışıklarında okumaya çalışıyordu. Sonunda hıçkıra hıçkıra ağlamamak için dışarıya çıktı.

Peşinden gelen stajyer doktor koridorda ona:

- "Umudunuzu kesmeyin, hanımefendi," dedi. "Neyin kesin olarak zedelendiğini zaman gösterir ancak."

- "Ama söyleyin bana, hep böyle kalacak değil herhalde. Olamaz bu. Daha kötüsü..."

Séverine Husson'un sözlerini anımsadı birden: "Havada daha kötü bir şeyler vardı," demişti hani. Bunun üzerine sustu.

Genç doktor, kendi de inanmaz bir tavırla: "Savaş sırasında bazı felçlerin tümüyle yok olduğu görülmüştür," dedi.

Séverine boğuk bir sesle: "Felç, felç," diye yineledi.

Pierre'in kımıldamayışının adını bilmediği sürece bu kımıltısızlık daha az üzücü görünmüştü ona. Bu kımıltısızlık Séverine'in eli altındaydı. Ona sözünü geçirebilirdi. Oysa bu adı aldığı anda belirsiz bir kategoriye giriyor, herkesi yöneten bilinmez yasalara tâbi oluyordu.

Stajyer doktor şunları ekledi: "Şimdi her şeyi öğrendiniz ya, izninizle bir öğüt vereyim size, Çok konuşmayın onunla. Durumunu olasıya az anlayabileceği biçimde davranın..." Sonra ekledi.

- "Kuşkusuz, Sérizy için daha güçtür bu ama yine de biraz avutabilmek gerek onu. Biz buna alışığız, inanın. En hareketli beyinler bile, hastalık sırasında..."

Séverine adeta vahşice bir çığlıkla onun sözünü keserek: "İstemem," dedi. "Hayır, sakat değil o. Sapasağlam. Kendinize güvenmiyorsanız onu bana bırakın. Ne yapacağımı bilirim ben."

Genç doktor onda öyle güçlü bir kararlılık, öyle erkekçe bir sevgi gördü ki, kendisinden daha yürekli bir arkadaşına yapacağı gibi onun elini sıkmak geldi içinden.

Séverine de Pierre'in odasından çıkmadı artık. Sönük fenerler gibi parlayan bu gözlerin önünden gece gündüz ayrılmadı. Taşıdığı ruhun buyruklarını yerine getirmekten aciz bir bedenin kımıltısız ve şaşmaz sınırları içinde oynanan bu facianın bir benzeri daha var mıdır? Fakat bir sabah Séverine Pierre'in dudaklarının kımıldadıklarını görür gibi olduğu zaman ne eşsiz bir zafer kazanmış sandı kendini! Zar zor farkedilen bir titreşim oldu bu, ama Séverine aldanmadığından emin bulunuyordu. Gün boyu bu titreşim tekrarlandı, daha belirli hal aldı. Prof. Henri yaralının alnını birgün öncesine göre daha canlı bir hareketle okşadı.

Ertesi gün Pierre bir şeyler hecelemeye başladı, parmaklarıyla battaniyenin üzerinde hafif buruşukluklar oluşturdu. Séveri-'in içi sevinçle doldu. Onun tümüyle iyileşeceğinden kuşku duymuyordu artık, hekimlerin çekingen davranışlarına da kızıyordu. Bir hafta sonra Pierre'i alıp eve götürme iznini kopardı onlardan. Yara kapanıyordu. İşin geri yanı içinse kendine güveniyordu yalnız. Gerçi vücudun belden aşağısı hâlâ saldırıdan sonraki gibi gevşekti ama gövdeyle kollar, düzensiz olmakla birlikte yine de memnunluk verici hareketleri yapıyorlardı. Ayrıca Pierre bir ölçüde kolaylıkla konuşmaya başlamıştı. Yapılan iki deney, okuyabildiğini de göstermişti.

Séverine vücudunun yarısı tutmayan bir erkeği evine yerleştirmek gibi basit bir olayın kendisini bu denli sevindireceğini hiçbir zaman düşünmemişti. Bir sözcüğü söylemeden önce Pierre'in ağzıyla bin çaba gösterdiğini; elini oynatmak istediği zaman, yapmak istediği hareketin tersini yapmaya başladığını görmek istemiyordu. Artık kendi odasındaydı ya; kitaplarını görünce böyle sakat kaldığı için daha dokunaklı bir ifadeyle gülümsemişti ya, her şey düzelecekti. Sabırlı olmak gerekti sadece. Séverine ise ken-

dinde her şeyin üstesinden gelmeye hazır, sonsuz ve ateşli bir sabır hissediyordu.

Pierre'e şefkatle bakan kadının benliğinde başka bir kadın, randevu evlerine giden ve öldürme olaylarına karışan bir kadın taşıdığını tümüyle unutmuştu.

Evlendiği günden beri Séverine'in yanında genç, yumuşak başlı bir hizmetçi kadın vardı. Bir gün utana sıkıla geldi:

- "Ne hastanedeyken, ne de eve gelişinizin ilk günü sizi rahatsız etmek istememiştim, hanımefendi; ama gazeteleri gördünüz mü?" diye sordu.

Séverine: "Hayır," dedi, ki gerçek de buydu.

Hizmetçi kadın rahat bir soluk alarak: "Ya," dedi. "Katilin resmini görseydiniz..."

Séverine, kadın sözlerini bitirsin diye bekledi ama onu dinlemiyordu artık. Gereği de yoktu bunun. Hizmetçi, basında çıkan resimlerden, Marcel'i tanımıştı. Oda, eşyalar, konuşmakta olan o kadın fır fır dönüyormuş gibi geldi Séverine'e (Bu arada hayal meyal Altındiş sözcüğünü de duydu). Onu da bir baş dönmesi aldı, oturmak zorunda kadı.

Hizmetçi ekledi: "Görüyorum, siz de benim gibi şaştınız. Sizinle konuşmadan önce kimseye bir şey söylemek istemedim ama yargıca haber vereceğim şimdi."

Séverine eve döndüğüne bin pişman oldu: Hastanede herkesten ve geçmişinden uzaktaydı, bir çeşit sığınma hakkı elde etmişti. Nasıl çılgınca bir düşüncesizlik etmişti de görünmeyen bir takım bağların artık kesinlikle çözülmüş olduklarını sanmıştı! Şimdi kendisini yine kıskıvrak bağlıyordu onlar. Ama yeterince acı çekmiş değil miydi? Daha ne gibi bir haraç vermesi gerekti onlara?

Hizmetçi kadın sordu: "Bunu yapmam gerek, değil mi hanımefendi?"

Séverine ne söylediğini bilmeden: "Tabii," diye mırıldandı.

Verdiği yanıtın doğuracağı sonuçları da farketti hemen: Soruşturma kendisine yönelecek, suç ortaklığıyla suçlanacak, hapse girecekti. Etlerin oluşturduğu bir kefenden yeni çıkmış olan Pierre, karısının ona yaptıklarını bilmeyişinin bedelini çok pahalı ödediğini öğrenecekti. Olacak şey değildi bu:

- "Duuur... Hayır, sakın haaaa!? diye bağırdı.

Hizmetçinin şaşırması, kuşkulu bir tavır takınması Séverine'e

biraz soğukkanlılık verdi.

Sözlerini düzeltmek için kendini zorlayarak: "Aradan iki, üç gün geçse de, yapacağın tanıklık... öneminden bir şey yitirmez," dedi. "Şimdiki halde buradan ayrılamıyorum, sen de biliyorsun."

- "Nasıl isterseniz, hanımefendi. Ama bu kadar bekledim diye vicdan azabı çekmeye başladım."

Séverine'in artık bir daha hissetmeyeceğini sandığı o duygu, sıkıştırılan bir hayvanın şaşkınlığı, üzerine çöküverdi yine. Kendini yine kovalanırken, kıstırılırken kaderi başkalarının elindeyken görüyordu. Hem bu kez onu kovalayan tek bir erkek değildi de, toplumun bu iş için yetiştirdiği bir sürü köpekti. Pierre'e kim bakacak, gülümseyecek; onu kim oyalayacak, besleyecek, uyutacaktı? Kaderden istediği bu kadarcıktı işte, ama bunu da vermiyorlardı ona.

Aklına ölüm geldi, o anda da bu soğuk kurtarıcıyı bezgin, bitkin ruhunun olanca özleyişleriyle karşılardı. Fakat Pierre'in bulunduğu odada bir gürültü duyar gibi oldu, birdenbire de benliğindeki her şey... tehlikeye düşen sevgisi, korkunç bir öfke, kuduruk bir meydan okuyuş savaşa hazır hale geliverdi:

- "Sonuna dek götüreceğim bu işi, ama kimse kötülük edemiyecek ona," diye mırıldandı.

Husson'a telefon ederek gelmesini istedi:

"Benim suç ortağım o. Kendisi de biliyor. Bana yardım eder," dedi içinden.

Husson daha Séverine söze başlar başlamaz dikkat kesildi:

- "Sandığınızdan daha da önemli bu," dedi. "Gazeteleri okumadığınız besbelli. Polisler iz üzerindeler."

- "Benim izim mi?"

- "Hemen hemen... O delikanlının ağzı göze çarpıyor... Bunun üzerine Anais'in evindekiler konuşmuşlar. Böylece de şu nokta kolayca saptanıvermiş: Marcel Virène sokağındaki eve her gün, hep aynı kimse için geliyormuş. Gazetelerde resmimin çıkmamasını sağlayamadım, Anais'le ötekiler bunlara bakarak beni de tanıdılar. Benim oraya gelişimle sizin ortadan kayboluşunuz arasında haliyle bir bağlantı kuruldu. Kısacası bundan, Marcel'in randevu evindeki bir kadın yüzünden bana saldırdığı gibi bir sonuç çıkarılıyor. Öte yandan bir polisle yoldan geçen bazı kimseler: 'Saldırının yapıldığı sırada bir kadının bir arabaya binip kaçtığını gördük,' diyorlar. Sonra yoldan geçen başka kimseler de saat 12 ile

12.30 arasında meydanın önünde bir arabanın durmakta olduğunu, fakat motorunun işler halde bulunduğunu görmüşler. Gazeteler bu ayrıntılarla dolu. Okuyucuların merakını gıcıklamak için her şeyi yapıyorlar: Güpegündüz yapılan saldırı... Marcel ve taşıdığı takma adlar... esrarlı otomobil ve özellikle o kadın... Başlığında Gündüz Güzeli adını kullanmayan tek gazete yok."

Séverine: "Sonra, daha çabuk anlatın," dedi.

- "İşte bütün bunlar sizin aleyhinizde olan şeyler. Lehinizdeki şeyler de şunlar: Arabayla sürücüsü bütün araştırmalara karşın bulunamadı, sonra Marcel de bu konuda hiçbir şey söylemiyor. Bu da hemen hemen mertçe bir susuş sayılır, çünkü konuşsa kendini aşağı yukarı kurtarır. Ama konuşmayacak, belli oluyor bu. Son olarak da maddi iz doğru ama manevi iz tümüyle yanlış. Şimdiye dek polis, adliye ve basının inandıkları şey, Gündüz Güzeli'nin... ama, özür dilerim..."

- "Söyleyin canım... bana ne bundan..."

Husson Séverine'in Pierre'e olan sevgisi uğurunda kendisi için hiçbir kaygı beslemeyişinden ötürü hayranlık duydu ona (ama öteki, yani Marcel de Séverine'e olan sevgisi yüzünden zındanı boylamak tehlikesiyle karşılaşmıyor muydu?) ve ekledi:

- "Herkes Gündüz Güzeli'nin bir genel kadın olduğu kanısında. Virène sokağındaki evde kimliğinizle ilgili hiçbir iz bırakmadığınıza göre, Gündüz Güzeli ile sizin aranızda bağlantı kurmanın hiçbir olasılığı yok. Ama şunu iyice anlamanız gerek: Eğer hizmetçiniz tek söz söylerse, en ufak iz işi buraya kadar getirirse her şey mahvolur."

- "Evet ama inkâr ederim... 'Kadın yalan söylüyor' derim... Benden öcalmak için yapılıyor bu,' derim..."

Husson onun ellerini tutarak:

- "Çok yalvarırım," dedi. "Şu anda aklınızı iyice başınıza toplamanız gerek. Yalnız hizmetçinize inanmıyacaklar ki, Anais sizi tanıyacak, ötekiler de var sonra..."

Séverine: "Charlotte... Mathilde... sonra bütün o erkekler," diye mırıldandı.

Sonra korkunç bir uğultunun kendisine dek gelen yankısı gibi, o erkeklerin adlarını sıralamaya başladı: Adolphe... Léon... André... Louis ve daha başkaları.

Séverine ağır ağır: "Bütün bunları gazeteler yazacaklar, Pierre

de okuyacak, okuyabiliyor çünkü, ben de öyle sevinmiştim ki buna!" dedi.

Birdenbire sırıttı, içi altın dişlerle dolu bir ağızınkini andıran bir sırıtıştı bu:

- "Hizmetçi kadın hiçbir şey söylemeyecek," diye fısıldadı.

Séverine hâlâ Husson'un ellerinde duran ellerini geri çekmek istedi ama o bu elleri daha çok sıktı, çok alçak bir sesle:

- "Marcel hapiste, siz kendiniz de..."

Genç kadın irkildi. Sahiydi bu. O da istemişti bu işi...

Husson ekledi: "Örneğin, çok para verilse?"

- "Hayır. Uzun zamandır benim yanımda. Tanıyorum onu. Çevremde dürüst insanlar bulunsun istiyordum hep."

Husson Séverine'in ellerini bıraktı, kendi elleri titremeye başlamıştı çünkü. Pierre'i görmeye kalkışmadan çıkıp gitti.

Prof. Henri'nin günlük ziyaretinden sonra Séverine oda hizmetçisini çağırdı: Doktorun daha uzun süre kendisinin dışarıya çıkmasını istemediği, sıralar onun da ifade vermeye gitmemesini, ya da hiç değilse belirsiz bir tarihe ertelemesini rica etti.

Hizmetçinin kuşkuda olduğunu hissediyordu. Bir haftalık bir süre alabildi ondan ancak.

Cinayetten önceki günlerde Séverine, çektiği işkenceden daha kötüsünün olamayacağını düşünmüştü. Bu konuda sınır diye bir şey bulunmadığını farketti. O zaman, Pierre'in kendisi için çevirdiği bir atasözü birkaç kez aklına geldi: "Ulu Tanrım, kuluna katlanabileceğinden fazla acı çektirme." Gerçekten, Séverine çektiği acının alabildiğine uzayıp gittiğini görüyordu çünkü. Geçen her saat Pierre'in onsuz hiç yapamayacağını gösterdiğinden, her saat beklenmedik bir iç acısı getiriyordu ona.

Cılız gülümseyişi, onu görünce gözlerinde ışıldayan zavallı sevinç, Pierre hastanedeyken genç kadın için paha biçilmez bir armağan olmuştu ama şimdi korkunç darbeler haline geliyordu bunlar.

Tutuklanınca hali nice olacaktı? Pierre bunun nedenini öğrenince, aşkını ayaklar altına aldığı yetmiyormuş gibi kansının, genelevde dost tuttuğu bir erkeğin bıçağıyla onu gücünden, gençliğinden ettiğini de öğrenince n'olacaktı? Husson öğrendiklerini kocasına hemen o zaman söyleseydi ne iyi etmiş olacaktı!

O zaman Pierre'in kendini korumak için sağlam bir bedeni, sevdiği bir işi vardı. O zaman Séverine de ölmüş olacaktı, ya da kendinde bu yürekliliği bulamazsa, Marcel'in yanına gidebilecekti. Toplumdaki yerini yitirmiş kişileri saran çamurun içine o da gömülüp gidecekti. Virène sokağındaki evde böylece batağa saplanan kadınlardan söz edildiğini duymuştu. Bunların güzel geçmişleri içkinin ya da uyuşturucuların etkisiyle, içinde bulundukları aşağılık durumun yüzeyine çıkıyordu bazen.

İçki... uyuşturucular... o da bunlara alışacaktı. O kara günler boyunca bunları canı çektiğini görünce, kendi sonunun da böyle olacağını düşünmüştü bir ara. Fakat bunu düşünmeye hakkı yoktu. Pierre'in yanındayken neşeli, sakin görünmesi gerekti ve her saat, her dakika da onun yanında olması gerekiyordu. Séverine'in yanında olmasını Pierre istemiyordu kuşkusuz, bu arzuyu duymamıştı bile. Fakat Séverine odadan çıkınca Pierre'in boynu bükük halinden, gözlerindeki kaygılı durgunluktan önlenemez bir yalvarış yükseliyordu.

Genç kadın gazeteleri okumak için bitişikteki bir odaya geçiyordu yalnız. Gazeteler sanki onu büyülüyorlardı şimdi. Kendisi hakkında yarı yalan yarı doğru, bitmez tükenmez ayrıntılarla doluydular. İşin öteki yanları herkesçe bilindiğinden, bütün ilgi Gündüz Güzeli'nin üzerinde yoğunlaşıyordu. Muhabirler Bn.Anais'le "sermaye"lerini sorguya çekiyorlardı. Gündüz Güzeli'nin Virène sokağına gelirken giydiği roblar inceden inceye anlatılıyordu. Hangi saatlerde orada bulunduğu tartışılıyordu. Nihayet bir gazeteci, Sérizy'lerin evine geldi.

Séverine kimliğinin anlaşıldığını sandı ama delikanlı yaralı hakkında haber almak istiyordu sadece. Bu ziyaret üzerine Séverine bir şeyin farkına vardı: Pierre'in durumu düzelmiyordu artık. Akşam da Prof. Henri her zaman göstermediği bir yumuşaklıkla şöyle dedi ona:

- "Sérizy bu halde, ya da aşağı yukarı böyle kalacak. Kafası çok güzel işliyor. Konuşmasında, boyun ve kol hareketlerinde azıcık ilerleyiş var. Fakat belden aşağısı ölmüş."

Séverine: "Sağolun, doktor," dedi.

Hiç durmadan, katılıncaya dek gülmek geliyordu içinden. Pierre'i bu hale o sokmuştu işte: O da herkes gibi yaşayamazdı ama, acı çekmek için ne varsa hepsine sahipti.

Bir gün sonra Pierre gazeteleri istedi, profesör bunları okuma-

sına izin vermişti. Séverine'e de:

- "Boyuna gazeteleri düşünüyor, vermemezlik edemeyiz," demişti.

Pierre de Séverine'deki korkunç çekingenliği görünce ağır ağır:

- "Korkmuyorum..." demişti.

"Sevgilim" diye de eklemek istedi ama henüz söylemeyi beceremediği bir sözcüktü bu.

Elleri aradığını bulana dek uzun uzun dolaşırken, Séverine de sayfaları çevirmek zorunda kaldı. Gazetelerin hepsinde Gündüz Güzeli'nden başka şey söz konusu olmadığı için Pierre, hastalara özgü merakla bu kadına ilgi duymaya başladı: Onun yüzünden hiç uğuruna bıçaklanmıştı çünkü. Fazla konuşamıyordu ama bu adı okuduğu her sefer anlamlı bakışları Séverine'e çevriliyor, zavallıyı işkence içinde bırakıyordu. Her zamankinden çok Séverine'le dolu olan bu aynı gözler onu, artık ün kazanan takma ad altında resmi çekilmiş olarak da göreceklerdi. Sürenin sonu yaklaşıyordu. Séverine sürenin ne zaman dolacağını biliyordu. Salı sabahı sorgu yargıcı her şeyi öğrenecekti. Cuma gelmiş, çatmıştı bile.

Pazar günü hizmetçi geldi: "Sizi telefondan istiyorlar," dedi.

Sanki iğreniyormuş gibi de ekledi: "Adı Bay Hippolyte'miş. Acayip bir sesi var."

Séverine telefona gitmekten çekindi. Neler duyacaktı yine? Kendisine tanınan kısacık süre hangi ölçüde kısalacaktı? Fakat yeni bir felakete neden olmaktan korktu. Hippolyte işi uzun boylu lafa boğmadan: "Boulogne ormanının sandal iskelesinde hemen görmem gerek seni," dedi.

Hippolyte uyuşmuş gibiydi, suyun üzerinde koşuşan küçük kırışıklara bakıyordu. Omuzları biraz çöküktü. İki hafta önce böyle bir şey olanaksız görünürdü, suratı da kireç gibiydi. Séverine yanına geldiğinde iri gövdesi hafifçe ürperdi, dudaklarında kötü bir büzülüş belirdi ama çabucak kayboluverdi.

Tuttuğu sandalı göstererek donuk bir sesle: "Bin hadi," dedi.

Séverine: "kesinlikle beni öldürecek", diye düşündü, içini derin bir huzur kapladı. Hippolyte küreklere birkaç kez asıldı. Hiçbir çaba harcamıyordu bunu yaparken ama kullanmadığı zaman bi-

le öyle bir gücü vardı ki, gölün ortasında buluverdiler kendilerini. Kürekleri bıraktı, bezgin bir tavırla (konuşmanın sonuna dek de böyle bezgindi hep):

- "Şimdi konuşabiliriz," dedi. "Kahveye, bara filan gitsek ele verirlerdi bizi. Oysa burada..."

Sandalları ötekilerin arasında kaybolmuştu, hepsinden neşeli çığlıklar yükseliyordu. Bir yaz pazarıydı o gün.

Hippolyte ekledi: "Marcel 'gidip onu görsün,' diye haber yollamış. Merak etmemeni söyleyeyim istemiş sana. Seni ele vermeyecek. O böyle düşünüyor ama açık söylüyorum bak, ben olsam hemen ele verirdim seni. İyi bir avukatı var, ben seçtim. Gündüz Güzeli mahkemede görünmeyecek diye içi rahattı. Savunma şu: Aşk faciası, önceden tasarlanmış bir şey yok. Güzel iş. Ama ona aldırmadan yine ele veriyordum seni. Bunun üzerine şu haberi yoladı: 'O zaman ben de iki kişiyi öldürdüğünü söylerim.' Yapar da hani. İçi dışı birdir."

Artık eskisi kadar esnek olmayan çene kemiklerini biraz sıktı. İçini çekerek:

- "Şansın var doğrusu," dedi. "Albert seni kurtardı, ben de ağzımı açmıyorum. Şimdi de Marcel benim aracılığımla: 'Beni beklesin' diye haber yolluyor sana. Cezasını çekecek, sonra çıkacak. Biz de yardım edeceğiz ona. 'Yine benim kadınım olarak kalsın,' diyor. Anlıyorsun, değil mi?"

Sonra Hippolyte sert sert Séverine'e baktı ama o inlercesine:

- "Neye yarar bütün bunlar?" dedi. "Yarın değil öbür gün Juliette sorgu yargıcına gidecek, ben de tutuklanacağım."

- "Juliette de kim oluyor?"

- "Benim hizmetçi. Marcel'i evime geldiği zaman görmüştü." Hippolyte

- "Dur hele," dedi.

Sonra derin bir düşünceye daldı. Kendisi işe karışmasa bile, beklenmedik bir ifade Gündüz Güzeli'nin kim olduğunu meydana çıkarabilirdi. Marcel'in de işine yarardı bu, şerefini kurtarmış olurdu. Fakat Hippolyte'in bu işte tarafsız kalmasını kabul eder miydi? Öç almaya da kalkışmaz mıydı? Kendisinin de dediği gibi: 'Sağı solu belli olmazdı hiç.' Hippolyte bütün bu çelişkili olasılıkları uzun uzun ölçüp tarttı: O süre içinde de -kendisi farkında olmadan- Séverine'in alınyazısı belli oldu.

Sonunda Hippolyte: "Hizmetçi sorgu yargıcına gitsin varsın," dedi. "Durumu hiç değiştirmez bu, ama ben değişsin istemezsem tabii. Anais'le kızları avucumun içinde. Sen inkâr edersin, olur biter. Hizmetçinden çok sana inanırlar. Ama kadının gitmemesi daha iyi."

Séverine: "Bir şey mi yapacaksın?" diye mırıldandı.

- "Korkma. Seyrek olarak ve gerekince vururum ben. Konuşacağım onunla. Bu da yetecek. Marcel'in ıskaladığı herifle nasıl konuşacak idiysem onunla da öyle konuşacağım."

Sonra sandalı iskeleye götürdü. Yanaşmadan önce sordu:

- "Marcel'e söylemek istediğin bir şey var mı?"

Séverine Hippolyte'in gözlerinin ta içine baktı:

- "Şunu iyi bilsin," dedi. "Kocamdan sonra en çok sevdiğim erkek odur."

Genç kadının tavrı Hippolyte'e dokunmuş göründü. Başını sallıyarak:

- "Gazetelerde okudum, kocan vücudunun yarısını kullanamıyormuş..." dedi. "Sana da şanslısın, demiştim ya. Ters gitti bu işler. Juliette için gönlünü ferah tut. Rahat rahat git, gör hastanı zavallı kızım."

Séverine eve dönünce Prof.Henri'yi Pierre'in başucuna oturmuş buldu.

Operatör: "Pazardan yararlanarak gidip biraz Sérizy'yi göreyim dedim. Durumunu anlattım ona," dedi. "On beş gün kadar sonra alıp Güneye götürebilirsiniz. Güneş kaslara iyi gelir."

Yalnız kaldıkları zaman Séverine sordu: "Eh, sevgilim, memnunsun ya?"

Sözlerine neşeli bir hava vermeye çalışmıştı ama başından geçenler sesini durgun bir hale sokuyordu. Tuhafı şu ki, kendini ferahlamış bile hissetmiyordu. Ama yine de Hippolyte'in verdiği söze güvenmekteydi. (Gerçekten, Juliette ertesi gün aylığını bile almadan çıkıp gitti). Fakat kavuşmaktan tümüyle umudunu kesmiş olduğu bu güvence onu sevindirecek yerde, içinde şekilsiz ve belirsiz bir boşluk oluşturuyordu. Nitekim bir koşucu da çok çetin bir çaba harcadıktan sonra, varış çizgisine ulaşınca düşüp bayılır.

Séverine güçlükle yineledi:

- "Memnunsun, değil mi?"

Pierre yanıt vermeyince şunu farketti: Akşamın alacakaranlığı bastırmış, tepkilerini zaten yeterince ifade edemeyen bir çehrenin görünmesine engel oluyordu. Işığı yaktı, kımıltısız bacaklann arasına oturdu ve hep yaptığı gibi, kocasına soran gözlerle baktı.

Ve o zaman Séverine zaman zaman zavallı yüreğine çöken acıların hepsinden daha korkuncunu duydu: Sıkılganlık... daha da kötüsü, utanç. Séverine kocasının titrek, çocuksu ve sadık bakışında bu utancı gördü işte: Pierre yararsız hale gelmiş bedeninden, sonsuza dek karısınınn bakımına muhtaç oluşundan utanıyordu. Oysa karısının üstüne o titremiş, onu o korumuştu hep.

Séverine: "Pierre, Pierre, seninle mutluyum ben," diye kekeledi.

Kocası başını sallamaya çalıştı, bunu zar zor başardı, biçimlerini yitiren dudaklarının arasından mırıldandı:

- "Zavallı... zavallı yavrum... Güney... küçük araba... bağışla."

- "Sus, acı bana, sus n'olur!"

Pierre bağışlanmasını diliyordu. Yaşamı boyunca kendisini bir yük sayacak olan ve -onu tanıdığı için biliyordu- Séverine'i bu yükten kurtarmak için ölümü özleyen Pierre, bağışlanmasını istiyordu!

Séverine birdenbire: "Yok yok, öyle bakma yüzüme, dayanamıyorum..." diye bağırdı.

Onun her zaman çok sıcak, çok sağlam olan göğsüne alnını dayadı. Ne yani, bütün bu savaşım ve onun mucizeli sonucu Pierre'e karşı dönüyordu, ha! Séverine kocasına ne denli saf ve temiz görünürse o da karısının kendisine özenle bakması yüzünden o denli acı duyacaktı. Oysa Séverine...

Séverine bilmiyordu artık. Gerçek iyiliğin, gerçek kurtuluşun nerede olduğunu soruyordu kendi kendine. Bir ışığın görünmesini, bir sarsıntının olmasını, bir yıldırımın düşmesini özlüyor, diliyordu.

Bu umutsuz coşkunluk içinde Pierre'e gittikçe daha çok sokulurken titrek, çekingen ellerin saçlarını okşamaya çalıştıklarını hissetti. Sakat bir insanın bu dayanılamıyacak kadar güven dolu elleri, içindeki tartışmayı karara bağladı. Séverine her şeye dayanabilmişti ama buna dayanamazdı işte. Bunun üzerine konuştu.

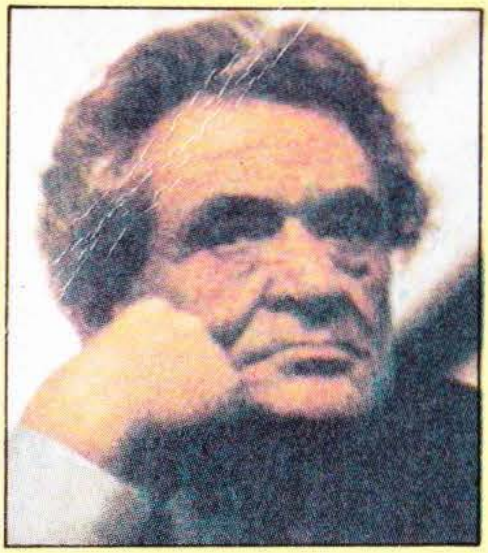
Nasıl yorumlamalı bu tür bir davranışı? Sadece, sonsuz bir

aşkla sevdiği insana uydurma bir namusluluk göstermenin olanaksızlığıyla mı? Bundan daha az soylu olan, bir "günahını itiraf" gereksinmesiyle mi? Her şeye karşın bağışlanacağını için için sezerek ondan sonra da korkunç bir sırrın yükünü taşımadan yaşamak için mi? Böylesine berbat bunca terslikten sonra bir insanın yüreğinde kaynaşıp eriyerek onu titrek dudaklara dek getiren ögeleri kim sayabilir?

Aradan üç yıl geçti. Séverine'le Pierre deniz kıyısındaki çok hoş, küçük bir köyde yaşıyorlar. Fakat itirafını yapalıberi Séverine Pierre'in sesini bir daha duymadı artık.

Davos, 20 Şubat 1928

SON

*"**Gündüz Güzeli**"nde benim yapmak istediğim, yürekle ten arasındaki korkunç uçurumu: gerçek, sonsuz ve sevecen bir aşkla bedensel isteklerin dizginlenemez dürtüleri arasındaki derin kopukluğu göstermekti. Uzun zaman seven her erkek, her kadın -kimi istisnalar dışında- bu çatışmayı benliğinde taşır. Bu duyumsanır ya da duyumsanmaz; açığa çıkar ya da uyuklar, ama vardır.*

***Gündüz Güzeli**'nin konusu Séverine'in bedensel isteklerindeki sapıklık değil, bu sapıklıktan bağımsız olarak, onun kocası Pierre'e duyduğu sevgi ve bu sevginin acıklı yanıdır.*

Yazdığım kitaplar arasında hiç bu denli sevdiğim olmamıştır ve ben ona en insancıl vurguyu yerleştirmiş olduğuma inanıyorum.

Séverine'e acıyan, onu seven yalnız ben mi olacağım acaba?

İlk yayımlandığı yıl (1928) Fransa'da şok etkisi yaratan roman, konusu ve kurgusuyla hep güncel kaldı. Uzun yıllar sonra **Luis Bunuel** yapıtı filme aldı (1966). **Catherine Deneuve**'ün oynadığı film, dünyada ve ülkemizde (1978) büyük ilgi gördü.